

BEVEZETŐ

A gazdasági korszakváltás küszöbén állva érezhető, hogy történelmi időket élünk. A 21. század legkomolyabb kihívása a technológia, az innováció. Fel kell készülni a következő ipari forradalomra, hiszen a technológia csak a jó folyamatok mellett lehet igazán sikeres. A jövő pedig a digitalizáció, a mesterséges intelligencia, és ebben az ország kiemelten fejlett megyéje, Bács-Kiskun az élen járhat. A vállalkozások fejlődésének egy másik kulcsa a szemléletformálás. Ha erősödik az együttműködés kultúrája, akkor az a termelékenységre is pozitív hatást gyakorol.

A „**TOP 100 – Bács-Kiskun Megye Gazdasága 2019**” című kiadvány adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy egy kiegyensúlyozott növekedési periódusban vagyunk. Szűkebb hazánk, Bács-Kiskun megye gazdasági fejlődésének íve felfelé mutat. A vállalkozások jelentős része egyensúlyban van.

A munkaalapú gazdaság értékelése 2002 óta követhető nyomon a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére abban a kiadványban, amelyet most Ön a kezében tart. Ebben az esztendőben is partner volt a TOP 100 kötet megszületésekor a NAV Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága, a NAV Csongrád Megyei Adó- és Vámigazgatósága Tervezési és Elemzési Osztálya, a Központi Statisztikai Hivatal Komplex Szolgáltatások Osztálya és a Szegedi Tudományegyetem Minőségfejlesztési és Stratégiai Főigazgatósága.

Nagy út előtt áll a megye gazdasága, azonban egy olyan erős bázissal, mint a TOP 100 tagsága, minden lehetőséget meg lehet ragadni a további fejlődéshez.

Büszkék vagyunk a stabil, dinamikus vállalkozói körre.

Szívből gratulálok a kiemelkedő teljesítményekhez, és további komoly üzleti sikereket kívánok!

Gaál József

a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke

TARTALOM

A NAV ELEMZÉSE BÁCS-KISKUN MEGYE GAZDASÁGÁRÓL

MÓDSZERTAN	3
AZ ADÓZÓI MINŐSÍTÉS BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN	4
BÁCS-KISKUN MEGYE ADÓALANYAINAK ÖSSZETÉTELE	6
A FOGLALKOZTATOTTSÁG ÉS A BÉRKÖLTSÉG ALAKULÁSA BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN	7
A TOP 100 VÁLLALKOZÁS SZEREPE BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN A TÁRSASÁGIADÓ-BEVALLÁSOK TÜKRÉBEN	10
TOP 100 VÁLLALKOZÁS BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN	10
A KKV-K SZEREPE BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN A TÁRSASÁGIADÓ-BEVALLÁSOK TÜKRÉBEN	21
AZ ÉLŐMUNKA-ARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉG BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN	24
ÁGAZATI KÖRKÉP	26
BÁCS-KISKUN MEGYE GAZDASÁGA JÁRÁSONKÉNT	29
A BÁCS-KISKUN MEGYEI TOP 30 VÁLLALKOZÁS AZ EXPORT- ÉS IMPORT-VÁMELJÁRÁSOK TÜKRÉBEN	32
JÖVEDÉKI ENGEDÉLYEZÉS BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN	36

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL ELEMZÉSE BÁCS-KISKUN MEGYÉRŐL

BÁCS-KISKUN MEGYE GAZDASÁGA	36

AZ SZTE FELMÉRÉSE BÁCS-KISKUN MEGYE HUMÁNERŐFORRÁS-IGÉNYEIRŐL

HUMÁNERŐFORRÁS-IGÉNYEK FELMÉRÉSE BÁCS-KISKUN MEGYE LEGNAGYOBB VÁLLALATAINÁL	60

BÁCS-KISKUN MEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

25 ÉVES A BKM KIK	64

TOP 100 BÁCS-KISKUN MEGYE GAZDASÁGA 2019

Adatok, táblázatok, elemzések:

NAV Csongrád Megyei Adó- és Vámigazgatósága Tervezési és Elemzési Osztály

Czékusné Augusz Márta osztályvezető, Bognár Éva tervező-elemző főreferens, Cseh Ildikó tervező-elemző kiemelt főreferens
Gombkötő Szilvia tervező-elemző kiemelt referens, Kelemen Gyöngyi tervező-elemző kiemelt referens, Miklós György tervező-elemző kiemelt referens
Nagy Mária tervező-elemző kiemelt referens, Nyilas Balázs tervezési és elemzési főelőadó, Zánthóné Bajnóczi Enikő tervező-elemző kiemelt referens

NAV Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága

Berta János pénzügyőr alezredes, igazgatóhelyettes

NAV Bács-Kiskun Megyei Adó- és Vámigazgatósága Vám Főosztály

Ladányi Olivér pénzügyőr alezredes, főosztályvezető

KSH Komplex Szolgáltatások Osztálya

Szegedi Tudományegyetem Minőségfejlesztési és Stratégiai Főigazgatóság

Erdei Henrietta elégedettségi felmérések referense, Fábián Zoltán MIR vezető, Kocsis-Nagy Zsolt stratégiai referens

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal

KÖZPONTI
STATISZTIKAI
HIVATAL

ISSN: 2498-9304

Megjelenteti: Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Felelős kiadó: Sipos Zsolt titkár | Szerkesztő: Orosziné Varga Zelma kommunikációs vezető

Nyomda: Keskeny Nyomda, Budapest

MÓDSZERTAN

Kiadványunk a Bács-Kiskun megyei illetékességű, kettős könyvvitelt vezető társas vállalkozások legutolsó üzleti évről benyújtott társaságiadó-bevallásainak összesített adatain alapul.

A táblázatokban az adatgyűjtés napján (2019. augusztus 21.) nyilvántartott legutolsó hibátlan, elintéztet alap-, az alapot helyesbítő vagy javító, továbbá önrevíziós bevallások adatai szerepelnek. Amennyiben egy vállalkozásnak a kigyűjtés napján feldolgozás vagy javítás, esetleg kiértékelés alatt álló bizonylata volt, annak adata a statisztikában nem szerepel.

A naptári évvel azonosan működő vállalkozások esetén a 1829-es, az eltérő üzleti éves vállalkozások esetén a 1729-es bevallás adatait használtuk fel, melyhez a viszonyítási időszak a 2017. év, illetve eltérő üzleti éves vállalkozásoknál a 1629-es bevallás adatai.

A kiadvány top 100-as, valamint ágazati top 5-ös rangsorát a vállalkozások 1829-es, eltérő üzleti éves vállalkozások esetén a 1729-es bevallásban szereplő nettó árbevétele alapján állítottuk fel. A top 5 rangsort ugyanezen bevallások további hat mutatója – az exportárbevétel, az üzemi eredmény, az adózás előtti eredmény, a foglalkoztatottak száma, a bérköltség és a saját tőke eredményei – alapján készítettük.

Vámszakmai részről a vámeljáráások során bejelentett statisztikai érték alapján 2018-ban a legnagyobb 30 export-, illetve importforgalmat lebonyolító vállalkozások kerültek kiválasztásra. Vám szempontból exportnak, illetve importnak a harmadik (nem uniós) országba irányuló, illetve onnan belépő áruforgalmat tekintjük. A statisztikai érték nem kizárólag a vámkezelni kívánt áru tényleges árát jelenti, hanem beletartozik egyéb olyan járulékos költség is, mint például az uniós határig felmerülő szállítási költség, licenrdíj, jogdíj stb.

A fenti szempontok alapján összesen 122 vállalkozás került a toplistákba, melyekben szereplő adatok megjelentetéséhez az érintett adózóktól hozzájárulást kértünk.

A táblázatokban „n. ny.” (nem nyilvános) rövidítéssel helyettesítettük azokat az adatokat, melyek megjelenéséhez a megkérdezettek nem járultak hozzá.

AZ ADÓZÓI MINŐSÍTÉS BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

Az adóhivatal a cégjegyzékbe bejegyzett adózót, csoportos adóalanyt vagy áfa-regisztrált adóalanyt 2016 óta negyedévente, a negyedév utolsó napján fennálló adatok alapulvételével a tárgynegyedévet követő harminc napon belül minősíti, amelynek keretében a megbízható adózóra, illetve a kockázatos adózóra vonatkozó feltételek fennállását vizsgálja. A csoportos adóalany abban az esetben is kockázatos adózónak minősül, ha legalább egy tagja kockázatos adózó. A minősítés hatálya a minősítés hónapját követő hónap első napján áll be.

Megbízható az adózó, ha megfelel az alábbi, együttes feltételeknek:

- legalább három éve folyamatosan működik;
- a tárgyévben és az azt megelőző öt évben a terhére megállapított összes adókülönbözlet nem haladta meg az adózó tárgyévre megállapított adóteljesítményének három százalékát;
- a tárgyévben és az azt megelőző öt évben nem állt, és nem áll csőd-, felszámolási, illetve kényszertörlési eljárás alatt, valamint adószám törlés hatálya alatt;
- a tárgyévben és az azt megelőző négy évben nem indult ellene végrehajtási eljárás;
- nem rendelkezik ötszázezer forintot meghaladó nettó adótartozással;
- a terhére kiszabott, a tárgyévet megelőző két évben esedékessé vált mulasztási bírság összege nem haladta meg az adózó tárgyévre megállapított adóteljesítményének egy százalékát;
- nem minősül kockázatos adózónak és
- a tárgyévre vonatkozó adóteljesítménye pozitív.

A megbízható adózók számára biztosított előnyök:

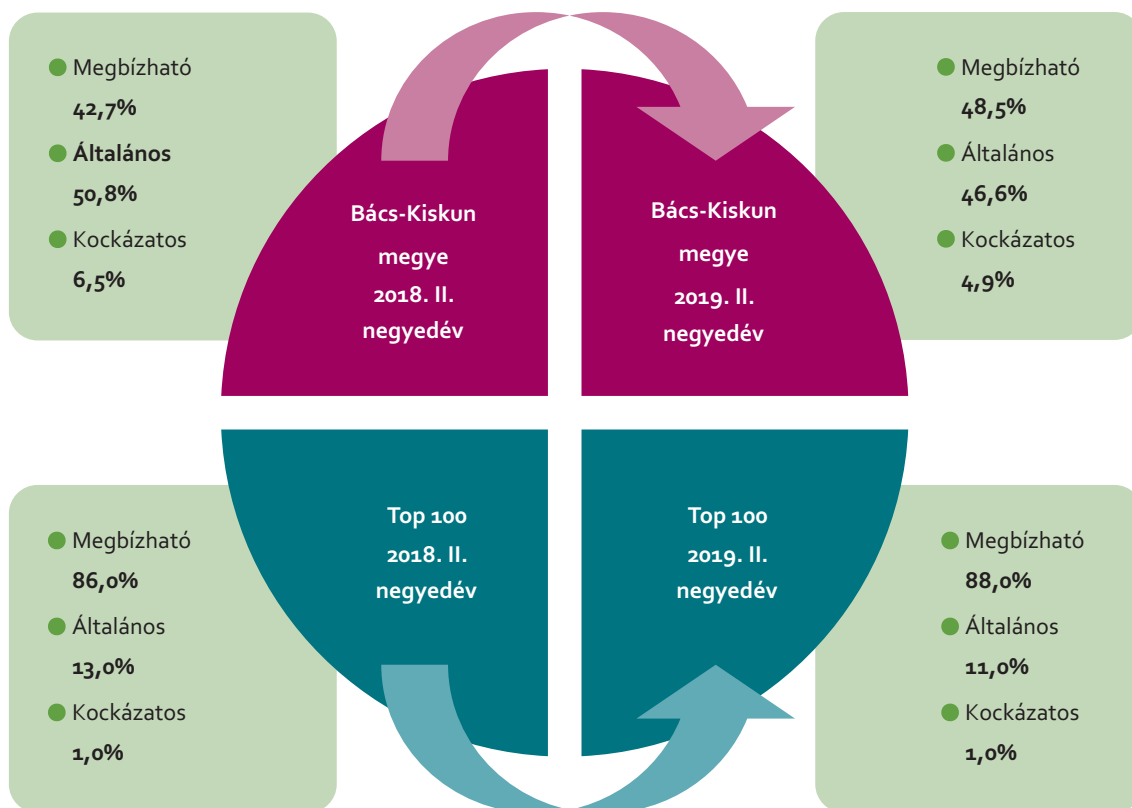
- az ellenőrzés, illetve a visszaigényelt áfa kiutalásának időtartama lerövidül;
- az ellenőrzés során feltárt adókötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén az egyébként kiszabható adóbírság és mulasztási bírság felső határának csak az ötven százalékát kell megfizetnie;
- évente egy alkalommal – az adózó kérelmére 1,5 millió forintos összeghatárig – legfeljebb 12 havi automatikus pótlékmentes fizetési könnyítésre van lehetősége.

Bács-Kiskun megyében 2019. II. negyedévében az előző év azonos időszakához hasonló számú, több mint 19 ezer **adózó minősítése** történt meg.

Nőtt a megbízható minősítéssel rendelkező adóalanyok aránya, miközben az általános és kockázatos minősítésűeké csökkent. **A top 100 adózók jelentős többsége megbízható minősítéssel rendelkezik**, arányuk 86,0 százalékról 88,0 százalékra nőtt.

A minősített adózók nemzetgazdasági ág szerinti tagozódása

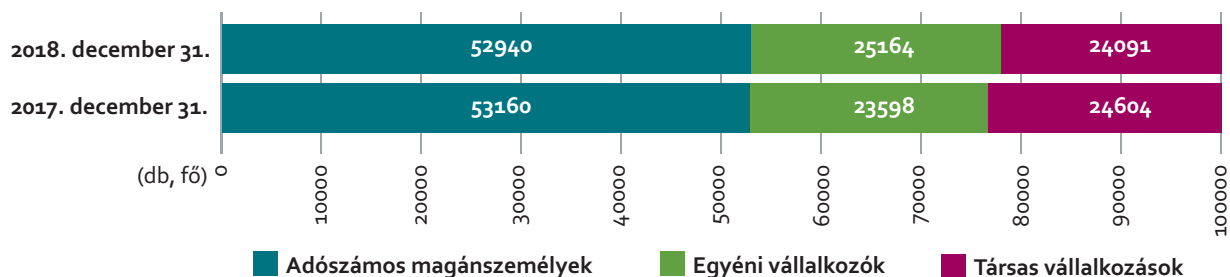
Bács-Kiskun megyei minősített adóalanyok			Top 100 adóalanyok		
Ág	db	Megoszlás (%)	Ág	db	Megoszlás (%)
Kereskedelem, gépjárműjavítás	5 031	26,3%	Feldolgozóipar	51	51,0%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	2 414	12,6%	Kereskedelem, gépjárműjavítás	26	26,0%
Feldolgozóipar	2 180	11,4%	Építőipar	13	13,0%

Bács-Kiskun megyében 2019. II. negyedév végén, az ágazati besorolás alapján a minősített adózók több mint negyede a kereskedelem, gépjárműjavításban, a top 100 adózók több mint fele a feldolgozóiparban folytatta tevékenységét. Őket követően a legtöbb adóalany megyei szinten a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységben érintett, míg a top 100 adózók a kereskedelem, gépjárműjavítás területén érdekeltek. A feldolgozóipar megyei vonatkozásban a harmadik, míg a top adózók rangsorában az építőipari ágazat tölti be ezt a pozíciót. A többi nemzetgazdasági ág 10 százalék vagy ez alatti részesedéssel rendelkezik.

BÁCS-KISKUN MEGYE ADÓALANYAINAK ÖSSZETÉTELE

Bács-Kiskun megyében 2018. december végén több mint 102 ezer adószámmal rendelkező **működő adóalanyt** tartottunk nyilván, számuk kicsivel több, mint az előző év azonos időszakában. Ezen belül az **egyéni vállalkozók** 6,6 százalékos emelkedése ellensúlyozni tudta a **társas vállalkozások** számának 2,1 százalékos, az **adószámos magánszemélyek** 0,4 százalékos csökkenését. Bács-Kiskun megyében 2018-ban, 5,5 ezer adózó kezdte el, és 4,4 ezer adózó szüntette meg a vállalkozói tevékenységét.

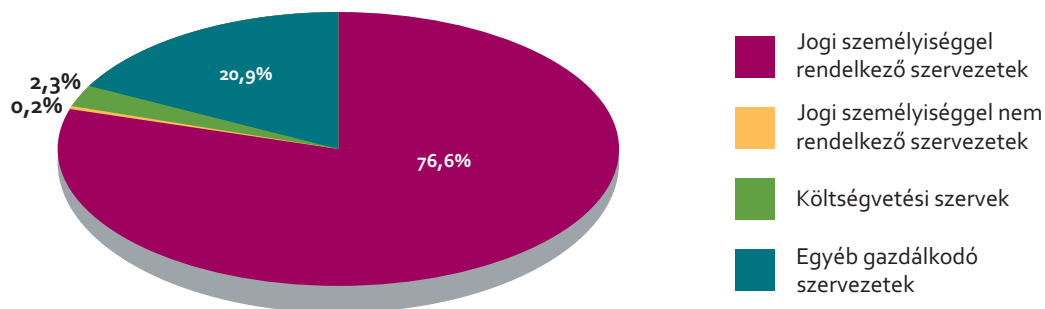
A működő adóalanyok számának alakulása Bács-Kiskun megyében 2017-2018 decemberében

Társas vállalkozások gazdálkodási forma szerinti összetétele, 2018. decemberi állapot

A társas vállalkozások gazdálkodási forma szerinti bontása alapján a jogi személyiséggel rendelkező szervezetek részaránya a legnagyobb, meghaladta a 76 százalékot. A másodikak közel 21 százalékkal az egyéb gazdálkodó szervezetek (szövetkezetek, egyesületek, egyházak stb.). A költségvetési szervek 2,3 százalékos arányukkal megelőzték a legalacsonyabb 0,2 százalékos részaránnyal bíró, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteket.

Bács-Kiskun megye társas vállalkozásainak gazdálkodási forma szerinti összetétele 2018 decemberében

A **kisvállalati adó** (kiva) hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezetek száma 570 adóalanyról 2018. év végére közel ezer adózóra növekedett.

A kedvező jogszabály-módosítások hatására a **kisadózó vállalkozások tételes adója** (kata) hatálya alá bejelentkezett adózók száma – annak bevezetése óta – folyamatosan növekszik: 2018. december végére az előző évhez mérten 26 százalékot meghaladó bővülés történt.

A kata adózók 92,9 százaléka egyéni vállalkozó, 7,1 százaléka pedig társas vállalkozás volt. A 2020-ban kivezetésre kerülő **egyszerűsített vállalkozói adót** (eva) fizetők számának folyamatos csökkenése következtében az egyéni vállalkozó evaalanyok száma több mint 24 százalékkal, a társas vállalkozásoké közel 18 százalékkal csökkent a 2017. decemberi állapothoz képest.

Az **általános forgalmi adó** hatálya alá tartozó adózók száma (22,3 ezer) közel 2,0 százalékkal volt kevesebb 2018. december végén, mint az előző év azonos időszakában.

A társas vállalkozók száma 3,6 százalékkal visszaesett, míg az egyéni vállalkozóké és áfás magánszemélyeké 1,1 százalékkal emelkedett.

A **közösségi adószámok** igénylése egyre növekvő tendenciát mutat. Az egyéni vállalkozók közül 10,3 százalékkal, a társas vállalkozások közül 3,2 százalékkal igényeltek többen közösségi adószámot 2018-ban, mint az előző évben.

A FOGLALKOZTATOTTSÁG ÉS A BÉRKÖLTSÉG ALAKULÁSA BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

2016. év végén a kormányzat, a munkaadók és a szakszervezetek között létrejött több évre szóló bérmegállapodás, illetve a munkaerőhiány miatti béremelési kényszer a vállalkozások munkaerőköltségeit átalakította. Bács-Kiskun megyében a **személyi jellegű ráfordítások** 2018. évi, közel 400 milliárd forintos összege az előző évhez viszonyítva 11,8 százalékkal emelkedett. Ennek az összegnek közel háromnegyede (73,5 százaléka) bérköltség, ami 12,2 százalékkal növekedett. Ennél kisebb mértékben emelkedtek a személyi jellegű egyéb kifizetések, illetve a bérjárulékok összege is nőtt annak ellenére, hogy a szociális hozzájárulási adó 2,5 százalékponttal csökkent. A top 100 vállalkozásnál ennél lényegesen nagyobb arányban emelkedtek a személyi jellegű ráfordítások, ami a foglalkoztatás növekedésének a következménye is.

A 2018. évről benyújtott társasági adó bevallásokban feltüntetett személyi jellegű ráfordítások összegének változása az előző évhez képest (±%)

A személyi jellegű ráfordítások összetevői	Bács-Kiskun megye	Top 100 vállalkozás
Bérköltség	12,2%	21,2%
Személyi jellegű egyéb kifizetések	7,7%	12,3%
Bérjárulékok	2,0%	8,6%

2018-ban megyei szinten 95,4 ezer fő volt az **átlagos statisztikai állományi létszám**, mely 0,3 százalékkal magasabb, mint a megelőző évben. A növekedés több nemzetgazdasági ágat is érintett, melyek közül százalékos mértékét tekintve a pénzügyi, biztosítási terület volt a legdinamikusabb. Számossága alapján pedig a feldolgozóipar, azon belül is a járműgyártás, ahol csaknem 15 százalékkal 1100 főt meghaladóan emelkedett a munkavállalói létszám. Ez idő alatt viszont a kereskedelemben és a mezőgazdaságban több száz fős létszámcsökkenés történt.

A Bács-Kiskun megyében alkalmazásban állók átlagos állományi létszámának nemzetgazdasági ágak szerinti bontása (fő)

Nemzetgazdasági ágak	2017	2018	2018/2017
Feldolgozóipar	39 180	40 386	103,1%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	18 094	17 259	95,4%
Építőipar	7 417	8 089	109,1%
Szállítás, raktározás	6 563	6 677	101,7%
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	6 593	6 095	92,4%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3 172	3 100	97,7%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3 087	3 063	99,2%
Adminisztratív és szolgáltató tevékenység	2 270	2 250	99,1%
Vízellátás, szennyvízgyűjtés, hulladékgazdálkodás	2 031	2 118	104,3%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1 906	1 770	92,9%
Ingatlanügyletek	1 247	1 039	83,3%
Információ, kommunikáció	1 100	953	86,6%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	793	909	114,6%
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	559	570	102,0%
Egyéb szolgáltatás	566	569	100,5%
Oktatás	276	262	94,9%
Villamosenergia, gáz, gőzellátás, légkondicionálás	207	213	102,9%
Bányászat, kőfejtés	32	36	112,5%
Háztartás munkaadói tevékenysége	1	1	100,0%
Bács-Kiskun megye összesen	95 094	95 359	100,3%

A **vállalkozások méretét** tekintve a mikrovállalkozások helyzete alakult a legkedvezőtlenebbül 2018-ban, itt ugyanis a nemzetgazdasági ágak zömében csökkent a létszám. A kereskedelem, gépjárműjavítás, a szállítás, raktározás, a feldolgozóipar és a szakmai, tudományos területen 100-nál több álláshely üresedett meg. A feldolgozóiparban és a kereskedelemben kis- és közép-vállalati szinten is kevesebb lett a munkavállalói létszám, ugyanakkor a nagyvállalatoknál új munkalehetőségek kínálóztak ezeken a területeken. A nagyvállalkozások a nemzetgazdasági ágak többségében növelték emberi erőforrásaikat: például az építőiparban megduplázódott az alkalmazottak száma.

A **top 100 vállalkozásnál** 9,4 százalékkal, csaknem 2700 fővel gyarapodott az átlagos állományi létszám. Ezen belül háromnegyedüknél bővülés, húsz százalékuknál üresedés történt 2018-ban, öt százalékuk pedig bázisszinten tartotta az álláshelyek számát.

A megyei szintű egy főre jutó **átlagos bérköltség** 11,9 százalékkal emelkedett 2018-ban, azaz a havi 229,3 ezer forintos átlagbér 27,2 ezer forinttal 256,5 ezer forintra nőtt. A nemzetgazdasági ágak többségében 10,0 százalékot meghaladó növekedés valósult meg. Arányait tekintve a legnagyobb, 40,0 százalékot meghaladó emelkedés a háztartás munkaadói területen történt, azonban e jelentős előrelépés ellenére is az utolsó helyen maradt a nemzetgazdasági ágak

közötti rangsorban. Összegét tekintve az energiaszektorban volt a legnagyobb emelkedés, ezzel a terület továbbra is megőrizte első helyét. A feldolgozóipar és a pénzügyi, biztosítási terület viszont helyet cserélt 2018-ban, a művészet, szabadidő, szórakoztatás nemzetgazdasági ág pedig a tavalyi 9. helyről az 5. helyre lépett elő.

Bács-Kiskun megyében az egy főre jutó bérköltség nemzetgazdasági ágak szerint összege
(ezer forint/fő/év)

Nemzetgazdasági ágak	2017	2018	2018/2017
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	3 521	4 379	858
Feldolgozóipar	3 244	3 662	419
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	3 351	3 609	258
Vízellátás, szennyvízgyűjtés, hulladékgazdálkodás	2 945	3 258	314
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	2 461	3 142	680
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	2 502	2 847	345
Szállítás, raktározás	2 529	2 799	270
Információ, kommunikáció	2 754	2 779	25
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	2 453	2 711	258
Építőipar	2 526	2 706	180
Adminisztratív és szolgáltató tevékenység	2 370	2 692	322
Kereskedelem, gépjárműjavítás	2 361	2 589	229
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	2 103	2 149	46
Egyéb szolgáltatás	1 749	2 007	258
Ingatlanügyletek	1 881	1 942	60
Oktatás	1 886	1 916	30
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1 692	1 805	113
Bányászat, kőfejtés	1 824	1 757	-67
Háztartás munkaadói tevékenysége	1 146	1 612	466
Bács-Kiskun megye összesen	2 752	3 079	327

A TOP 100 VÁLLALKOZÁS SZEREPE BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN A TÁRSASÁGIADÓ-BEVALLÁSOK TÜKRÉBEN

Nettó árbevétel – növekszik a top 100 vállalkozás részaránya

A Bács-Kiskun megyei székhelyű, kettős könyvvitelt vezető vállalkozások **nettó árbevétele** 2018-ban több mint 400 milliárd forinttal gyarapodott, ezzel megközelítette a 4500 milliárd forintot. A **top 100 vállalkozás** nettó árbevételének növekedési üteme meghaladta a megyei átlagot: így az előző évnél (63,0 százalék) magasabb részaránnyal (64,6 százalék) járult hozzá a megyei árbevételhez. A többi vállalkozás nettó árbevételének bővülése elmaradt a megyei átlagtól.

Bács-Kiskun megye nettó
árbevételének változása: **+10,2%**

- 2017. év: 4 044,4 Mrd Ft
- 2018. év: 4 455,4 Mrd Ft

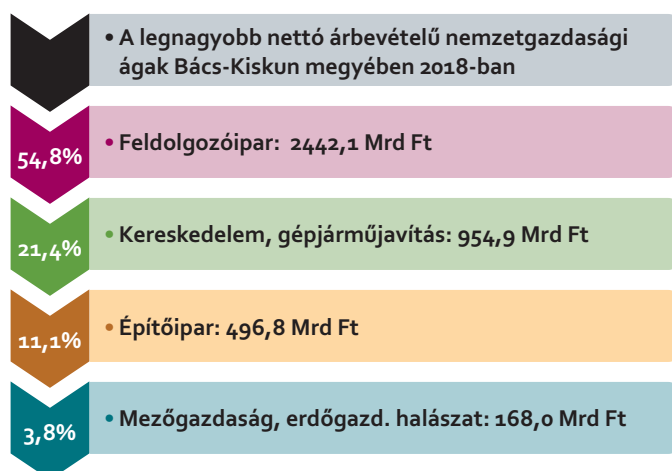
Top 100 vállalkozás nettó
árbevételének változása: **+12,9%**

- 2017. év: 2 547,6 Mrd Ft
- 2018. év: 2 876,2 Mrd Ft

A többi vállalkozás nettó
árbevételének változása: **+5,5%**

- 2017. év: 1 496,8 Mrd Ft
- 2018. év: 1 579,2 Mrd Ft

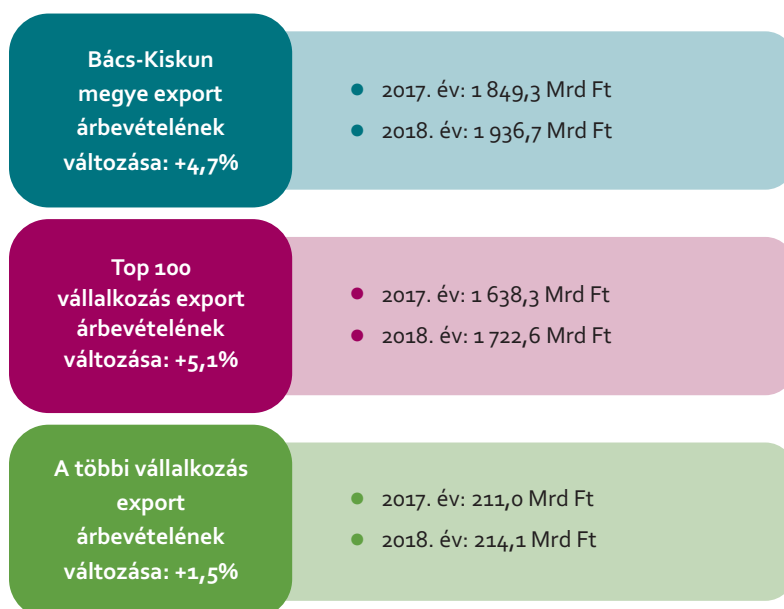
A **nettó árbevétel több mint fele a feldolgozóipar** teljesítménye, az előző évhez képest 130 milliárd forinttal emelkedett az összege. A nettó árbevétel ötöde a **kereskedelem, gépjárműjavítás** eredménye, növekedése elmaradt a megyei átlagtól. Az **építőipar** előző évi lendülete megmaradt, 180 milliárd forintos kiemelkedő növekedéssel részaránya 2018-ban túllépte a 10 százalékot. A **mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat** részaránya a negyedik legnagyobb nemzetgazdasági ágaként nem éri el az 5 százalékot, növekedése elmaradt a megyei átlagtól.

A következő nemzetgazdasági ágakban meghatározó szerepet tölt be a **top 100 vállalkozás**: a feldolgozóipar árbevételének több mint 80 százaléka, az építőipar árbevételének több mint 70 százaléka, a kereskedelem árbevételének 40 százaléka tőlük származik. A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágban kevésbé jellemző a nagyvállalati jelenlét, a top 100 vállalkozás részesedése nem éri el a 15 százalékot.

Exportárbevétel – csaknem 90 százalék a top 100 vállalkozásnál

A megyei nettó árbevétel közel 45 százaléka exportból származott 2018-ban, összege meghaladta az 1900 milliárd forintot. A top 100 vállalkozás exportaránya 60 százalék, mely jóval magasabb a megyeinél. A megyei exportárbevétel csaknem 90 százaléka a top 100 vállalkozás teljesítménye, valamint a megyei export-növekmény szinte teljes egészében hozzájuk kapcsolható. A többi vállalkozás látszólag kevésbé volt eredményes, hiszen náluk az export növekedési üteme jóval elmaradt a megyei átlagtól. A 2017-es, mindössze 0,2 százalékos növekedési ütemhez képest a mostani 1,5 százalék azonban javuló tendencia.

Bács-Kiskun megye exportárbevételének több mint 90 százaléka egyetlen nemzetgazdasági ág, a **feldolgozóipar** teljesítménye. A feldolgozóipari export a megyei átlagot meghaladóan bővült, túlnyomó része a top 100 vállalkozáshoz kapcsolódik. A **kereskedelem, gépjárműjavítás** exportárbevétele csökkent az előző évhez képest, így már a megyei export 5 százalékát sem éri el. A top 100 vállalkozás a kereskedelem, gépjárműjavítás ágban az export csaknem felét tudhatja magáénak. A **szállítás, raktározás** nemzetgazdasági ág exportárbevétele a harmadik legnagyobb, részaránya nincs 1,5 százalék. Itt is csökkent az export, a top 100 vállalkozás részesedése közel 30 százalék. Az **építőipari export** fellendült, 40 százalékot meghaladó kiemelkedő növekedése a top 100 vállalkozásnak köszönhető, részesedésük közelíti a 60 százalékot.

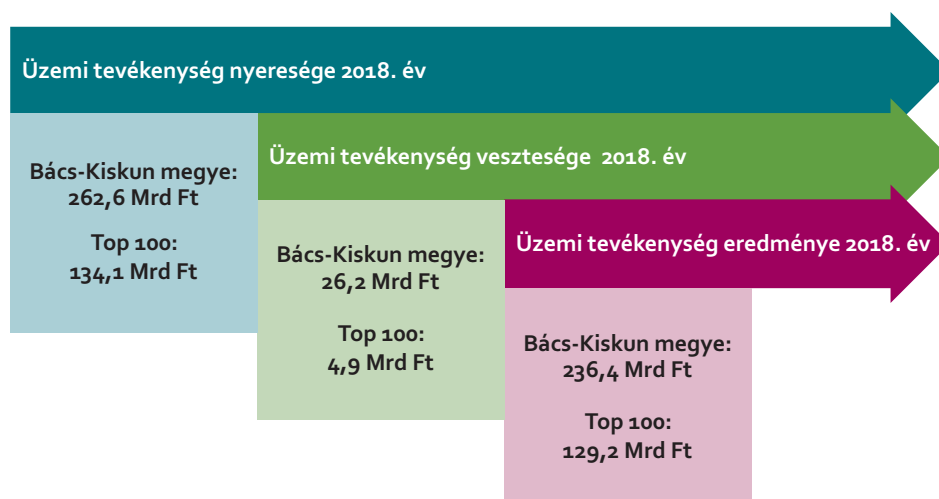

A top 100 vállalkozás részesedése az exportárbevételből néhány nemzetgazdasági ágban 2018-ban

Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye¹ – 20 százalékot meghaladó növekedés a top 100 vállalkozásnál

Bács-Kiskun megyében az **üzemi (üzleti) tevékenység eredménye** 2018-ban több mint 25 milliárd forinttal emelkedett. Az eredmény gyarapodását az tette lehetővé, hogy az **üzemi nyereség** növekedése jóval meghaladta az **üzemi veszteség** növekedését. A top 100 vállalkozás üzemi eredménye 20 százalékot meghaladóan tudott emelkedni, így a megyei eredmény több mint fele tőlük származik. A többi vállalkozás üzemi eredménye jóval szerényebben, 3,5 százalékkal nőtt, ami a megyei eredmény kevesebb, mint fele.

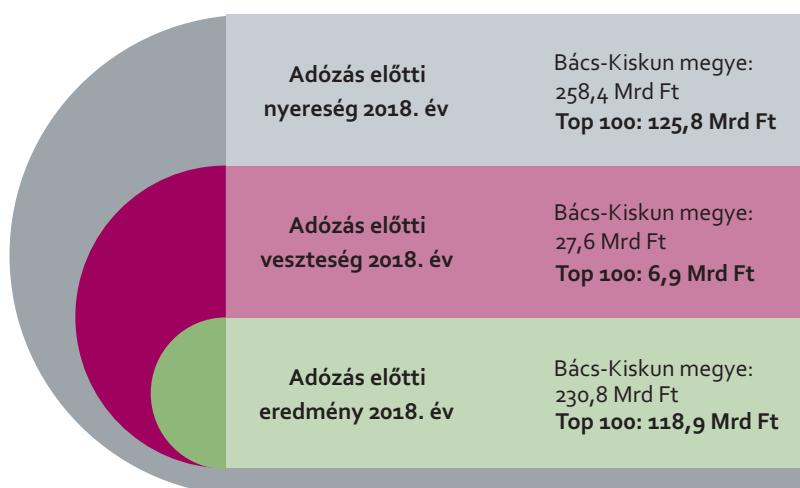
¹ Az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének, az eszközök között állományba vett saját teljesítmények értékének, az egyéb bevételeknek, valamint az üzleti évben elszámolt anyagjellegű ráfordítások, személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás és az egyéb ráfordítások együttes összegének különbözeteként számított összeg.

A nemzetgazdasági ágak közül 2018-ban is a **feldolgozóipar** üzemi tevékenységének eredménye a legnagyobb, mintegy 45 százalék (104,4 milliárd forint). A feldolgozóipar üzemi eredményének közel háromnegyede (76,2 milliárd forint) a top 100 vállalkozás teljesítménye. Az **építőipar** üzemi eredménye (55,5 milliárd forint) másfélszeresére gyarapodott, ezzel a megyei eredmény majdnem negyedét prezentálja. A kiemelkedő teljesítmény mögött a top 100 vállalkozást találjuk, az üzemi eredmény háromnegyedét (41,2 milliárd forint) teljesítették. A **kereskedelem, gépjárműjavítás** nemzetgazdasági ág (31,5 milliárd forint) üzemi eredménye csökkent az előző évhez képest, részaránya nincs 15 százalék, míg az eredmény negyede (8,1 milliárd forint) a top 100 vállalkozásé.

Adózás előtti eredmény² – több mint fele a top 100 vállalkozásnál

Az **adózás előtti eredmény** közel 20 milliárd forinttal emelkedett 2018-ban. Az eredmény-többség annak köszönhető, hogy az adózás előtti nyereség növekedése meghaladta az adózás előtti veszteség növekedését. Az eredmény nagyobbik része a **top 100 vállalkozás**, kisebbik része a többi vállalkozás teljesítménye. Az **adózás előtti nyereség** közel fele, míg az **adózás előtti veszteség** negyede a top 100 vállalkozáshoz köthető.

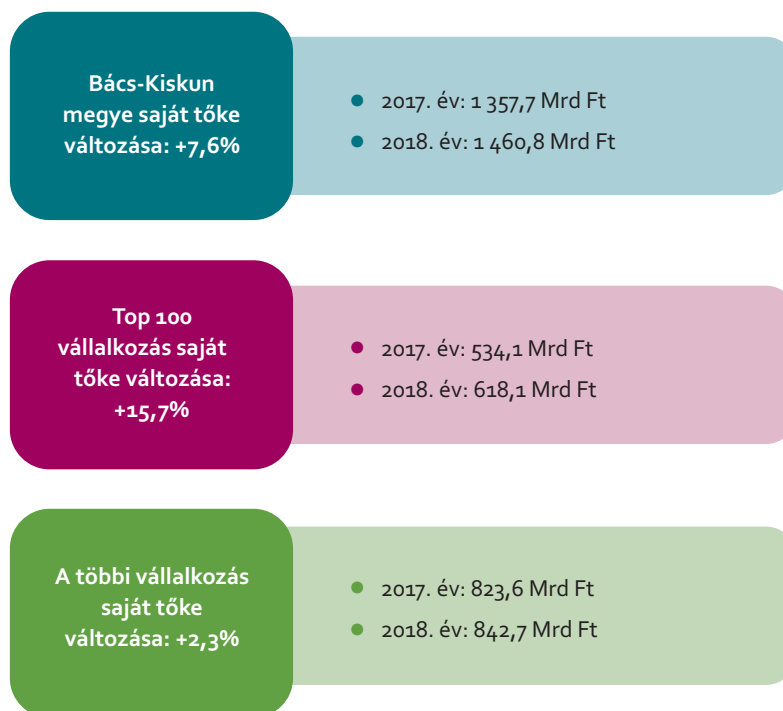

Saját tőke³, jegyzett tőke – a top 100 vállalkozás részesedése egyre nő

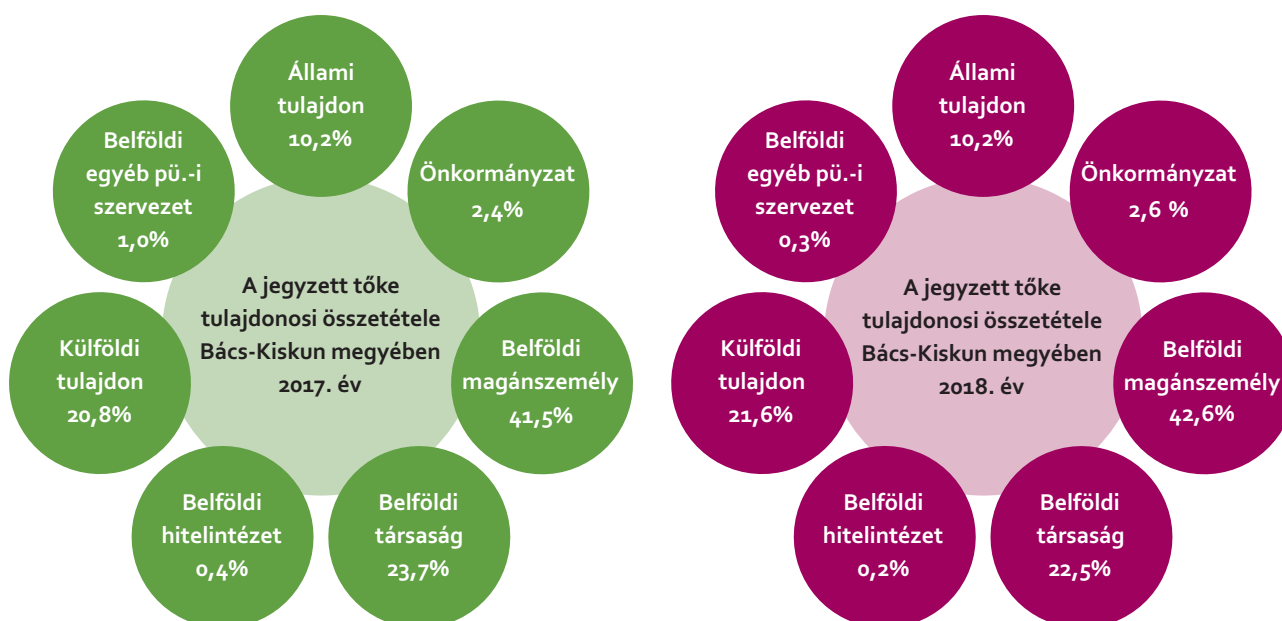
Bács-Kiskun megyében a saját tőke értéke 2018-ban 100 milliárd forintot meghaladóan emelkedett az előző évhez képest, ami az eredménytartalék gyarapodásának tulajdonítható. A **saját tőke** egyre nagyobb részének tulajdonosa a top 100 vállalkozás: 2016-ban 37,8 százalék, 2017-ben 39,3 százalék, és 2018-ban 42,3 százalék. Mindez annak köszönhető, hogy a saját tőke növekedése a **top 100 vállalkozás** esetében rendre meghaladja a megyei átlagot, míg a többi vállalkozásé elmarad attól.

² Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének és a pénzügyi műveletek eredményének összevont összege.

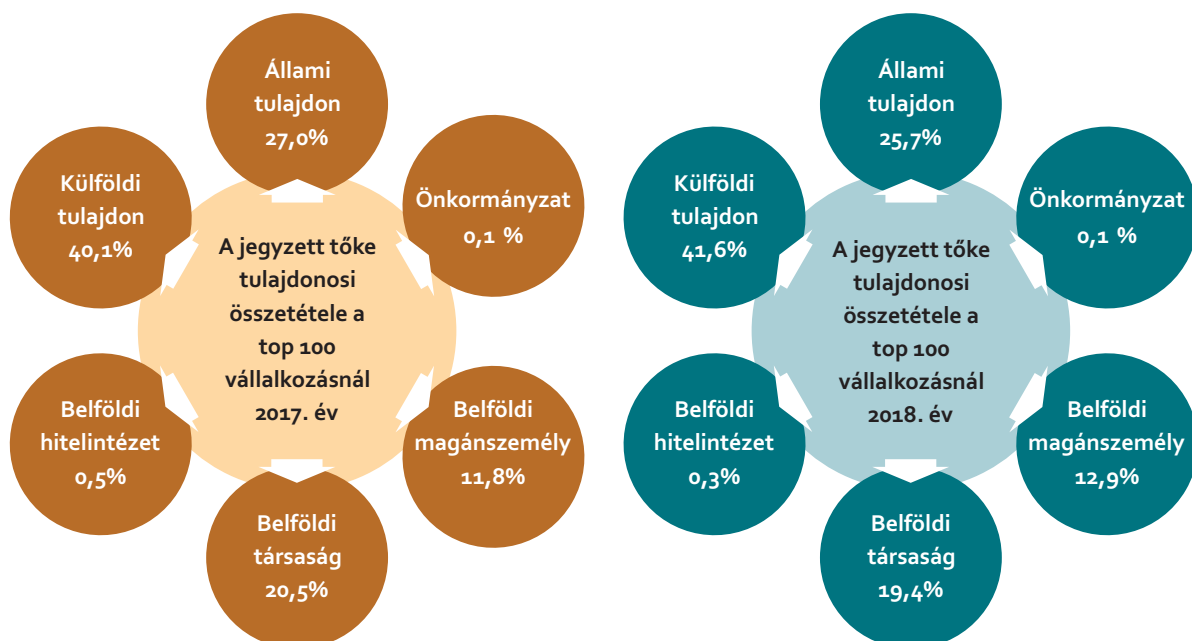
³ A saját tőke összetevői: a jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett jegyzett tőke, a tőketartalék, az eredménytartalék, az értékelési, általános és lekötött tartalék, valamint az adózott eredmény.

A saját tőke összetevői közül a **jegyzett tőke** Bács-Kiskun megyében közel 190 milliárd forint volt, melynek tulajdonosi összetételében számottevő változás nem történt. Az előző évhez hasonlóan 2018-ban is a jegyzett tőke legnagyobb része, több mint 40 százaléka **belföldi magánszemély** tulajdona. Hasonló arányban, 20 százalék körül található a **belföldi társasági** tulajdon és a **külföldi tulajdon**. Az **állami tulajdon** részesedése változatlanul 10 százalék, míg az **önkormányzati tulajdon** aránya nem éri el a 3 százalékot. A jegyzett tőke kevesebb mint 1 százaléka a **belföldi egyéb pénzügyi szervezet** és a **belföldi hitelintézet** rendelkezett 2018-ban.

A megyei jegyzett tőke állománya 0,7 milliárd forinttal csökkent, míg a **top 100 vállalkozás jegyzett tőkéje** 2018-ban 1,5 milliárd forintot meghaladóan gyarapodott. Ennek köszönhetően a top 100 vállalkozás jegyzett tőkéből való részesedése elérte a 30 százalékot.

A **tulajdonosi összetétel** a top 100 vállalkozás esetében **teljesen eltér a megyeitől**. Míg megyei szinten a belföldi magánszemély tulajdona és a belföldi társasági tulajdon a meghatározó, addig a top 100 vállalkozásnál a **külföldi tulajdon** és az **állami tulajdon**. Az előbbi két-két tulajdonosi forma birtokolja együttesen a megyei és a top 100 vállalkozás esetén is a jegyzett tőke kétharmadát. A jegyzett tőke közel egyharmada a top 100 vállalkozásnál **belföldi társasági tulajdon** és **belföldi magánszemély tulajdona** együttesen, a megyében pedig ugyanilyen résszel a külföldi tulajdon és az állami tulajdon szerepel.

A **nemzetgazdasági ágak** szempontjából Bács-Kiskun megyében a jegyzett tőke közel 30 százaléka (53,9 milliárd forint) a **feldolgozóiparban** található, ami 60 százalékból a top 100 vállalkozás tulajdona. A **kereskedelem, gépjárműjavítás** (26,0 milliárd forint) és a **mezőgazdaság** (25,8 milliárd forint) egyaránt 14 százalékkal rendelkezik a jegyzett tőkéből. Előbbinél a jegyzett tőke negyede, utóbbinál 17 százaléka a top 100 vállalkozásé. A **szállítás, raktározás** nemzetgazdasági ágban (13,0 milliárd forint) számottevő a top 100 vállalkozás tőkejelenléte, itt ugyanis ezek a vállalkozások birtokolják a jegyzett tőke háromnegyedét.

Átlagos állományi létszám – 2700 fős növekedés a top 100 vállalkozásnál

A Bács-Kiskun megyei székhelyű, kettős könyvvitelt vezető vállalkozások átlagos állományi létszáma a 2017-es 2600 fős csökkenést követően 2018-ban 265 fővel emelkedett. A megyei létszám egyharmadát a top 100 vállalkozás, kétharmadát a többi vállalkozás foglalkoztatja.

A **top 100 vállalkozásnál** mintegy 2700 fővel nőtt az alkalmazottak száma, míg a többi vállalkozásnál 2400 főt meghaladó létszámcsökkenés történt.

Bács-Kiskun megye átlagos állományi létszám változása: **+0,3%**

• 2017. év: 95 094 fő • 2018. év: 95 359 fő

Top 100 vállalkozás átlagos állományi létszám változása: **+9,4%**

• 2017. év: 28 556 fő • 2018. év: 31 235 fő

A többi vállalkozás átlagos állományi létszám változása: **-3,6%**

• 2017. év: 66 538 fő • 2018. év: 64 124 fő

A nemzetgazdasági ágak felénél csökkent, másik felénél emelkedett az átlagos állományi létszám. A létszámcsökkenés nemzetgazdasági áganként a mezőgazdaság kivételével a tavalyinál mérsékeltebb volt. A legnagyobb foglalkoztató nemzetgazdasági ág a **feldolgozóipar**, ahol az átlagos állományi létszám több mint 40 százaléka található. A 2017-es 210 fős létszámcsökkenés után 2018-ban 1206 fővel nőtt a foglalkoztatottak száma. A második legnagyobb foglalkoztató a közel 20 százalékos részarányú **kereskedelem, gépjárműjavítás** nemzetgazdasági ág, ahol 2017-ben 951 fővel, 2018-ban 835 fővel volt kevesebb az alkalmazottak száma. A harmadik, a 8,5 százalékos részarányú **építőiparban** az előző évi 88 fős gyarapodás után 2018-ban 672 fővel nőtt az átlagos állományi létszám. A **mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat** nemzetgazdasági ágban erősödött a létszámcsökkenés: a 2017-es 367 fő után 2018-ban 498 fővel csökkent a foglalkoztatottak száma.

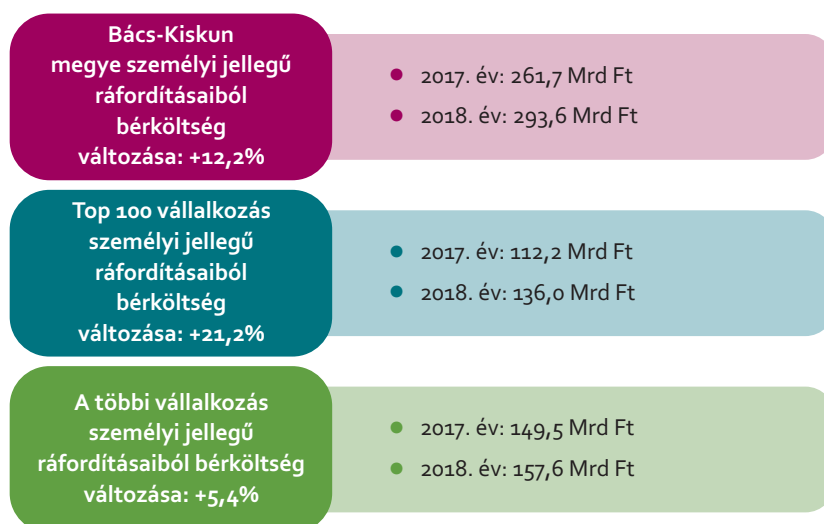
Az átlagos állományi létszám alakulása, valamint a top 100 vállalkozás részaránya a 6000 főnél többet foglalkoztató nemzetgazdasági ágakban 2018-ban

A **top 100 vállalkozás** a **feldolgozóiparban** alkalmazottak több mint felének, 21 ezer főnek ad munkát. A második legnagyobb foglalkoztatási aránnyal, 40 százalékkal a **szállítás, raktározás** nemzetgazdasági ágban van jelen a top 100 vállalkozás, míg az **építőipar** a harmadik, ahol a foglalkoztatottak közel negyedét alkalmazzák.

Bérköltség⁴ – 20 százalékot meghaladó növekedés a top 100 vállalkozásnál

A személyi jellegű ráfordítások közül a bérköltség alkalmas arra, hogy annak elemzésével a jövedelemviszonyokra vonatkozóan megállapításokat tegyünk. A Bács-Kiskun megyei székhelyű, kettős könyvvitelt vezető vállalkozások bérköltsége 2018-ban több mint 10 százalékkal emelkedett, és megközelítette a 300 milliárd forintot, amelynek közel felét a **top 100 vállalkozás** számolta el. Náluk ez a megyei átlagnál jóval nagyobb arányban, ötödével növekedett, a foglalkoztatottak számának emelkedése miatt. A többi vállalkozás esetében a bérköltség növekedése elmaradt a megyei átlagtól a foglalkoztatottak számának csökkenése következtében.

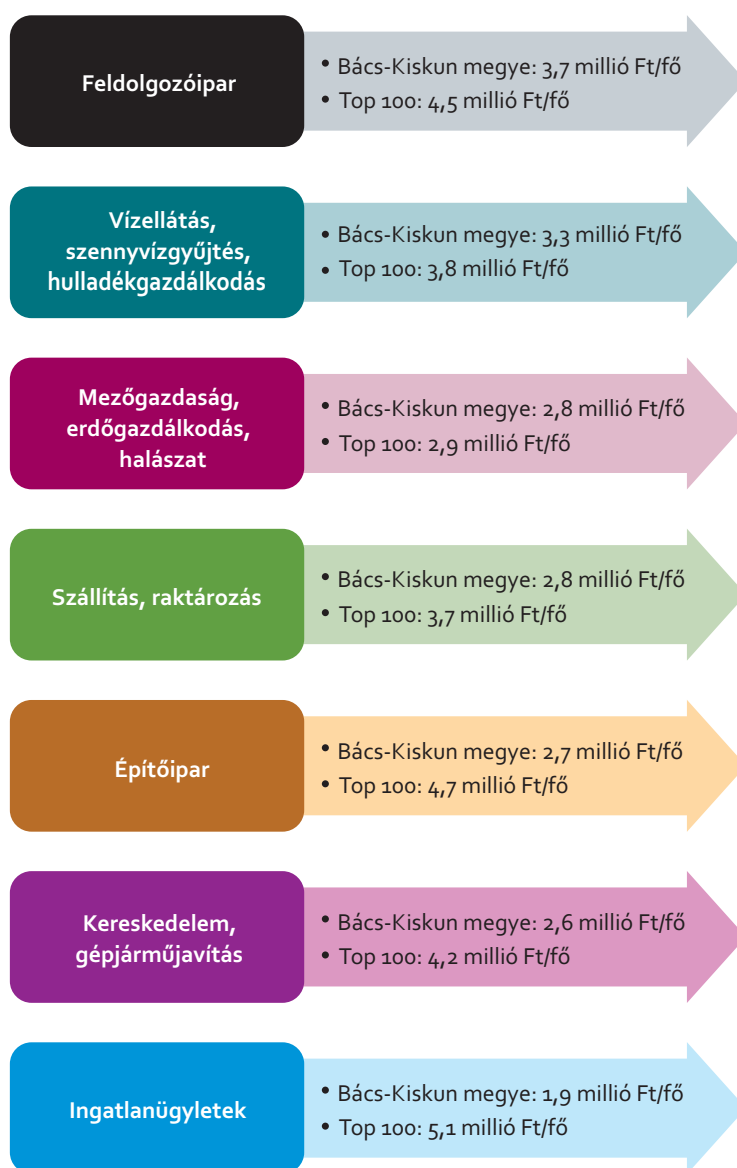
Az egyes nemzetgazdasági ágak jövedelmi viszonyait az **egy főre jutó bérköltség⁵** számításával vizsgáltuk. Általánosságban megállapítható, hogy egyetlen ág, a **bányászat, kőfejtés kivételével** minden nemzetgazdasági ágban emelkedett a fajlagos bérköltség, vagyis nőtték a jövedelmek. A legnagyobb arányú (27,6 százalékos) növekedés a **művészet, szórakoztatás, szabadidő tevékenység**nél (2,5 millió forint/főről 3,1 millió forint/főre), míg a legkisebb (1,6 százalékos) az **oktatás**nál (alig 1,9 millió forint/főről kicsivel 1,9 millió forint/fő felettire) történt. A legmagasabb, 4,4 millió forint/fő az egy főre jutó bérköltség a **villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás** nemzetgazdasági ágban, míg a legkisebb, 1,8 millió forint/fő a **bányászat, kőfejtés** és a **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás** esetében. Ezekben a nemzetgazdasági ágakban nincs jelen top 100 vállalkozás.

⁴ Bérköltség minden olyan kifizetés, amely a munkavállalókat, alkalmazottakat, tagokat megillető bérként vagy munkadíjként elszámolt járandóság, prémium, jutalom, ideértve a természetes személy tulajdonos személyes közreműködése ellenértékéként kivett összeget is.

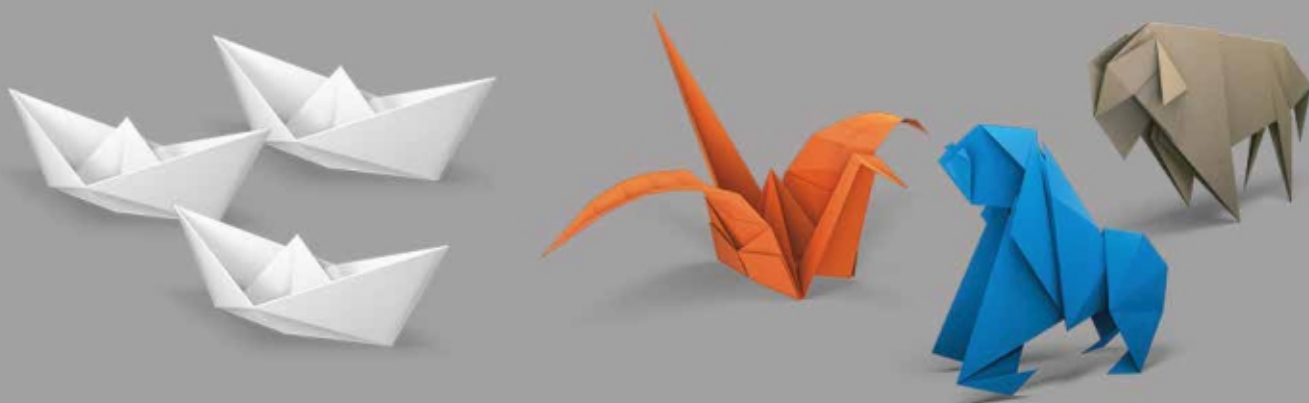
⁵ Egy főre jutó bérköltség: a bérköltség és az átlagos statisztikai állományi létszám hányadosa

Azokban a nemzetgazdasági ágakban, ahol a **top 100 vállalkozás** jelen van, a fajlagos bérköltség mindenütt meghaladja a megyei átlagot, valamint a fajlagos bérköltség növekedése is jellemzően magasabb a megyei átlagnál. Ebből arra lehet következtetni, hogy a top 100 vállalkozásnál kedvezőbb jövedelmi helyzetben vannak az alkalmazottak. A legmagasabb fajlagos bérköltség a **feldolgozóiparban** van, eredménye megyei szinten 3,7 millió forint/fő, a top 100 vállalkozásnál pedig 4,5 millió forint/fő. A legnagyobb arányú eltérés a megyei és a top 100 vállalkozás között az **ingatlanügyletek** nemzetgazdasági ágban látható: a top 100 vállalkozás 5,1 millió forint/fős fajlagos bérköltsége több mint két és félszerese az 1,9 millió forint/fős megyei átlagnak. Az **építőiparban** is jelentős az eltérés: a top 100 vállalkozás 4,7 millió forint/fős fajlagos bérköltsége 2 millió forinttal haladja meg a 2,7 millió forint/fős megyei átlagot.

Egy főre jutó bérköltség néhány nemzetgazdasági ágban 2018.

Máshol rutin. Nálunk alkotás.

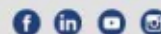
join us!
www.joinus.hu

A jövő kamionját alkotjuk.

KNORR-BREMSE

www.knorr-bremse.hu

STI PETŐFI NYOMDA KFT. KECSKEMÉT

Nyomdánk története egészen 1841-ig vezethető vissza. Az első kecskeméti nyomda megalapításával Szilády Károly elindította a Petőfi Nyomda történetét és megerősítette az alföldi város rangját. Jelenleg Kelet-Közép-Európa vezető csomagolóanyag-gyártójaként évente körülbelül 1,7 milliárd darab doboz és 15 millió m² öntapadó címke kerül ki tőlünk a haza és külföldi FMCG és gyógyszeripar piacára.

Partnereinknek nyújtott minőségi szolgáltatások mellett a környezetvédelemre is megkülönböztett figyelmet fordítunk. Ezt támasztja alá az évről évre kiérdemelt Zöld Nyomda minősítés és a 2017-es Év Gyára verseny Energiahatékonyság kategóriagyőzelme is.

Társadalmi szerepvállalásunk kiterjed a helyi közösségek támogatására. Olyan, a vállalat tevékenységével összhangban álló projekteket karolunk fel, amelyek valódi szociális szükségletekre nyújtanak megoldást.

Top 5 vállalkozás az exportárbevétel alapján Bács-Kiskun megyében

	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Fő tevékenység	Exportárbevétel (millió forint)		
					2017	2018	2018/17
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	1 099 307	1 142 068	103,9%
2.	6.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	46 851	51 755	110,5%
3.	5.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	-
4.	7.	ACPS Automotive Kft.	Kecskemét	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	39 807	47 667	119,7%
5.	10.	Phoenix Mecano Kft.	Kecskemét	Egyéb műanyag termék gyártása	34 057	35 165	103,3%

Top 5 vállalkozás az üzemi eredmény alapján Bács-Kiskun megyében

	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Fő tevékenység	Üzemi eredmény (millió forint)		
					2017	2018	2018/17
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	25 027	31 695	126,6%
2.	2.	Duna Aszfalt Kft.	Tiszakécske	Út, autópálya építése	18 164	20 619	113,5%
3.	12.	Soltút Kft.	Solt	Út, autópálya építése	2 167	8 126	375,0%
4.	22.	Protokon Kft.	Kiskőrös	Sportszergyártás	4 027	6 365	158,1%
5.	6.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	3 017	4 557	151,0%

Top 5 vállalkozás az adózás előtti eredmény alapján Bács-Kiskun megyében

	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Fő tevékenység	Adózás előtti eredmény (millió forint)		
					2017	2018	2018/17
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	24 484	29 535	120,6%
2.	2.	Duna Aszfalt Kft.	Tiszakécske	Út, autópálya építése	19 083	19 526	102,3%
3.	12.	Soltút Kft.	Solt	Út, autópálya építése	2 132	7 666	359,6%
4.	22.	Protokon Kft.	Kiskőrös	Sportszergyártás	4 390	6 106	139,1%
5.	6.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	3 183	4 684	147,2%

Top 5 vállalkozás bérköltség alapján Bács-Kiskun megyében

	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Fő tevékenység	Bérköltség (millió forint)		
					2017	2018	2018/17
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	16 992	22 269	131,1%
2.	29.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	-
3.	6.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	6 106	7 130	116,8%
4.	3.	Axiál Kft.	Baja	Egyéb gépjármű-kereskedelem	n. ny.	n. ny.	-
5.	7.	ACPS Automotive Kft.	Kecskemét	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	3 834	4 149	108,2%

Top 5 vállalkozás az alkalmazásban állók létszáma alapján Bács-Kiskun megyében

	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Fő tevékenység	Alkalmazásban állók létszáma (fő)		
					2017	2018	2018/17
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	3 550	4 281	120,6%
2.	29.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	-
3.	6.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	889	1 011	113,7%
4.	72.	Félegyházi Pékség Kft.	Kiskunfélegyháza	Kenyér; friss pékáru gyártása	951	936	98,4%
5.	7.	ACPS Automotive Kft.	Kecskemét	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	846	935	110,5%

Top 5 vállalkozás a saját tőke összege alapján Bács-Kiskun megyében

	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Fő tevékenység	Saját tőke (millió forint)		
					2017	2018	2018/17
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	130 678	164 222	125,7%
2.	2.	Duna Aszfalt Kft.	Tiszakécske	Út, autópálya építése	35 184	41 681	118,5%
3.	3.	Axiál Kft.	Baja	Egyéb gépjármű-kereskedelem	22 798	24 796	108,8%
4.	12.	Soltút Kft.	Solt	Út, autópálya építése	13 808	19 702	142,7%
5.	22.	Protokon Kft.	Kiskőrös	Sportszergyártás	13 279	19 385	146,0%

A KKV-K SZEREPE BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN A TÁRSASÁGIADÓ-BEVALLÁSOK TÜKRÉBEN

A kkv-k, azaz a mikro-, kis- és középvállalkozások számosságuk által meghatározó szereplői Bács-Kiskun megye gazdaságának. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások túlnyomó része, közel 97 százaléka kkv. A szektoron belül a vállalkozások mérete és száma között fordított arányosság figyelhető meg: a legkisebb vállalkozási méretűek, a **mikrovállalkozások**¹ vannak jelen a legnagyobb, közel 90 százalékos arányban. A **kisvállalkozások**² aránya közel 8 százalék, míg a **középvállalkozások**³ nem éri el a 2 százalékot. A kkv-k közé nem sorolt, minden egyéb vállalkozás és nagyvállalkozások aránya 3,4 százalék.

A kkv-k részaránya Bács-Kiskun megyében 2018. év (%)

A megyében realizált **nettó árbevétel** fele a kkv-k teljesítménye, ezen belül a vállalkozás-mérettel együtt nő a részesedés. Az **egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel** szintén arányos a vállalkozásmérettel, de nagyságrendi eltérésekkel. A középvállalkozások (4,1 milliárd forint) fajlagos nettó árbevétele nem sokkal marad el a nagyvállalkozásokétól (4,4 milliárd forint), viszont a kisvállalkozások (600 millió forint) fajlagos nettó árbevétele a 15 százaléka, míg a mikrovállalkozásoké (40 millió forint) mindössze 1 százaléka a középvállalkozások fajlagos nettó árbevételeinek.

¹ Mikrovállalkozás: összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

² Kisvállalkozás: összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

³ Középvállalkozás: összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

⁴ Nagyvállalkozás: összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél több, és éves nettó árbevétele meghaladja az 50 millió eurónak megfelelő forintösszeget, vagy mérlegfőösszege meghaladja a 43 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

A nettó árbevételből az **export aránya** a kkv-szektorban mindössze 15 százalék, mivel ezek a vállalkozások jellemzően belföldi piacra termelnek. A szektoron belül az exportarány a közép-vállalkozásoknál a legmagasabb, 22 százalék, kisvállalkozásoknál 10 százalék, a mikrovállalkozásoknál a legalacsonyabb, 10 százalék alatti. A nagyvállalkozások esetében az árbevétel több mint 70 százalékát adja az export. Ennek megfelelően a megyei **exportárbevétel** több mint 80 százaléka a nagyvállalkozásoké, több mint 10 százaléka a közép-, 4 százaléka a kis- és közel 2 százaléka a mikrovállalkozásoké. Az **egy vállalkozásra jutó exportárbevétel** a nagyvállalkozásoknál a legmagasabb (3,2 milliárd forint), hozzájuk képest a közép-vállalkozásoké (900 millió forint) kevesebb, mint harmada. A kisvállalkozások (66 millió forint) fajlagos exportárbevételének 7 százaléka, míg a mikrovállalkozásoké (3 millió forint) csupán 0,3 százaléka a közép-vállalkozások fajlagos exportárbevételének.

A megyei **üzemi (üzleti) tevékenység** eredményének közel 60 százaléka a kkv-k teljesítménye, ezen belül közel egyforma eredményt értek el a kis- és a közép-vállalkozások. Az **egy vállalkozásra jutó üzemi (üzleti) tevékenység eredménye** a közép-vállalkozásoknál a legnagyobb, meghaladja a 200 millió forintot, tőlük a nagyvállalkozások eredménye 8 százalékkal marad el. A kisvállalkozások (40 millió forint) fajlagos üzemi eredménye ötöde a közép-vállalkozásokénak, míg a mikrovállalkozások eredménye (3 millió forint) ettől lényegesen kevesebb.

Az **adózás előtti eredmény** 60 százaléka a kkv-szektor érdeme, még 2017-ben hasonló arányban részesedtek az e körbe tartozó vállalkozások. 2018-ban csak a kisvállalkozások tudták adózás előtti eredményüket növelni. Részarányuk 20 százalék fölé emelkedett, ami a közép-vállalkozásoknál 20 százalék maradt, míg a kisvállalkozásoknál 20 százalék alá csökkent. Az **egy vállalkozásra jutó adózás előtti eredmény** a közép-vállalkozásoknál a legnagyobb, több mint 200 millió forint, ennek több mint ötöde (45 millió forint) a kisvállalkozásoké, 1,5 százaléka a mikrovállalkozásoké (3 millió forint).

A **saját tőke** kétharmadával a kkv-k rendelkeznek, egyharmad a nagyvállalkozásoké. A kkv-szektor képviselői egyformán osztoznak a saját tőkén. Az **egy vállalkozásra jutó saját tőke** összege a közép-vállalkozásoknál a legnagyobb (1,4 milliárd forint), ennek ötöde (0,3 milliárd forint), a kisvállalkozásoké. A mikro- és kisvállalkozások között több mint tízszeres a különbség.

Fajlagos mutatók vállalkozás méret szerint 2018	Mikrovállalkozások	Kisvállalkozások	Közép-vállalkozások	Minden egyéb vállalkozás és nagyvállalkozások
1 vállalkozásra jutó nettó árbevétel (M Ft/vállalkozás)	41,7	611,8	4 089,0	4 394,4
1 vállalkozásra jutó exportárbevétel (M Ft/vállalkozás)	2,9	65,6	899,5	3 154,1
1 vállalkozásra jutó üzemi (üzleti) tev. eredménye (M Ft/vállalkozás)	3,1	42,1	216,2	199,0
1 vállalkozásra jutó adózás előtti eredmény (M Ft/vállalkozás)	3,0	45,2	206,4	191,4
1 vállalkozásra jutó saját tőke (M Ft/vállalkozás)	25,4	273,1	1 381,4	980,1
1 vállalkozásra jutó bérköltség (M Ft/vállalkozás)	2,9	50,4	310,9	239,5
1 főre jutó bérköltség (M Ft/fő)	1,8	2,6	3,3	4,2

A **bérköltség** közel negyedét a középvállalkozások, ötödét a kisvállalkozások számolták el, míg a kkv-k együttes eredménye megközelíti a 60 százalékot. A bérköltség az előző évhez képest a vállalkozások méretével arányosan emelkedett: a nagyvállalkozásoknál 23,1 százalékkal, középvállalkozásoknál 10,4 százalékkal és a kisvállalkozásoknál 8,4 százalékkal. Csökkenés egyedül a mikrovállalkozásoknál történt, a bérköltség 7,3 százalékkal maradt el 2018-ban az előző évhez képest. Az **egy vállalkozásra jutó bérköltség** a középvállalkozásoknál a legnagyobb, meghaladja a 300 millió forintot, ennek háromnegyede (240 millió forint) a nagyvállalkozások fajlagos bérköltsége. A kisvállalkozások (50 millió forint) fajlagos bérköltsége hatoda, a mikrovállalkozásoké (3 millió forint) 1 százaléka a középvállalkozásokénak.

A kkv-k foglalkoztatásban betöltött jelentős szerepét mutatja, hogy az **átlagos állományi létszám** 70 százaléka a kkv-szektorban található. Ezen belül hasonló foglalkoztatási arányúak a mikro-, a kis- és a középvállalkozások. Az előző évhez képest a kkv-knál csökkent az átlagos állományi létszám, míg a nagyvállalkozásoknál emelkedett.

Az **egy főre jutó bérköltség** betekintést enged a vállalkozások mérete szerint elérhető jövedelmekbe. A vállalkozás méretének növekedésével a fajlagos bérköltség is emelkedik, azaz minél nagyobb egy vállalkozás, annál magasabb jövedelmet képes biztosítani alkalmazottai számára. A legkisebb, 1,8 millió forint / fő éves jövedelmet, a mikrovállalkozások, míg a legnagyobb, 4,2 millió forint / fő keresetet a nagyvállalkozások nyújtják.

A következőkben azt vizsgáljuk, melyek a legnépszerűbb **nemzetgazdasági ágak** a kkv-szektorban. A mikro- és a kisvállalkozások több mint negyede a **kereskedelem, gépjárműjavítás** nemzetgazdasági ágban tevékenykedik. A középvállalkozások legnagyobb hányada, több mint 50 százaléka a **feldolgozóiparban** működik.

Top 3 nemzetgazdasági ág a vállalkozások száma szerint 2018

Mikrovállalkozások	Kisvállalkozások	Középvállalkozások
Kereskedelem, gépjárműjavítás: 27,5%	Kereskedelem, gépjárműjavítás: 26,1%	Feldolgozóipar: 50,2%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység: 12,0%	Feldolgozóipar: 25,5%	Kereskedelem, gépjárműjavítás: 14,1%
Építőipar: 9,7%	Építőipar: 11,6%	Mezőgazd, erdőgazd, halászat és építőipar: 9,8%

A második nemzetgazdasági ág a mikrovállalkozásoknál a **szakmai, tudományos, műszaki tevékenység**, a kisvállalkozásoknál a **feldolgozóipar**, a középvállalkozásoknál a **kereskedelem, gépjárműjavítás**.

A harmadik leggyakoribb nemzetgazdasági ág 10 százalék körüli részaránnyal a mikro- és kisvállalkozásoknál az **építőipar**, a középvállalkozásoknál a **mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és az építőipar**.

Összegzésként megállapíthatjuk, hogy a kkv-szegmens gazdasági jelentőségét számossága jelenti. A nettó árbevétel felét, az üzemi és adózás előtti eredmények, valamint a bérköltség 60 százalékát, a saját tőke kétharmadát és a foglalkoztatottak 70 százalékát adják. A fajlagos mutatók közül a nettó árbevétel, exportárbevétel és az egy főre jutó bérköltség a vállalkozás méretével együtt növekszik, a többenél (üzemi és adózás előtti eredmények, saját tőke, bérköltség) a középvállalkozások eredményei a legnagyobbak.

AZ ÉLŐMUNKA-ARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉG BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

A jövedelmezőségi mutatók segítségével arra keressük a választ, hogy egy időszakban az adott vállalkozás milyen hatékonyan tudta felhasználni az eszközeit és az erőforrásait.

A versenysemlegesség szempontjából előnyösebb és objektívebb összehasonlíthatóság érdekében az eredménykategóriák közül az adózás előtti eredményt vesszük alapul, amelyhez az átlagos állományi létszámot (létszámarányos jövedelmezőség), illetve a személyi jellegű ráfordítások összegét (bérarányos jövedelmezőség) viszonyítjuk.

Az élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók azt fejezik ki, hogy egy fő, illetve egységnyi bérköltség milyen nagyságú eredményt hozott létre. A mutatók elemzésével a fejlődést, a változás irányát és a vállalkozások mérete alapján elért eredményeket hasonlítottuk össze. A mutatók értéke akkor kedvező, ha azok minél nagyobbak, és növekvő tendenciát mutatnak.

	Bács-Kiskun megye	Mikro-vállalk.	Kis-vállalk.	Közép-vállalk.	Kkv-k összesen	Minden egyéb váll. és nagyváll.	Megye mindössz.
2017	Adózás előtti eredmény (millió Ft)	40 910	45 744	47 789	134 443	78 803	213 246
	Átlagos állományi létszám (fő)	22 700	23 058	21 823	67 581	27 513	95 094
	Létszámár. eredmény (millió Ft/fő)	1,8	2,0	2,2	2,0	2,9	2,2
2018	Adózás előtti eredmény (millió Ft)	38 384	52 742	47 073	138 199	92 587	230 786
	Átlagos állományi létszám (fő)	21 397	22 568	21 644	65 609	29 750	95 359
	Létszámár. eredmény (millió Ft/fő)	1,8	2,3	2,2	2,1	3,1	2,4

Bács-Kiskun megyében az egy alkalmazottra jutó adózás előtti eredmény 2,4 millió forint volt 2018-ban, mely jelentős növekedés az előző évi 2,2 millió forinthez képest. A megyén belül kiemelkedő a nagyvállalkozások 3,1 millió forint létszámarányos eredménye, ami a bázishoz mérten is, és a mikro-, kis- és középvállalkozásokhoz képest is kimagasló összeg. A kkv-kon belül a legkisebb, 1,8 millió forintos létszámarányos eredményt a mikrovállalkozások érték el, ami az előző évi összeghez viszonyítva alapvetően nem változott. A kisvállalkozások esetében az egy alkalmazottra jutó adózás előtti eredmény a bázishoz viszonyítva szintén kimagaslóan, 15,0 százalékkal 2,3 millió forintba emelkedett 2018-ban. Az a munkavállaló, aki középvállalkozásnál dolgozott 2017-ben és 2018-ban is, 2,2 millió forint adózás előtti eredményt hozott létre.

	Bács-Kiskun megye	Mikro-vállalk.	Kis-vállalk.	Közép-vállalk.	Kkv-k összesen	Minden egyéb váll. és nagyváll.	Megye mindössz.
2017	Adózás előtti eredmény (millió Ft)	40 910	45 744	47 789	134 443	78 803	213 246
	Bérek költsége (millió Ft)	40 410	54 065	65 301	159 776	101 930	261 705
	Bérek költségarányos eredmény	101,2%	84,6%	73,2%	84,1%	77,3%	81,5%
2018	Adózás előtti eredmény (millió Ft)	38 384	52 742	47 073	138 199	92 587	230 786
	Bérek költsége (millió Ft)	37 462	58 806	72 215	168 483	125 107	293 589
	Bérek költségarányos eredmény	102,5%	89,7%	65,2%	82,0%	74,0%	78,6%

Az élők munkaa-arányos jövedelmezőségi mutatók közül számszerűsítettük az egységnyi bérek költségre jutó adózás előtti eredményt. Bács-Kiskun megyében a bérek költsége 12,2 százalékos növekedésével párhuzamosan az adózás előtti eredmény mindössze 8,2 százalékkal gyarapodott, ami azt eredményezte, hogy az egységnyi bérek költségre jutó eredmény a 2017. évi 81,5 százalékról 78,6 százalékra csökkent 2018-ban. A kkv-kon belül a legnagyobb bérek költség-arányos adózás előtti eredmény a mikrovállalkozásokat jellemezte, a legalacsonyabb mérték pedig a középvállalkozásokat. Ezzel párhuzamosan a kkv-k együttesen mért bérearányos jövedelmezősége a nagyvállalkozásokét meghaladja.

ÁGAZATI KÖRKÉP

Bács-Kiskun megyében az egyes nemzetgazdasági ágakban működő vállalkozások számát vizsgálva megállapítható, hogy a legjelentősebb ágazatok sorrendje nem változott az előző évhez viszonyítva. Továbbra is a **kereskedelem, gépjárműjavítás** nemzetgazdasági ágban tevékenykedik a vállalkozások több mint egynegyede. Ezt követi csaknem 15 százalékponttal lemaradva a **feldolgozóipar**, majd hasonló súllyal a **szakmai, tudományos műszaki tevékenység**. Az **építőipar** részaránya 9,6 százalékos, a sorban következő **mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat** pedig 6,3 százalékos. A megelőző évi tendenciát követve majdnem minden ágban csökkent a vállalkozások száma, egyedüli kivétel a **villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás**, ahol csaknem ötödével, 104-re növekedett a vállalkozások száma.

A vállalkozások számának visszaesésével párhuzamosan a legtöbb nemzetgazdasági ágban emelkedett a nettó árbevétel. Kiugró növekedés mutatható ki az **építőiparban**, de jelentős többletet produkált a **pénzügyi, biztosítási tevékenység**, az **információ, kommunikáció**, valamint az **ingatlanügyletek** is. Csökkenés a legkisebb nettó árbevételt elérő nemzetgazdasági ágaknál figyelhető meg.

Mivel a vállalkozások számának csökkenésével párhuzamosan növekedett a nettó árbevétel, a megye 304,5 millió forintos egy vállalkozásra jutó nettó árbevétele közel ötödével magasabb az előző évi értéknél. A legmagasabb fajlagos árbevétel a **feldolgozóiparban** mutatható ki.

Nettó árbevétel, vállalkozások száma, valamint ezek változása nemzetgazdasági áganként

Nemzetgazdasági ág	2017. év			2018. év			Változás ± (2018/2017.)		
	Nettó árbevétel (millió Ft)	Vállalkozások száma	Egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel (millió Ft)	Nettó árbevétel (millió Ft)	Vállalkozások száma	Egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel (millió Ft)	Nettó árbevétel (millió Ft)	Vállalkozások száma	Egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel (millió Ft)
Feldolgozóipar összesen	2 311 764,6	1 781,0	1 298,0	2 442 095,1	1 668,0	1 464,1	5,6%	-6,3%	12,8%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	908 791,2	4 199,0	216,4	954 893,4	3 855,0	247,7	5,1%	-8,2%	14,4%
Építőipar	313 733,6	1 426,0	220,0	496 750,2	1 409,0	352,6	58,3%	-1,2%	60,2%
Mezőgazdaság, erdőgazd., halászat	153 191,4	970,0	157,9	168 032,4	926,0	181,5	9,7%	-4,5%	14,9%
Szállítás, raktározás	128 062,1	700,0	182,9	138 757,7	667,0	208,0	8,4%	-4,7%	13,7%
Szakmai, tudományos műszaki tev.	49 312,3	1 731,0	28,5	53 253,2	1 604,0	33,2	8,0%	-7,3%	16,5%
Vízellátás, szennyvízgy., hulladékgy.	34 002,3	79,0	430,4	38 945,5	73,0	533,5	14,5%	-7,6%	24,0%
Ingyenhasználatú ingatlanügyletek	32 869,9	919,0	35,8	37 899,8	887,0	42,7	15,3%	-3,5%	19,5%
Adminisztratív és szolgáltatást tám. tev.	27 504,5	539,0	51,0	30 237,8	523,0	57,8	9,9%	-3,0%	13,3%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	25 957,8	670,0	38,7	29 360,1	621,0	47,3	13,1%	-7,3%	22,0%
Információ, kommunikáció	18 338,6	493,0	37,2	21 307,2	453,0	47,0	16,2%	-8,1%	26,4%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	13 197,4	677,0	19,5	14 318,4	642,0	22,3	8,5%	-5,2%	14,4%
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	9 536,4	294,0	32,4	11 089,0	263,0	42,2	16,3%	-10,5%	30,0%
Villamosenergia, gáz, gőzellátás, légkond.	6 220,7	87,0	71,5	6 708,1	104,0	64,5	7,8%	19,5%	-9,8%
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	5 028,7	352,0	14,3	4 789,8	290,0	16,5	-4,8%	-17,6%	15,6%
Egyéb szolgáltatás	3 905,7	550,0	7,1	3 940,8	417,0	9,5	0,9%	-24,2%	33,1%
Oktatás	2 559,8	242,0	10,6	2 651,6	221,0	12,0	3,6%	-8,7%	13,4%
Bányászat, kőfejtés	428,5	8,0	53,6	417,7	7,0	59,7	-2,5%	-12,5%	11,4%
Háztartás munkaadói tevékenysége	2,3	1,0	2,3	2,1	1,0	2,1	-8,3%	0,0%	-8,3%
Mindösszesen:	4 044 407,5	15 718,0	257,3	4 455 449,9	14 631,0	304,5	10,2%	-6,9%	18,3%

Top 5 Bács-Kiskun megye kiemelt nemzetgazdasági ágaiban

A következőkben a megye **legjelentősebb nemzetgazdasági ágaiban** (a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, az építőipar, a kereskedelem, gépjárműjavítás, a feldolgozóipar, és a szállítás, raktározás) az **5 legnagyobb nettó árbevételt elérő vállalkozást** vizsgáltuk.

MEZŐGAZDASÁG, ERDŐGAZDÁLKODÁS, HALÁSZAT

Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nettó árbevétel top 5

Ágazati sorrend	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Főtevékenység	Nettó árbevétel (millió forint)		Változás ± (2018/2017.)
					2017. év	2018. év	
1.	60.	Bács-Tak Kft.	Mélykút	Baromfitenyésztés	5 819,3	9 438,0	62,2%
2.	75.	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
3.	81.	KEFAG Zrt.	Kecskemét	Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység	5 986,9	7 043,1	17,6%
4.	-	Mafarm Kft.	Kiskunmajsa	Baromfitenyésztés	3 588,1	5 474,4	52,6%
5.	-	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.

2018-ban a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág megyei nettó árbevétele 168,0 milliárd forint volt, melynek 20,9 százalékát a top 5 vállalkozás adta. A mezőgazdaság nettó árbevétele 109,6 százaléka az előző évnek, míg a top 5 növekedése 45,4 százalékos, így részarányuk az előző évhez viszonyítva 5,1 százalékponttal magasabb. A legnagyobb, mintegy 62,2 százalékos árbevétel-növekedést a Bács-Tak Kft. könyvelhette el.

FELDOLGOZÓIPAR

Feldolgozóipar nettó árbevétel top 5

Ágazati sorrend	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Főtevékenység	Nettó árbevétel (millió forint)		Változás ± (2018/2017.)
					2017. év	2018. év	
1.	1.	Mercedes-Benz Manufact. Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	1 102 114,3	1 145 009,7	3,9%
2.	5.	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
3.	6.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	48 464,4	53 402,3	10,2%
4.	7.	ACPS Automotive Kft.	Kecskemét	Gépjármű-karosszéria, pótkocsi gyártása	40 998,7	49 189,7	20,0%
5.	8.	„HBPO Manufacturing” Hungary K	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatr. gyártása	42 146,6	42 689,5	1,3%

A feldolgozóipar valamennyi top 5-be tartozó vállalkozása szerepel a megye 100 legnagyobb nettó árbevételt elérő társasága között. Ezek a gazdálkodók adják a megyei feldolgozóipar nettó árbevételének 55,4 százalékát, ami 2,5 százalékponttal alacsonyabb az előző évi részesedésükhöz viszonyítva. Ennek oka, hogy míg a megyei feldolgozóipar nettó árbevétele 5,6 százalékkal gyarapodott, addig a top 5 vállalkozás esetében ez kisebb mértékű, 1,1 százalékos volt. A legnagyobb növekedés az ACPS Automotive Kft. eredménye: nettó árbevétele ötödével haladta meg az előző évit.

KERESKEDELEM, GÉPJÁRMŰJAVÍTÁS

Kereskedelem, gépjárműjavítás nettó árbevétele top 5

Ágazati sorrend	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Főtevékenység	Nettó árbevétel (millió forint)		Változás ± (2018/2017.)
					2017. év	2018. év	
1.	3.	Axiál Kft.	Baja	Egyéb gépjármű-kereskedelem	74 019,1	78 770,2	6,4%
2.	13.	Alföld Pro-Coop Zrt.	Kecskemét	Élelmiszer, ital, dohányáru vegyes nagykereskedelme	29 658,6	31 592,4	6,5%
3.	17.	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
4.	25.	Hovány Kft.	Kecskemét	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem	18 127,2	20 793,8	14,7%
5.	35.	Dunamobil Kft.	Kalocsa	n.ny.	13 754,3	14 793,5	7,6%

A kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág 2018. évi 954,9 milliárd forintos nettó árbevételéből 18,2 százalékot a megyei top 5 vállalkozás teljesített. A top 5 összesített árbevétel-növekedése 2,8 százalékos volt, ami 2,3 százalékponttal elmarad a nemzetgazdasági ág megyei növekedésétől. Az Axiál Kft. kimagasló nettó árbevétele egyúttal a megyei harmadik legnagyobb összeg.

ÉPÍTŐIPAR

Építőipar nettó árbevétele top 5

Ágazati sorrend	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Főtevékenység	Nettó árbevétel (millió forint)		Változás ± (2018/2017.)
					2017. év	2018. év	
1.	2.	Duna Aszfalt Kft.	Tiszaújváros	Út, autópálya építése	75 602,3	129 515,8	71,3%
2.	4.	Hódút Kft.	Tiszaújváros	Út, autópálya építése	39 702,8	68 560,0	72,7%
3.	12.	Soltút Kft.	Solt	Út, autópálya építése	11 262,5	36 201,2	221,4%
4.	15.	Vakond Via Kft.	Tiszaújváros	Út, autópálya építése	12 959,1	28 085,9	116,7%
5.	24.	Merkbau Kft.	Kiskunhalas	Lakó- és nem lakóépület építése	23 013,7	20 848,5	-9,4%

A nemzetgazdasági ágak közül 2018-ban az építőiparban volt a legnagyobb, 58,3 százalékos nettó árbevétel-növekedés, amihez jelentős mértékben hozzájárult a top 5, melynek árbevétele 74,2 százalékkal magasabb az előző évi értéknél, így részesedésük is jelentősen, 5,2 százalékponttal növekedett a nemzetgazdasági ágon belül. A Soltút Kft. nettó árbevétele több mint háromszorosára nőtt 2018-ban.

SZÁLLÍTÁS, RAKTÁROZÁS

Szállítás, raktározás nettó árbevétele top 5

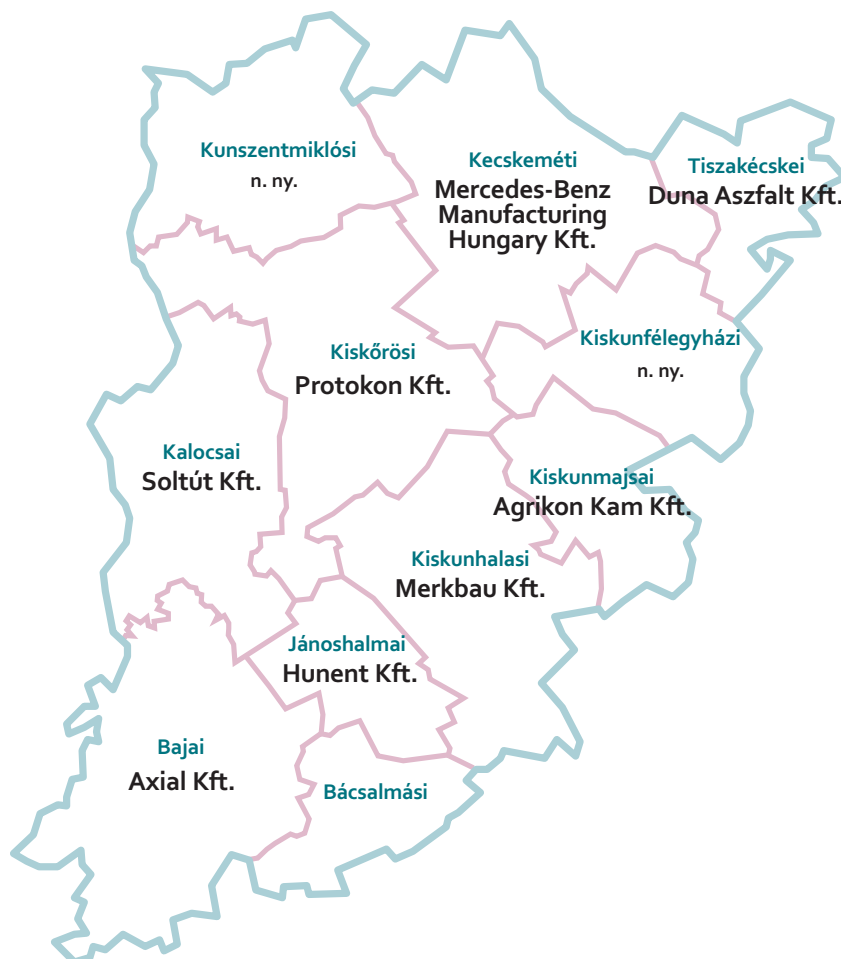
Ágazati sorrend	Top 100 sorrend	Név	Székhely	Főtevékenység	Nettó árbevétel (millió forint)		Változás ± (2018/2017.)
					2017. év	2018. év	
1.	29.	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
2.	50.	Duvenbeck Immo Kft.	Kecskemét	Raktározás, tárolás	3 865,5	11 689,7	202,4%
3.	73.	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
4.	-	n.ny.	n.ny.	n.ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
5.	-	Bácska-Logistik Kft.	Baja	Közúti áruszállítás	2 293,6	2 925,5	27,5%

A szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban 8,4 százalékos nettó árbevétel-növekedést lehet kimutatni, míg a top 5 vállalkozás összesen 19,5 százalékos növekedést ért el. Ennek következtében a top 5 részaránya a nemzetgazdasági ágon belül az előző évi 28,8 százalékról 31,7 százalékra növekedett. A Duvenbeck Immo Kft. nettó árbevétele 2018-ban háromszorosára növekedett.

BÁCS-KISKUN MEGYE GAZDASÁGA JÁRÁSONKÉNT

Bács-Kiskun megye 11 járásában 119 település található, melyekben több mint 14 ezer kettős könyvvitelt vezető vállalkozás tevékenykedik.

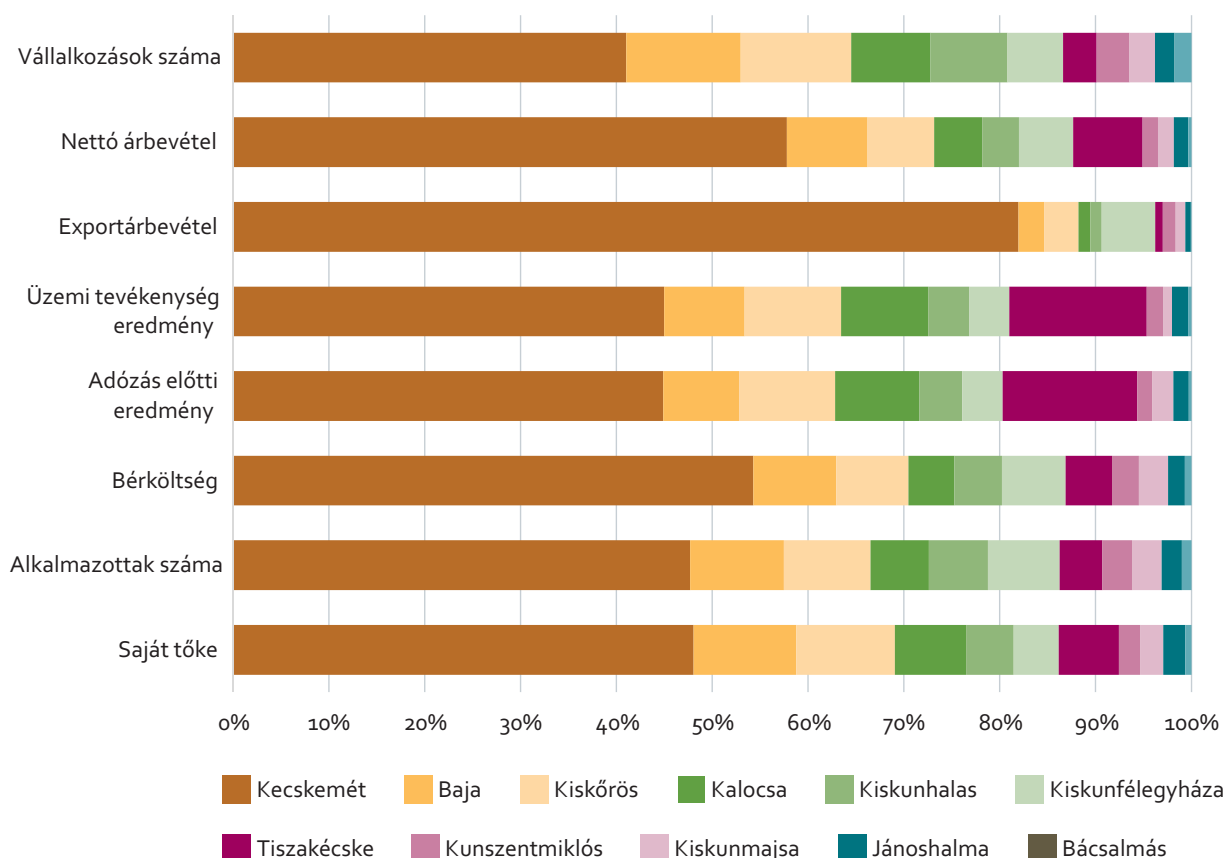
Bács-Kiskun megyei top 100 járásonként, a legnagyobb árbevételt elérő vállalkozásokkal

A *Bácsalmási járás* kivételével valamennyi *járárs*ban működik olyan vállalkozás, amely szerepel a megye 100 legnagyobb nettó árbevételt elérő gazdálkodói között. A top 100 társas vállalkozásból a legtöbb – 51 társaság – a *Kecskeméti járás*ban működik, azonos súlyú a *Bajai* és a *Kiskunfélegyházi járás* 9-9 céggel, amelyet szintén megegyező aránnyal a *Kalocsai* és a *Kiskőrösi járás* követ 7-7 vállalkozással. A *Tiszaújvárosi járás*ban 6, a *Kiskunhalasi*ban 4, a *Kunszentmiklósi járás*ban pedig 3 cég található. A *Jánoshalmi* és a *Kiskunmajsai járás*ban 2-2 gazdálkodó található a megye 100 legnagyobb vállalkozások közül.

A megyében működő társaságok száma, valamint a társaságok 2018. évi főbb gazdasági adatainak – nettó árbevétel, ebből exportárbevétel, adózás előtti és üzemi eredmény, létszám és bérköltség, valamint a saját tőke összegének – *járárs*onkénti megoszlását a következő ábra szemlélteti.

A Bács-Kiskun megyei társas vállalkozások főbb gazdasági adatainak megoszlása járásonként 2018-ban

A megyei gazdálkodók jelentős része (41,0 százaléka) a *Kecskeméti járás*ban található; 11,9 százalékos részesedéssel rendelkezik a *Bajai*, 11,5 százalékkal pedig a *Kiskőrösi járás*. A legkevesebb társaság a *Bácsalmási járás*ban működik.

A vállalkozások számával párhuzamosan szinte minden eredménykategóriában a *Kecskeméti járás* vezet. A megyében realizálódott **nettó árbevétel** több mint fele itt teljesült. A *Bajai*, a *Kiskőrösi* és a *Tiszakécskei járás* közel azonos (7-8 százalék) arányban van jelen. 5 százalék körüli a részaránya a *Kalocsai* és a *Kiskunfélegyházi járás*nak, míg a legkisebb mértékben a *Kunszentmiklósi*, a *Kiskunmajsai*, a *Jánoshalmi* és a *Bácsalmási járás* adózói részesedtek a nettó árbevételből. A legtöbb, **egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel**, 614,6 millió forint a *Tiszakécskei járást* jellemzi, ami a megyei 296,0 millió forintos átlagnál lényegesen több. Második a *Kecskeméti járás* 417,0 millió forinttal, amelyet a *Kiskunfélegyházi járás* követ 287,7 millió forinttal. A legkevesebb, egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel a *Bácsalmási járás*ban volt, 53,8 millió forintos összeggel.

Az **exportárbevétel** legnagyobb hányada, 82,0 százaléka a *Kecskeméti járásban* teljesült. Második a *Kiskunfélegyházi járás* 5,6 százalékos részaránnyal, a harmadik a *Kiskőrösi járás* 3,6 százalékos részesedéssel. Az **egy vállalkozásra jutó exportárbevétel** összege szintén a *Kecskeméti járásban* volt a legmagasabb, értéke 256,8 millió forint, ami nagyságrendekkel meghaladja a többi *járas* fajlagos mutatóját, és a megye 128,6 millió forintos átlagát.

A megye **üzemi tevékenység eredményének** majdnem fele a *Kecskeméti járásban* összpontosult, amely után 14,3 százalékos súllyal következik a *Tiszaécskei járás*. A megyei üzem tevékenység eredményének 10,1 százaléka képződött a *Kiskőrösi*, 9,1 százaléka a *Kalocsai járásban*, míg a *Bajai járás* részaránya 8,4 százaléka. Ezeket követi a *Kiskunhalasi* és a *Kiskunfélegyházi járás* 4-4 százaléka körüli részesedéssel, a többi *járas* – *Kunszentmiklósi*, *Kiskunmajsai*, *Jánoshalmi* és *Bácsalmási* – aránya alacsony. Az **egy vállalkozásra jutó üzem eredmény** a *Tiszaécskei járásban* volt a legnagyobb, 64,6 millió forint. A megyei 15,7 millió forint feletti átlagot még a *Kecskeméti* és a *Kalocsai járás* eredménye haladta meg. A legalacsonyabb fajlagos üzem eredmény 3,1 millió forint, ami a *Bácsalmási járásban* realizálódott.

Az **adózás előtti eredmény** *jársok* közötti megoszlása követi az üzem tevékenység eredményének megoszlási arányát. A megyében az egy vállalkozásra jutó adózás előtti eredmény 15,3 millió forint volt.

Az **alkalmazottak** 47,7 százaléka – több mint 45 ezer fő – a *Kecskeméti járáshoz* tartozó vállalkozásoknál dolgozott. Bács-Kiskun megyében az alkalmazásban állók 9,8 százalékát a *Bajai*, 9,0 százalékát a *Kiskőrösi járásban* foglalkoztatták. A *Kiskunfélegyházi járás* részesedése 7,5 százalék, melyet szorosan követ a *Kiskunhalasi* 6,2, valamint a *Kalocsai járás* 6,1 százalékkal. A legkevesebb foglalkoztatott a *Bácsalmási járásban* állt alkalmazásban.

A legtöbb **bérköltséget**, 159,7 millió forintot a *Kecskeméti járásban* számolták el a cégek. A második legtöbb bérköltség, 25,5 millió forint a *Bajai járásban* működő vállalkozások szerepeltették könyveikben, amit 22,1 millió forinttal a *Kiskőrösi járás* követ. A megyei bérköltség 6,6 százalékát a *Kiskunfélegyházi járás* adja, 5 százaléka körüli részaránnyal van jelen a *Kiskunhalasi*, a *Kalocsai* és a *Tiszaécskei járás*. A Bács-Kiskun megyei cégeknél az **egy alkalmazottra jutó éves bérköltség** 2,2 millió forint és 3,5 millió forint között alakult a *jársok* között. A legkisebb fajlagos összeg a *Bácsalmási*, a legnagyobb a *Kecskeméti járásban* teljesült. A megyei átlagénál nagyobb összeg jellemzi még a *Tiszaécskei járást*.

A *Kecskeméti járás* erőteljes szerepe figyelhető meg a **saját tőke** alakulásában is, ugyanis a megyei összes saját tőke összegének közel fele a megyeszékhely és vonzáskörzetében koncentrálódott. Hasonló, 10 százalék feletti részarány jellemzi a *Bajai* és a *Kiskőrösi járást*. A Bács-Kiskun megyei cégeknél az **egy vállalkozásra jutó saját tőke** összege 97,3 millió forint volt. A legtőkészegebb vállalkozások (34,5 millió forint) a *Bácsalmási járásban* találhatók, a legmagasabb fajlagos összeg (175,2 millió forint) pedig a *Tiszaécskei járásban* figyelhető meg. Az egy vállalkozásra jutó saját tőke összegében kiemelkedő még a *Kecskeméti járás* 114,0 millió forintos, valamint a *Jánoshalmi járás* 110,8 millió forintos eredménye.

A BÁCS-KISKUN MEGYEI TOP 30 VÁLLALKOZÁS AZ EXPORT- ÉS IMPORT-VÁMELJÁRÁSOK TÜKRÉBEN

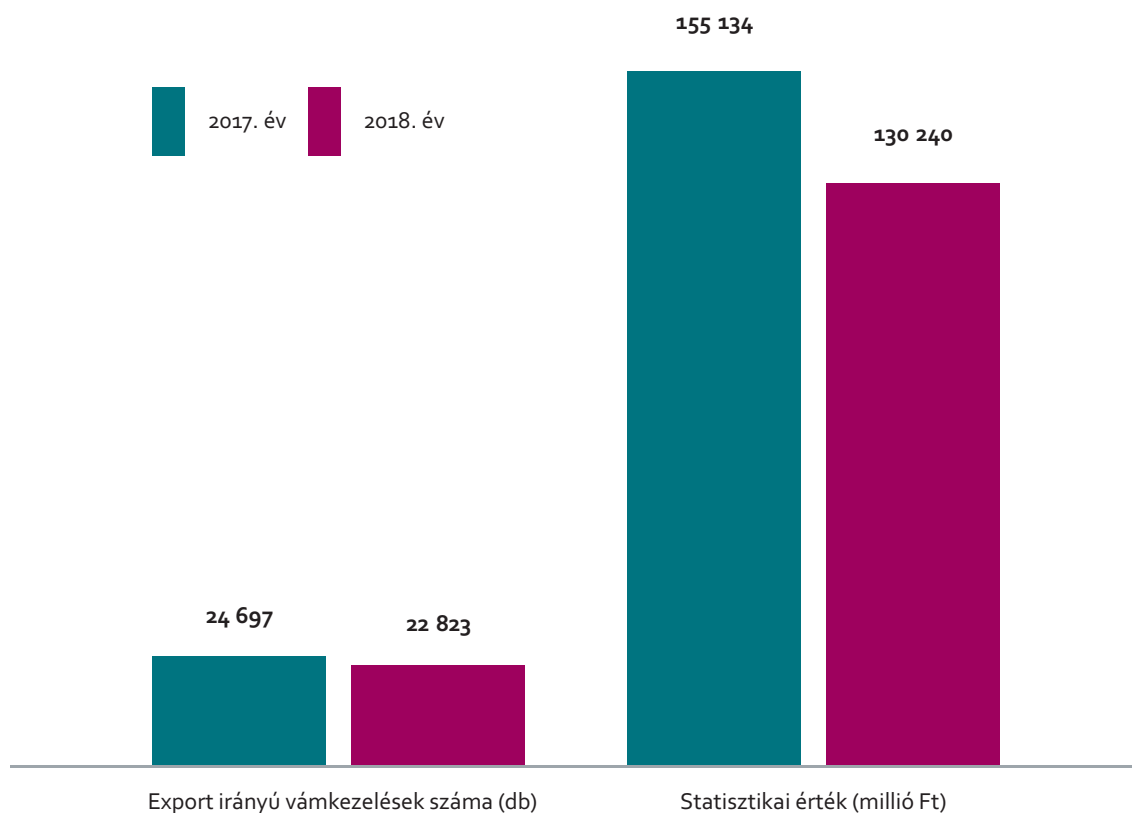
Top 30 Bács-Kiskun megyei exportvámeljárás (2018)

2017-ben a top 30 vállalkozások közé került gazdálkodók nagy része 2018-ban is szerepel a megyei top 30-as listában. Az első 25 helyezett mindegyike 1 milliárd forint feletti export-forgalmat bonyolított. Míg 2017-ben a top 30 vállalkozások közé 644 millió forint statisztikai értékkel lehetett bekerülni, addig 2018-ban ez 841 millió forintra emelkedett.

Összességében elmondható, hogy a toplistában szereplő gazdálkodók esetében mind az export-irányú vámkezelések száma, mind az exportirányú statisztikai érték az előző időszakhoz képest minimális mértékben csökkent.

Bács-Kiskun megye legnagyobb, harmadik országba exportáló gazdálkodói jellemzően nyers és feldolgozott hústermékek (sertés, marha, baromfi, nyúl), élelmiszeripari késztermékek, gabonafélék, cserélhető szerszám kézi vagy gépi működtetésű kéziszerszámhoz vagy szerszám-géphez, fékrendszerek, mezőgazdasági gépalkatrészek, előre gyártott acélszerkezetek, ablaktörlő-alkatrészek, utánfutó-alkatrészek, villamos ipari termékek kivitelét végzik. A célországok Svájc, Szerbia, Törökország, Oroszország, a Közel- és Távol-Kelet országai.

Bács-Kiskun megyei gazdálkodók exportforgalma

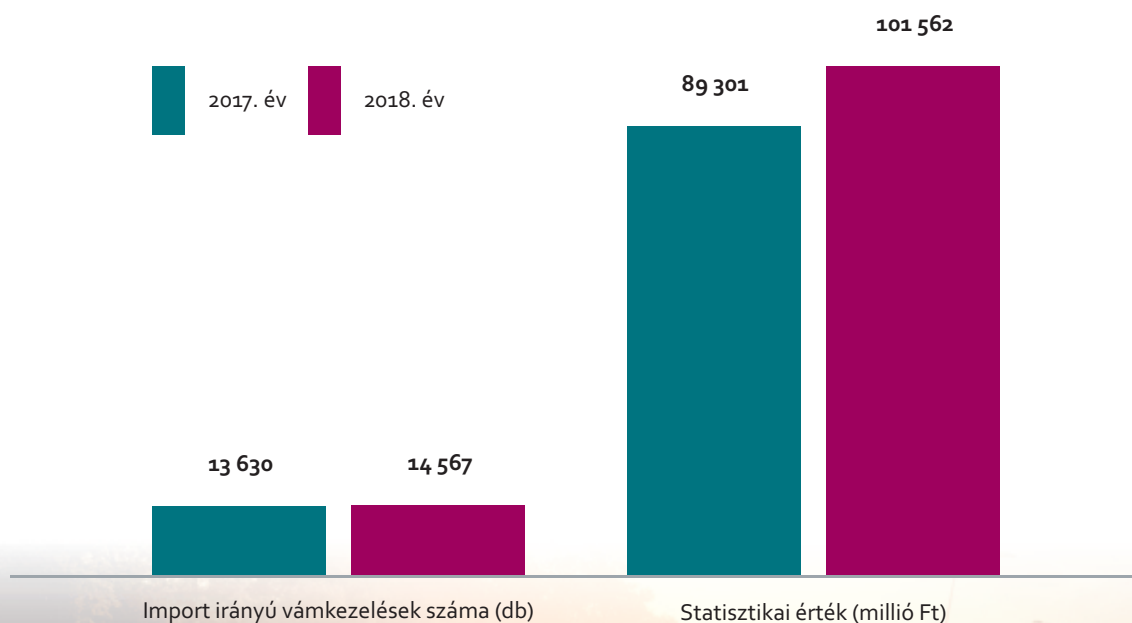
Top 30 Bács-Kiskun megyei importvámeljárás (2018)

2018-ban a top 30-as listában szereplő gazdálkodók sorrendjében kisebb változások történtek 2017-hez képest. Az első 15 helyezett mindegyike több mint 1 milliárd forint értékű importforgalmat bonyolított. A top 30-ba kerüléshez 2017-ben 316 millió forint értékű importforgalom volt szükséges, 2018-ban ez az összeg 439 millió forintra emelkedett.

Összességében elmondható, hogy a toplistában szereplő gazdálkodók esetében mind az importirányú vámkezelések száma, mind az importirányú statisztikai érték az előző időszakhoz képest növekedett.

Bács-Kiskun megye importforgalmára jellemző áruk a különböző gépkocsialkatrészek, elektromos berendezések, kapcsolók, acéllemezek, granulátumok, különböző kerékpártartozékok, műtrágya, gumipari alapanyagok, szerszámok. Az áruk származási helye Szerbia, Oroszország, Törökország, az Amerikai Egyesült Államok és a Távol-Kelet országai.

Bács-Kiskun megyei gazdálkodók importforgalma

BÁCS-KISKUN MEGYE TOP 30 EXPORTŐR

2018	Név	Székhely	tevékenység	Exportált áruk 2018. évi statisztikai értéke (millió forint)
1.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
2.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
3.	CabTec Kft.	Kecskemét	Szerelvény gyártása	n. ny.
4.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
5.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	5 395
6.	Autoflex-Knott Kft.	Kecskemét	Gépjármű -karosszéria, pótkocsi gyártása	5 23 4
7.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
8.	KÉSZ Ipari Gyártó Kft.	Kecskemét	Fémszerkezet gyártása	3 373
9.	Eckerle Automotive Kft.	Kiskőrös	Járművill., -elektronikai készülékek gyártása	3 066
10.	Antolin Hungary Kft.	Helvécia	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	n. ny.
11.	Protokon Kft.	Kiskőrös	Sportszergyártás	2 592
12.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
13.	Integrál Zrt.	Kiskunfélegyháza	Baromfihús feldolgozása, tartósítása	n. ny.
14.	Axon Kábelgyártó Kft.	Kecskemét	Egyéb elektronikus, villa - mos vezeték, kábel gyárt.	2 106
15.	Kecskeméti Konzerv Kft.	Kecskemét	Egyéb gyümölcs-, zöldség feldolgozás, -tartósítás	1 935
16.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
17.	Phoenix Mecano Kft.	Kecskemét	Egyéb műanyag termék gyártása	1 461
18.	Coonti Kft.	Baja	Gabona, dohány, vető - mag, takarmány nagyker.	1 389
19.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
20.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
21.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
22.	Aviland 2001. Kft.	Kerekegyháza	Baromfihús feldolgozása, tartósítása	1 2 10
23.	ACPS Automotive Kft.	Kecskemét	Gépjármű -karosszéria, pótkocsi gyártása	1 207
24.	Siegenia-Aubi Kft.	Kecskemét	Fémáru, szerelvény, fűtési berendezés nagyker	1 110
25.	Agrikon Kam Kft.	Kiskunmajsa	Mezőgazdasági, erdészeti gép gyártása	1 090
26.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
27.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
28.	Schaffner EMV Hungary Kft.	Kecskemét	Áramelosztó, szabályozó készülék gyártása	n. ny.
29.	Freudenberg Sealing Technologies Kft.	Kecskemét, Kadafalva	M.n.s. egyéb általános rendeltetésű gép gyártása	934
30.	Andritz Kft.	Tiszakécske	Motor, turbina gyártása kiv : légi- közútij -motor)	842

BÁCS-KISKUN MEGYE TOP 30 IMPORTŐR

2018	Név	Székhely	Fő tevékenység	Importált áruk 2018. évi statisztikai értéke (millió forint)
1.	Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.	Kecskemét	Közúti gépjármű gyártása	n. ny.
2.	Dunamobil Kft.	Kalocsa	n. ny.	11 826
3.	Protokon Kft.	Kiskőrös	Sportszergyártás	5 159
4.	Phoenix Mecano Kft.	Kecskemét	Egyéb műanyag termék gyártása	4 626
5.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
6.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
7.	Autoflex-Knott Kft.	Kecskemét	Gépjármű-karoszeria, pótkocsi gyártása	2 743
8.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
9.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
10.	Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft.	Kecskemét	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	2 087
11.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
12.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
13.	CabTec Kft.	Kecskemét	Szerelvény gyártása	n. ny.
14.	Antolin Hungary Kft.	Helvécia	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	n. ny.
15.	Axon Kábelgyártó Kft.	Kecskemét	Egyéb elektronikus, villamos vezetékek, kábel gyártása	1 083
16.	Ganzair Kft.	Kiskunhalas	Egyéb szivattyú, kompresszor gyártása	954
17.	Nissin Foods Kft.	Kecskemét	M.n.s. egyéb élelmiszer gyártása	n. ny.
18.	Schaffner EMV Hungary Kft.	Kecskemét	Áramelosztó, -szabályozó készülék gyártása	n. ny.
19.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
20.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
21.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
22.	Koliken Kft.	Kiskunhalas	n. ny.	615
23.	STI Petőfi Nyomda Kft.	Kecskemét	Papír csomagolóeszköz gyártása	584
24.	Torus Kft.	Kiskunfélegyháza	n. ny.	542
25.	Agrikon Kam Kft.	Kiskunmajsa	Mezőgazdasági, erdészeti gép gyártása	539
26.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
27.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
28.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
29.	n. ny.	n. ny.	n. ny.	n. ny.
30.	Axiál Kft.	Baja	Egyéb gépjármű-kereskedelem	440

JÖVEDÉKI ENGEDÉLYEZÉS BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

Az elmúlt években a jövedéki adóról szóló törvény hatálya alá tartozó engedélyek és nyilvántartásba vételek száma nem változott jelentősen Bács-Kiskun megyében.

Engedélyek	2018. 07. 01. (db)	2019. 07. 01. (db)
Adóraktári engedélyes	55	55
Jövedéki engedélyes	76	74
Felhasználói engedélyes	6	4
Bejegyzett kereskedő	5	6
Egyszerűsített adóraktári engedélyes	385	374

Nyilvántartásba vételek	2018. 07. 01. (db)	2019. 07. 01. (db)
Nyilvántartásba vett felhasználó	3	2
Üzemi motorikus gáztöltő	17	16
Szárított és fermentált dohány előállító	116	113
Jövedéki terméket előállító berendezést birtokló	39	42
Tagállamba szállító kisüzemi bortermelő	14	14
Kereskedelmi gázolaj visszaigénylő	362	369

Alkoholtermék előállítása Bács-Kiskun megyében

Jövedéki szempontból kiemelkedő tevékenységnek minősül az alkoholtermékek előállítása Bács-Kiskun megyében, de jelentős a pezsgőgyártás és a kisüzemi sörfőzdékben előállított sörmennyiség is. A szeszes italok gyártását végző nagy italgyártók, illetve pezsgő-előállítók közül több is Bács-Kiskun megyében végzi tevékenységét.

Kereskedelmi céllal szabad forgalomba helyezett alkoholtermékek mennyiségének alakulása Bács-Kiskun megyében az alkoholterméket előállító adózók vonatkozásában:

	Szabad forgalom alakulása Bács-Kiskun megyében (HPA*)
2017	17.929,48
2018	23.654,39
2019. január-szeptember	10.880,95

*HPA: az alkoholtermék mennyisége hektoliter tiszta szeszen kifejezve, 20 °C hőmérsékleten.

Bérfőzést végző szeszfőzdék bérfőzési adatai Bács-Kiskun megyében:

	Bérfőzés alakulása Bács-Kiskun megyében (HPA*)
2018. január–augusztus	250,268
2018	671,749
2019. január–augusztus	239,766

*HPA: az alkoholtermék mennyisége hektoliter tiszta szeszen kifejezve, 20 °C hőmérsékleten.

Kereskedelmi céllal szabad forgalomba helyezett pezsgő mennyiségének alakulása Bács-Kiskun megyében:

	Szabad forgalom alakulása Bács-Kiskun megyében (HLT*)
2017	35.035,41
2018	37.821,44
2019. január-szeptember	13.073,63

*HLT: a pezsgő mennyisége hektoliterben

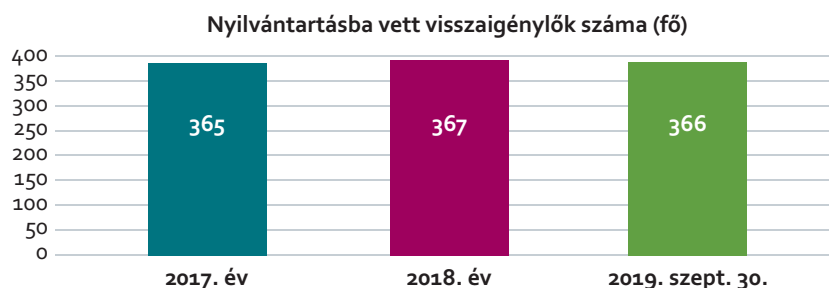
Kereskedelmi céllal szabad forgalomba helyezett sör mennyiségének alakulása Bács-Kiskun megyében:

	Szabad forgalom alakulása Bács-Kiskun megyében (HLF*)
2017	15.092,95
2018	32.188,22
2019. január-szeptember	25.964,35

*HLF: a sör mennyisége hektoliterben és a tényleges alkoholtartalom térfogatszázalékban meghatározott fokában kifejezve

A nyilvántartásba vett közúti szállítást végző adózók és jövedékiadó-visszaigénylések

A nyilvántartásba vett közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységet végző visszaigénylők számának alakulása Bács-Kiskun megyében:

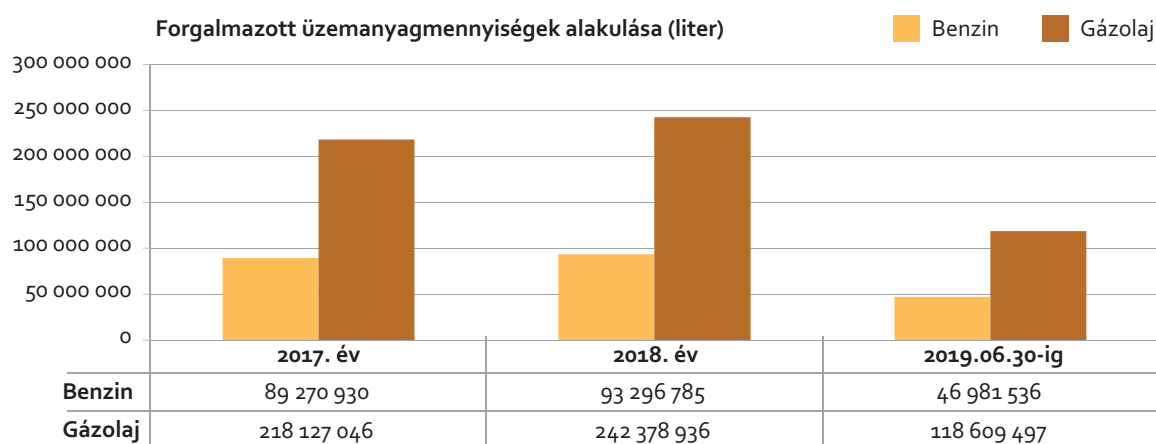

Az elmúlt években a szinte változatlan visszaigénylői alanyi kör mellett – a visszatérítendő adómérték változása miatt – jelentősen csökkent a kiutalt jövedéki adó összege.

	Kiutalt jövedéki adó összege (millió Ft)
2017	828
2018	519
2019. január–szeptember	282

Forgalmazott üzemanyag mennyisége

Bács-Kiskun megyében telephellyel rendelkező 156 üzemanyagtöltő állomás forgalmi adatait figyelembe véve az üzemanyag-forgalom az alábbiak szerint alakul.

Az előzetes becslések alapján 2019-ben mind a benzin-, mind a gázolajforgalom tekintetében növekedés várható.

Összefoglalás

Bács-Kiskun megye folyamatosan bővülő gazdasági teljesítményének eredményeként a megye bruttó hazai termékén alapuló országos belüli pozíciója az utóbbi években egyre javul.

A mezőgazdaság kiemelt szerepet tölt be a megye társadalmi és gazdasági életében, továbbá Bács-Kiskun országos belüli ágazati súlya is az egyik legnagyobb.

A megye gazdaságában (az utóbbi évek lassuló ütemű bővülése ellenére) egyre nagyobb szerepe van az iparnak, az egy lakosra jutó termelési érték már az országos átlag másfél-szerese. A megyei székhelyű gazdasági szervezetek beruházásainak volumene a feldolgozóiparnak köszönhetően immár második éve jelentős mértékben nőtt, illetve a 2017-es kiugró teljesítménynövekedést követően az építőipar is bővült 2018-ban. Ezzel összefüggésben – elsősorban a Kecskeméten folyó építkezéseknek köszönhetően – sokkal több új lakást adtak át.

A megye vendégforgalmának alapját a belföldi kereslet adja. A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáiban mért forgalma 2018-ban növekedett, és ugyan kevesebb német vendég érkezett, de a külföldi vendégkör legnagyobb részét továbbra is ők teszik ki. A megye vendégforgalmában egyre nagyobb szerep jut az egyéb szálláshelyeknek is.

Bács-Kiskun megyében 2018-ban kedvező munkaerőpiaci folyamatok zajlottak: nőtt a foglalkoztatottak, és csökkent a munkanélküliek száma, ezzel együtt a megye foglalkoztatási rátája kissé kedvezőtlenebb az országosénál. A megyei bruttó átlagkereset színvonala még mindig elmarad az országos átlagétól.

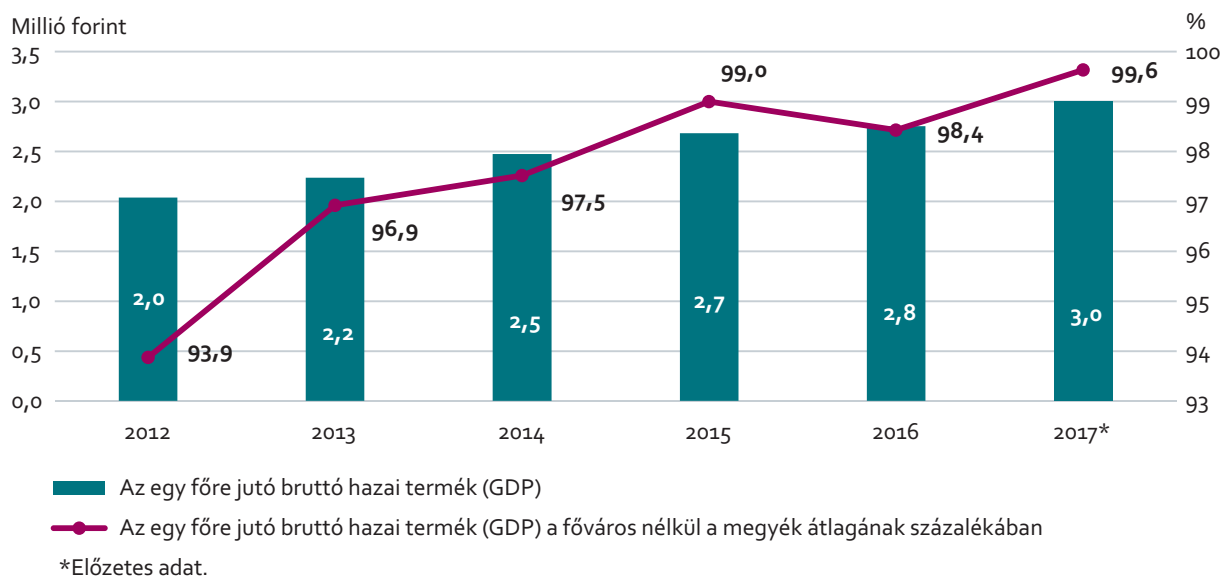
A megye gazdasági fejlettsége, a gazdaság ágazati szerkezete

Bács-Kiskun megyében 2017-ben piaci beszerzési áron 1522 milliárd forint bruttó hazai terméket állítottak elő, az ország GDP-jének 4,0%-át. Ez az arány 2015 óta változatlan.

2017-ben az egy főre jutó GDP 3,0 millió forint volt. E mutató alapján az utóbbi években a főváros és a megyék rangsorában javult a megye pozíciója: 2012-ben még a 12., 2017-ben már a 7. helyet foglalta el.

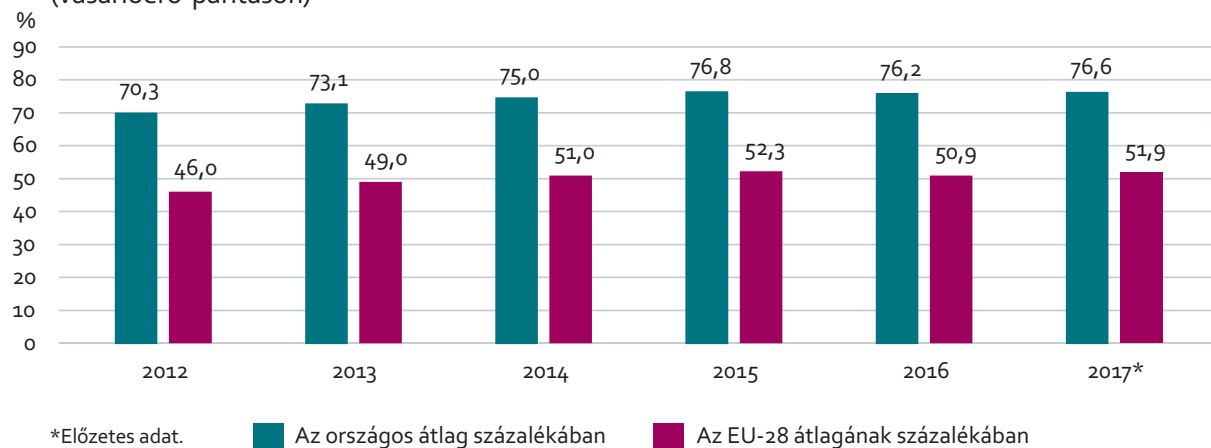
Az egy főre jutó GDP országos átlagához viszonyított aránya a megyében 2017-ben 77% volt, közel annyi, mint az ezt megelőző két évben. A fővárosnak jelentős a szerepe a gazdasági teljesítmény alakulásában, ezért Bács-Kiskun megye adatát érdemes a Budapest nélküli megyék átlagához hasonlítani: a megyében az egy lakosra jutó GDP – növekvő tendenciát mutatva – szinte azonos volt a vidéki átlaggal 2017-ben.

Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) alakulása Bács-Kiskun megyében

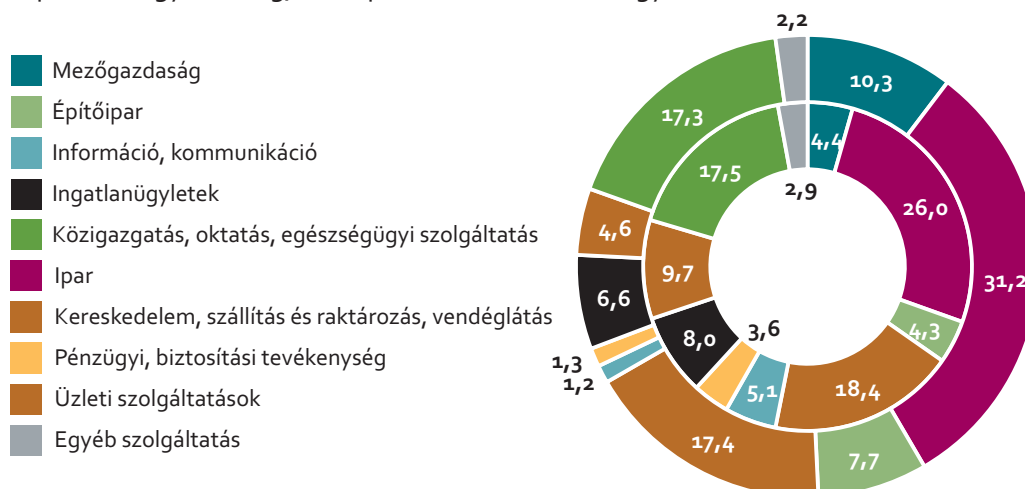
A nemzetközi összehasonlításban használatos vásárlóerő-paritáson számolva – amely kiküszöböli az egyes tagállamok közötti árszínvonal-különbséget – az egy lakosra jutó GDP Bács-Kiskun megyében az EU-28 átlagának 52%-át érte el 2017-ben. Az uniós átlagtól való elmaradás jelentős, de ez a különbség 2012 óta 5,9 százalékponttal csökkent.

Az egy főre jutó GDP Bács-Kiskun megyében az ország és az EU-28 átlagának százalékában (vásárlóerő-paritáson)

A megyében 2017-ben 1288 milliárd forint bruttó hozzáadott értéket állítottak elő. A megye gazdaság szerkezete jelentősen különbözik az országos átlagétól. Földrajzi adottságának köszönhetően a mezőgazdaság, de emellett az ipar és az építőipar súlya is jóval nagyobb az átlagosnál. A szolgáltató szektor részesedése az országosnál 15 százalékponttal kisebb, 51% volt, ahol a közigazgatás, oktatás, egészségügyi szolgáltatás, valamint a kereskedelem, szállítás és raktározás, vendéglátás aránya a meghatározó. A szolgáltató szektorban minden nemzetgazdasági ág részesedése alacsonyabb volt az országosénál.

A bruttó hozzáadott érték megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2017*, %
(belső perec: Magyarország, külső perec: Bács-Kiskun megye)

*Előzetes adat.

A főváros nélkül számított megyei átlaghoz képest kisebb eltérés mutatkozott 2017-ben. Bács-Kiskun megyében magasabb a mezőgazdaság és az építőipar súlya (3,4 és 2,5 százalékponttal), az iparé és a szolgáltató szektoré (2,6 és 3,3 százalékponttal) alacsonyabb. Bács-Kiskun megyében az építőipar szerepe nagyobb, mint a szomszédos megyékben.

Vállalkozási környezet

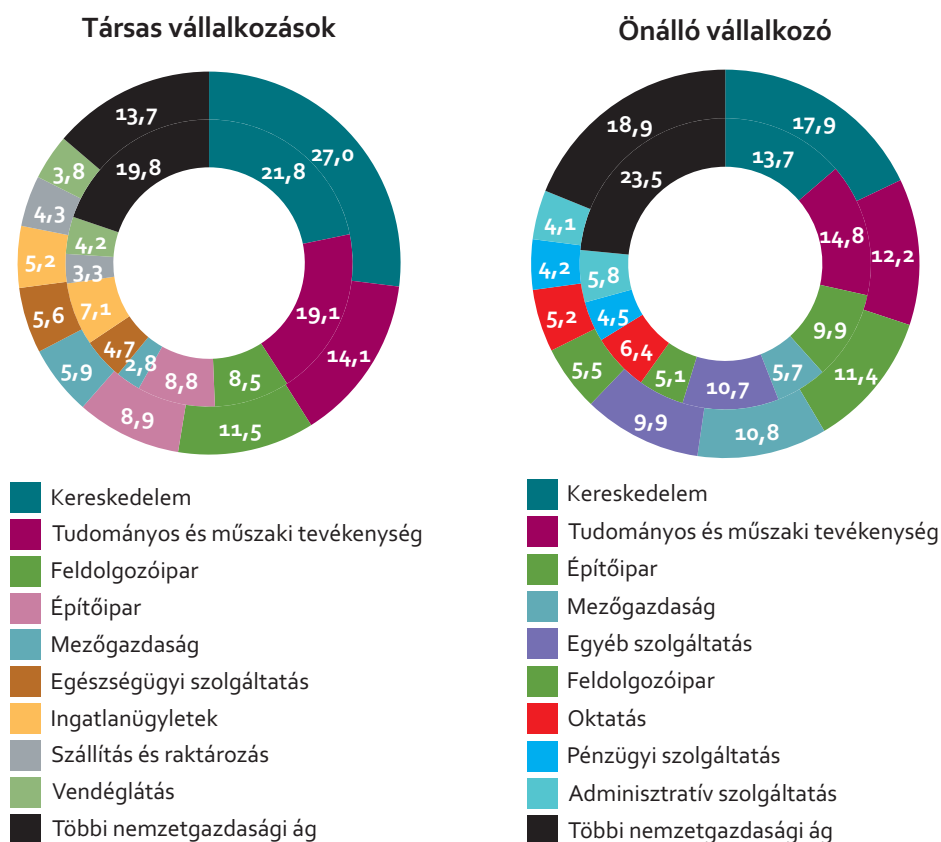
2017-ben Bács-Kiskun megyében nonprofit gazdasági társaságok nélkül 33 829 vállalkozás működött¹, az előző évihez 5,9%-kal, az öt évvel korábbihoz képest 12%-kal több. Számuk mindkét esetben az országos átlagot meghaladó mértékben nőtt. A 2012-ben történt jelentősebb fogyást még az önálló vállalkozók számának csökkenése, a 2013-ban mutatkozót már a társas vállalkozók számának fogyása eredményezte. Ez a folyamat 2014-től emelkedő tendenciára váltott, ami kizárólag az önálló vállalkozások állománygyarapodásának köszönhető; évről évre kevesebb társas vállalkozás funkcionált.

Az előbbi folyamat következtében 2017-ben a Bács-Kiskun megyei székhelyű működő vállalkozásoknak az országosnál 6,3 százalékponttal nagyobb hányada, azaz 57%-a volt önálló vállalkozó, 43%-uk pedig társas vállalkozás.

A társas vállalkozások száma az előző évinél 2,0, az öt évvel korábbinál 8,3%-kal volt kevesebb. 72%-ukat korlátolt felelősségű társaságok alkották, negyedük betéti társaságként működött, 156 részvénytársaságként. Az egyéni vállalkozások száma az öt évig tartó töretlen növekedés eredményeként 2017-ben 13%-kal volt magasabb az egy évvel korábbinál, és 34%-kal több a 2012. évinél. A bővülés mértéke azonban mindkét esetben kisebb volt az országosénál.

¹ Egy adott évben működő vállalkozásnak tekintünk egy vállalkozást, ha az év folyamán volt árbevétele vagy foglalkoztatottja.

A működő vállalkozások számának megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2017*, %
(belső perec: Magyarország, külső perec: Bács-Kiskun megye)

* Működő nonprofit gazdasági társaságok nélkül.

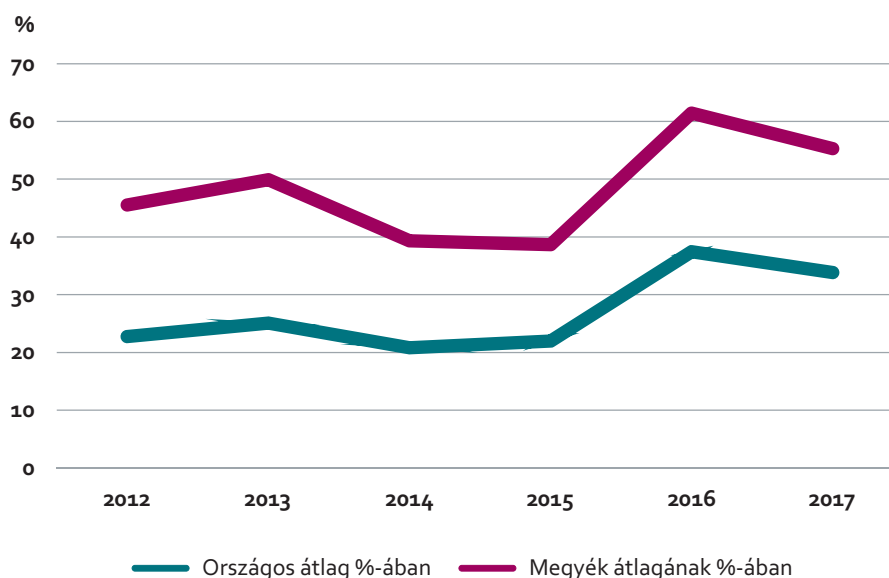
A vállalkozások 95%-át 10 főnél kisebb létszámmal működtették, 1476 volt az ennél többet, de legfeljebb 49 főt foglalkoztató, 244 az 50–249 fős, és 43 az ennél is nagyobb létszámú szervezet. A legnagyobbak többsége (30) a feldolgozóiparban, azon belül is az élelmiszeriparban (8), a járműgyártásban (7) és a villamosberendezés-gyártásban (5) működött. 2017-ben Bács-Kiskun megyében ezer lakosra 67 működő vállalkozás jutott, 6-tal kevesebb, mint országosan. Ez az érték területi összehasonlításban a középmezőnybe sorolódik.

Kecskemét vállalkozássűrűsége jóval magasabb, mint a megyéé. 2017-ben a megyeszékhelyen ezer lakosra 91 vállalkozás jutott, a megyei jogú városok átlagánál 6-tal több.

2019. június végén Bács-Kiskun megyei székhellyel 108 ezer regisztrált gazdasági szervezetet tartottak nyilván, ebből 102 ezret vállalkozásként. Utóbbiak száma az egy évvel korábbihoz viszonyítva 1,5%-kal nőtt. A regisztrált vállalkozások közel ötödét kitevő társas vállalkozások száma 3,5%-kal csökkent, az önálló vállalkozóké 2,7%-kal bővült. 2019 I. felében 3,2 ezer szervezet alakult, és 2,2 ezer szűnt meg a megyében, 12, illetve 11%-kal több, mint az előző év azonos időszakában.

2017-ben Bács-Kiskun megyei székhellyel 392 közvetlen külfölditőke-befektetéssel rendelkező vállalkozás működött, ezek külföldi tőkéje az év végén, együttesen 410 milliárd forint volt, ami az országos 1,7%-át tette ki. Az egy vállalkozásra jutó külfölditőke-befektetés nagysága (1 milliárd 47 millió forint) közel megegyezett az országos² átlagával, a megyékétől viszont 27%-kal elmaradt. A vállalkozások számának csökkenése 2011 óta tart, a külfölditőke-állomány 2011–2013 közötti növekedése pedig csak az azt követő kétéves megtorpanás után folytatódott, és mindössze egy évig tartott. 2017-ben folyó áron számolva 3,9%-kal magasabb összegű külföldi tőke jutott egy vállalkozásra, mint egy évvel, és 2,4-szer akkora, mint öt évvel korábban.

Az egy lakosra jutó külföldi tőke alakulása Bács-Kiskun megyében*

* Az országos átlag számításánál figyelembe vettük a területre be nem sorolható tőkét is.

2017-ben a közvetlen külfölditőke-befektetések egy lakosra jutó értéke 812 ezer forint volt, ami az országos egyharmada, és a megyék átlagának is csupán 55%-a. Mindez összefügg az investíciók döntően fővárosi koncentrálódásával. Az országos átlag százalékában kifejezett megyei mutatószám 11 százalékpontot, a megyék átlagához mért mutató mintegy 10 százalékpontot javult öt év alatt, ennek ellenére – az egy lakosra jutó külföldi befektetések alapján – 2017-ben Bács-Kiskun megye a főváros és a megyék rangsorában a 12. helyet foglalta el. A megyei székhelyű vállalkozásokba investált működő külfölditőke-befektetések mintegy nyolc tizede a feldolgozóiparba került, 11%-uk funkcionált a kereskedelemben, 4,3, illetve 2,6%-uk pedig az ingatlanügyletekben és a mezőgazdaságban működött.

2012–2017 között 136 milliárd forinttal nőtt a megye külfölditőke-állománya úgy, hogy az időszak alatt bekövetkezett tőkemozgások, az esetleges működést is érintő adminisztrációs döntések a külföldi érdekeltségű szervezetek számának változása mellett a feldolgozóiparban mintegy 123 milliárd forinttal, az ingatlanügyletek területén 10 milliárddal, az építőiparban

² Az országos átlag tartalmazza a területre be nem sorolható tőkét is.

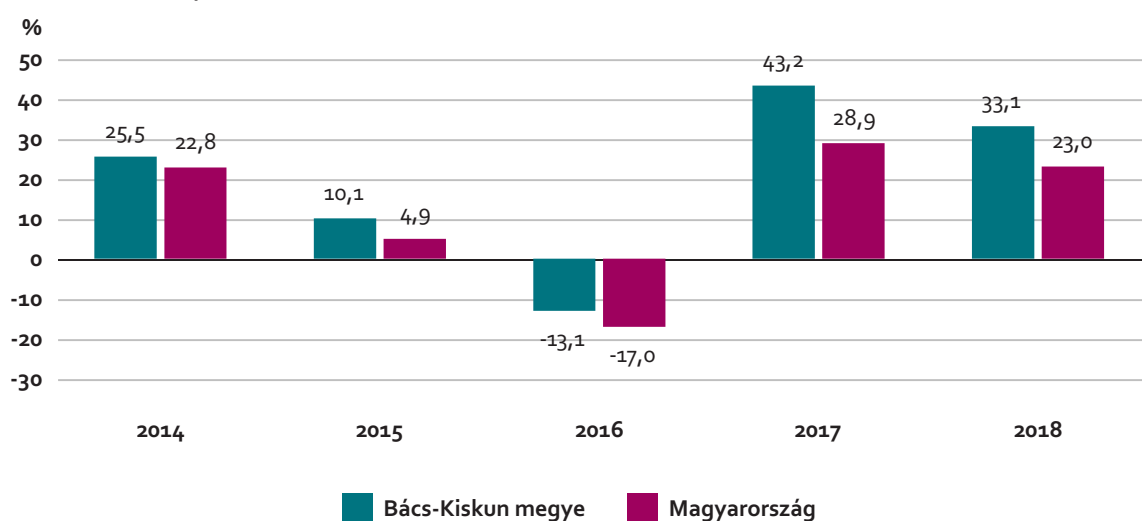
1,8 milliárddal, az adminisztratív szolgáltatásban 1,5 milliárddal gyarapodott az állomány. Emellett néhány gazdasági ágban kevesebb külföldi tőkét könyveltek el az öt évvel korábbinál, többek között a kereskedelemben folyó áron számolva 3,3 milliárd forinttal.

Beruházás³

A Bács-Kiskun megyei szervezetek 2018-ban 331 milliárd forint értékű új beruházást valósítottak meg, összehasonlítva áron egyharmaddal többet, mint 2017-ben. Országosan 23%-kal növekedett a beruházások volumene.

A beruházások volumenváltozása*

(előző év = 100,0%)

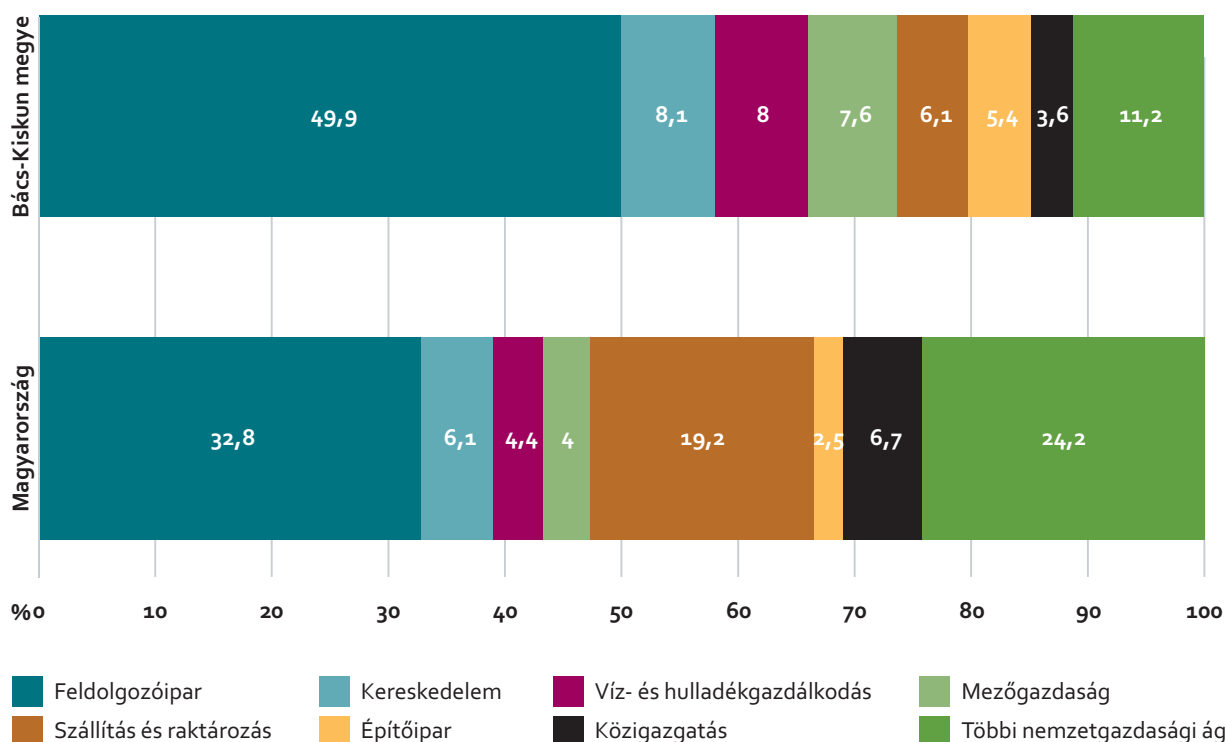
*A 2018. évre vonatkozó adatok előzetesek.

A 2007–2013-as uniós költségvetési ciklus támogatásából finanszírozott beruházások befejeződése miatt 2016 folyamán a megyében 13, míg országosan 17%-kal visszaesett, 2017-től kezdődően viszont az újabb források rendelkezésre állásával jelentősen élénkült a beruházások volumene. 2018-ban a beruházások értékének 62%-át adó feldolgozóipari szervezetek összehasonlítva áron 29%-kal nagyobb összeget fordítottak fejlesztésekre, mint 2017-ben. Mindössze négy gazdasági terület (szállítás és raktározás, egészségügyi szolgáltatás, vendéglátás, pénzügyi szolgáltatás) – együttes részesedésük 5,0% – beruházásai csökkentek. A Bács-Kiskun megyei szervezetek 2013–2018 között folyó áron összesen 1197 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg, az országos 4,0%-át. 2018-ban a megyei beruházások értéke közel kétharmadával felülmúlta a vizsgált hat év folyó áron számított átlagát, ami a főváros és a megyék mutatói közül a legmagasabb. A 2018-ban az itt regisztrált beruházások volumene 2,3-szerese volt a 2013. évinek, míg országosan 69%-kal növekedett.

³ Az adatok évközi adatgyűjtésből származnak, a szervezetek beruházásait székhely szerint tartalmazzák, függetlenül a beruházás helyétől, és a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásokra – létszámnagyságtól függetlenül – a költségvetési szervekre és a kijelölt nonprofit szervezetekre vonatkoznak. A 2018. évi és a 2019. I. félévi adatok előzetesek.

A 2013 és 2018 közötti megyei beruházások értékének felét a feldolgozóipari vállalkozások adták (szemben az országos egyharmaddal), de a kereskedelem, a víz- és hulladékgazdálkodás, a mezőgazdaság, a szállítás és raktározás és az építőipar aránya is számottevő volt.

A beruházások értékének megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint a 2013–2018* közötti időszakban

* Folyó áras adatok alapján a 2018. évi előzetes adatokkal.

A 2013 és 2018 közötti beruházások 47%-át gépek és berendezések beszerzésére, 43%-át épületek és egyéb építmények építésére, 8,3%-át járművek vásárlására, 1,7%-át pedig egyéb célra (tenyésztés- és igasállatra, földre, telekre, erdőre stb.) fordították. A megyében nagyobb volt a gépekre, berendezésekre, és kisebb az épületekre és egyéb építményekre költött összegek aránya, mint országosan. A Bács-Kiskun megyei szervezeteknél a gépek, berendezések valamivel több mint hét tizede, a járművek 92%-a importból származott.

A megvalósított beruházások értékéből 2013 és 2018 között a megyében évente átlagosan 390 ezer forint jutott egy lakosra, ami az országos 77, míg a megyék átlagának 110%-át tette ki. E mutatót tekintve Bács-Kiskun megye a főváros és a megyék rangsorában a 7. helyet foglalta el. A megye nemzetgazdasági beruházásokon belüli súlya a vizsgált időszakban évről évre emelkedett, és 2018-ra 4,7%-ot ért el.

2019 I. félévében a megyei szervezetek beruházási volumene 9,3%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami 7,1 százalékponttal maradt el az országos növekedéstől.

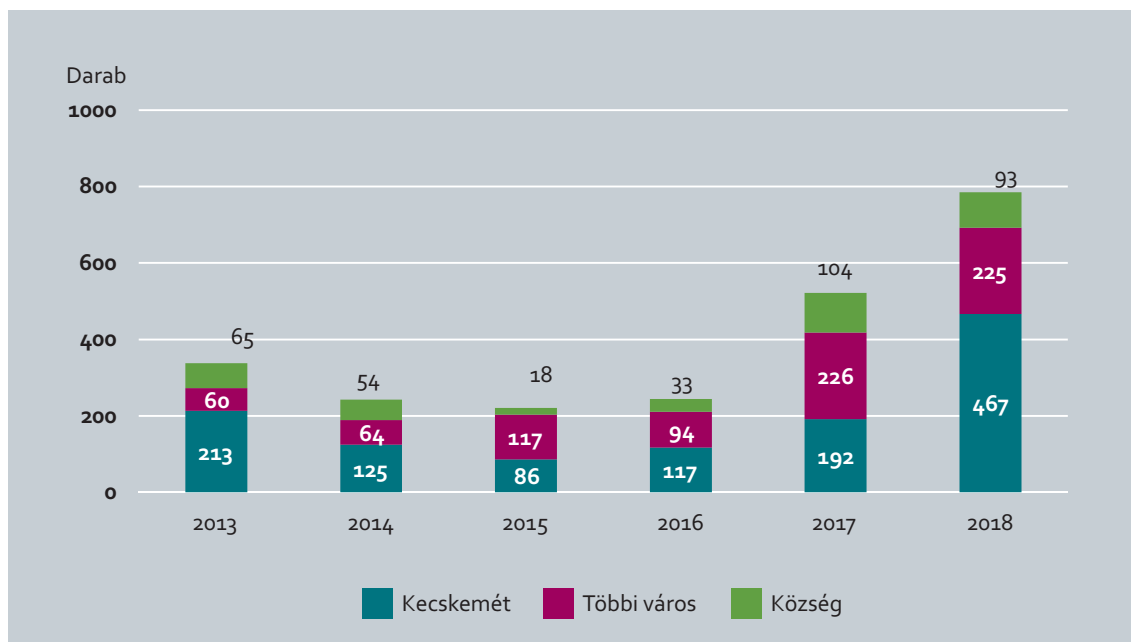

Lakásépítés

Bács-Kiskun megyében 2010-től 2015-ig csökkent, 2016-tól ismét emelkedett a lakásépítések száma. 2018-ban 785 új lakás épült, ami másfélszerese volt az egy évvel korábbinak. A bővülés nagymértékben a Kecskeméten átadott új lakásokkal magyarázható.

Tízezer lakosra összesen 15,6 épített lakás jutott (országosan 18,1). A használatbavételek közel hat tizede a megyeszékhelyen, mintegy három tizedük a többi városban (főleg Baján, Kiskunhalason és Kiskunfélegyházán), 12%-uk a községekben történt.

Épített lakások Bács-Kiskun megyében településtípusonként

A lakások 64%-a családi házas formában, 19%-uk lakóparki környezetben, 15%-uk többszintes többlakásos épületben épült. A vállalkozások beruházásában épült lakások száma 2,8-szere-sére, a természetes személyek által építetteké 16%-kal bővült az előző évihez képest. Az új lakások hat tizedét természetes személyek saját használatra, a többi vállalkozások értékesítés céljából építették.

Az épített lakások közel fele 4 vagy annál több szobával rendelkezett. Az új lakások átlagos alapterülete 105 m² volt, ami elmaradt az előző évitől, de meghaladta az országost. Az év folyamán kiadott lakásépítési engedélyek és az új lakások építésére vonatkozó egyszerű bejelentések együttes száma 1083, az egy évvel korábbinál 6,5%-kal volt több.

2018-ban 117 lakás szűnt meg, így az építések és megszűnések egyenlegeként Bács-Kiskun megye lakásállománya 668-cal gyarapodott. 2019. január 1-jén a megye lakásállománya 241,5 ezer volt.

A laksűrűségi mutató értéke csökkent: 2019 elején száz lakásban átlagosan 209-en éltek, 9-cel kevesebben, mint 2012-ben.

A 2019-es évközi előzetes adatok szerint a lakásépítési piac stagnált az I. félévben. A megyében 216 lakást vettek használatba, amely szinte megegyezik az előző év azonos időszakával.

Mezőgazdaság

Az ország legnagyobb területű megyéjében a mezőgazdaság mindig kiemelt szerepet játszott. 2017-ben a Bács-Kiskunban megtermelt GDP 10%-át az agráriumban állították elő, ami az országos átlag 2,3-szerese. A hazai mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének 9,2%-a innen származott.

2018-ban a megyei beruházások 5,5%-ot fordítottak agrárfejlesztésekre. A 18 milliárd forint 52%-át importgépek, berendezések és járművek beszerzésére, 23%-át épületekre, 16%-át tenyészállatok vásárlására költötték. A foglalkoztatottak⁴ egy tizede, 24 ezer fő dolgozott a mezőgazdaságban, ami arányát tekintve kiemelkedő, az országos átlagénak több mint kétszerese. A mezőgazdaságban alkalmazásban állók átlagosan havi bruttó 248 ezer forintot kerestek, ez 10%-kal magasabb az előző évinél, de továbbra is az egyik legalacsonyabb az országban.

A megye 844 hektáros földterületéből országos viszonylatban alacsony, 41% a szántók részaránya, ugyanakkor kiugróan magas, 13, illetve 2,5% a gyepeké és a szőlőültetvényeké. 2018-ban a szántók több mint felén gabonát termesztettek, amelyeknek a területe 2013 óta folyamatosan, összesen 19%-kal csökkent. Az elhúzódó tél és a korán beköszöntött száraz meleg időjárás leginkább a nyári betakarítású szántóföldi növényeket viselte meg: a búza hektáronkénti hozama 11, az árpáé 5,4, az egyre növekvő területen termesztett repcéé 10%-kal maradt el a 2017. évitől. Őszi betakarítású növényeket az előző évinél kisebb területen vetettek, közülük – hektárra vetítve – kukoricából átlagosan 29, napraforgóból 10%-kal több, míg burgonyából és cukorrépából több mint tizedével kevesebb termett.

A fontosabb szántóföldi növények terméseredménye Bács-Kiskun megyében, 2018

Növény	Betakarított terület		Termésmennyiség		Termésátlag	
	hektár	előző öt év átlaga=100%	tonna	előző öt év átlaga=100%	kilogramm/ hektár	előző öt év átlaga=100%
Búza	70 381	106,5	355 343	107,4	5 050	100,4
Kukorica	59 810	72,4	477 632	90,2	7 990	123,1
Napraforgó	36 404	85,0	107 719	95,2	2 960	112,2
Repcemag	29 809	166,7	87 948	152,8	2 950	92,7
Árpa	25 997	83,3	123 583	86,2	4 750	103,5
Lucerna	23 443	112,6	108 165	93,5	4 610	102,8
Tritikálé	17 461	85,5	55 752	78,5	3 190	92,0
Rozs	6 799	99,1	23 242	146,9	3 420	147,0
Cukorrépa	1 784	112,7	103 656	106,8	58 100	95,0

⁴ A KSH munkaerő-felmérése alapján.

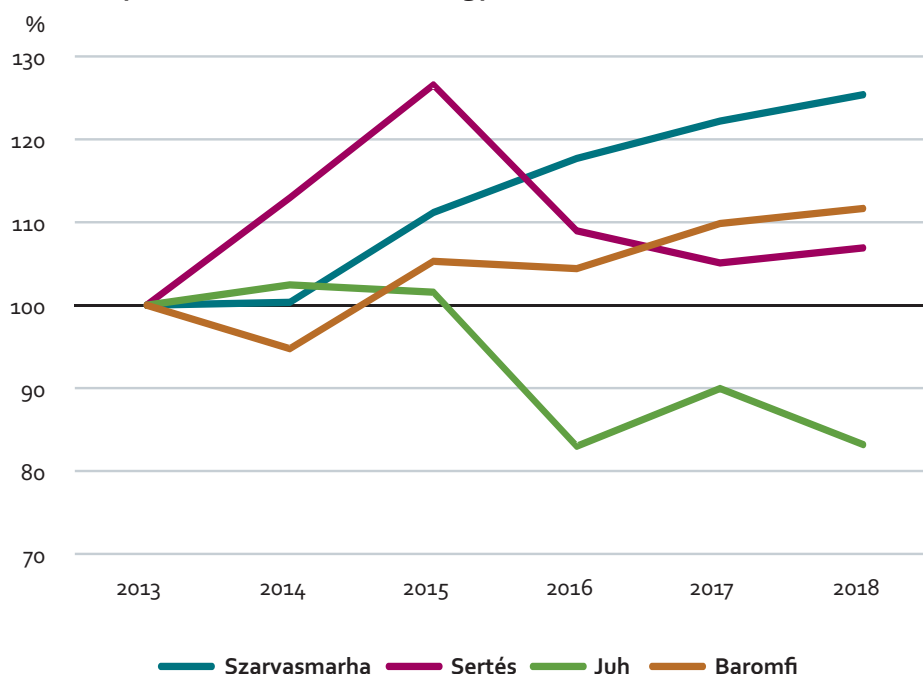
A kalászos gabonák 2019. évi előzetes adatai alapján búzából, tritikáléból és rozsból kevesebbet, árpából tizedével többet arattak le.

Bács-Kiskun megye a zöldségtermesztésben is élen jár, 2018-ban a betakarított termésmennyiség 14%-a származott innen. A főbb zöldségfélék közül csemegekukoricából és paradicsomból az egy évvel korábbinál több, sárgarépából, zöldpaprikából, zöldborsóból és vöröshagymából kevesebb termelt. Emellett a kisebb súlyt képviselő zöldségek közül itt termelt a legtöbb sóska, spárga és spenót. A megye legjelentősebb zöldségféléje a fűszerpaprika, amelyből 2018-ban közel 9 ezer tonnát, az országos termésmennyiség 57%-át itt takarították be.

Az ország szőlőterületének három tizedét Bács-Kiskun megye ültetvényei adják. A mintegy 21 ezer hektáron az előző évihez hasonló, kimagasló mennyiség, a 2013–2017. évek átlagánál ötödével több termelt. A leszüretelt 180 ezer tonna a hazai szőlőtermés 34%-át adta. A gyümölcstermés kevéssel haladta meg az egy évvel korábit, a főbb fajták közül meggyből 30, szilvából és ringlóból 9%-kal szedtek többet, míg a tavaszi fagyok miatt kajsziból negyedével, őszibarackból harmadával kevesebb termelt.

Bács-Kiskun megye az ország egyik legnagyobb állattartó térsége. 2018. december 1-jén a főbb haszonállatok közül az országban – Hajdú-Bihar megye után – itt tartották a második legtöbb sertést (343 ezer), szarvasmarhát (79 ezer), juhot (183 ezer) és tyúkot (3,2 millió). Emellett a megye gazdaságai a víziszárnyas és a házi nyúl tenyésztéséből veszik ki leginkább a részüket, az országos lúdállomány 40, a kacsza 57, míg a házi nyúl 65%-át itt írták össze.

Az állatállomány alakulása Bács-Kiskun megyében (2013 = 100%)

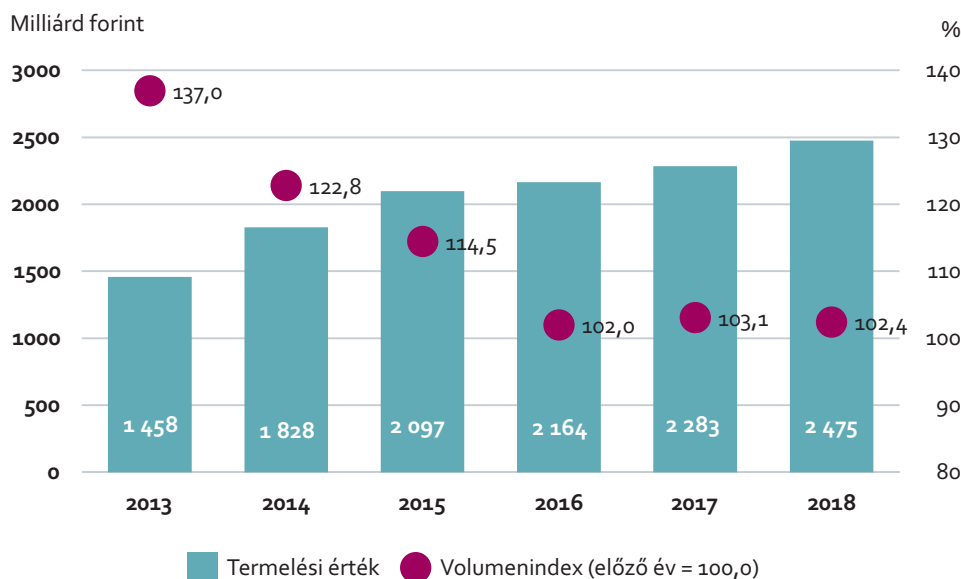
Ipar

2017-ben Bács-Kiskun megye az ország ipari bruttó hozzáadott értékének 4,8%-át adta. A megyei kibocsátás 31%-a, az országos átlagot 5,2 százalékponttal meghaladó része származott az iparból. Az ipar gazdasági jelentősége emelkedett az elmúlt időszakban: a bruttó hozzáadott értékből mért aránya öt év alatt 1,5 százalékponttal nőtt. 2018-ban a megyei székhelyű gazdasági szervezetek által új beruházásokra fordított összeg 64%-át az iparban használták fel.

A négy főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások megyei telephelyein a termelés volumene az elmúlt öt évben folyamatosan emelkedett, de a növekedés üteme mérséklődött. 2018-ban 2013-hoz képest a termelési érték összehasonlító áron másfélszeresére nőtt.

Az ipari vállalkozások megyei telephelyein 2018-ban 2475 milliárd forint ipari termelési értéket állítottak elő, az országos kibocsátás 7,7%-át. A termelés volumene az országos (3,4%-os) átlagétól elmaradva 2,4%-kal emelkedett. Az egy lakosra jutó 4,9 millió forint ipari termelési érték az országos átlag 1,5-szeresét érte el. E mutató alapján Bács-Kiskun a megyék között az első harmadban helyezkedett el.

A termelési érték és a volumenindex alakulása telephely szerint Bács-Kiskun megyében*

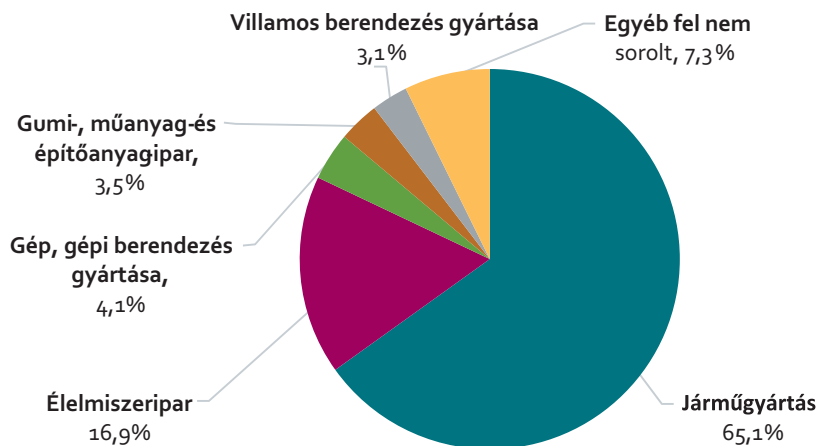

*A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek adatai.

A 49 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű ipari vállalkozások ipari termelési értéke (víz- és hulladékgazdálkodás nélkül) 2018-ban 2079 milliárd forint volt, ami összehasonlító áron 2,5%-kal mérséklődött az előző évihez képest, ezzel szemben országosan közel ugyanennyivel emelkedett a kibocsátás volumene. A megyei székhelyű ipar termelésének 65%-a járműgyártásból, 17%-a az élelmiszeriparból származott 2018-ban. A járműgyártás termelésének volumene 3,3, az élelmiszeriparé 4,4%-kal mérséklődött, ez utóbbin belül elsősorban a hús-

feldolgozás, -tartósítás visszaesése következtében, mivel az italgyártás produktuma növekedett. 2018-ban jelentősebben, 10%-ot meghaladva a textiliparban, a kohászat, fémfeldolgozásban és az egyéb feldolgozóiparban bővült a termelés.

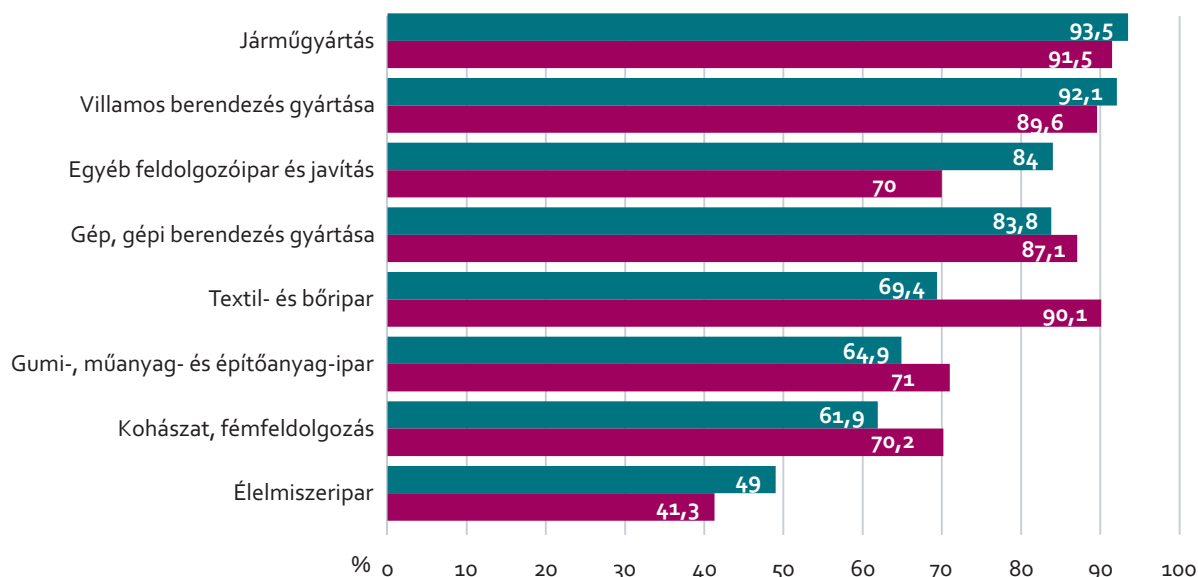
Az ipari termelés megoszlása Bács-Kiskun megyében*

*Víz- és hulladékgazdálkodás nélkül, a 49 főnél többet fogl. megyei székhelyű ipari vállalkozások adatai alapján.

A megye ipara a főként külföldi értékesítésre termelő járműgyártás jelentős súlyából adódóan az országos átlagot meghaladóan exportorientált. 2018-ban az értékesítés bevételeinek az országosénál 11 százalékponttal nagyobb része, 82%-a külpiacokról származott. A megyei ipar két meghatározó területe a járműgyártás és az élelmiszeripar kiviteli aránya magasabb, mint országosan. Ugyanakkor több terület az országos átlagénál kevésbé exportorientált.

Az exportértékesítés aránya a feldolgozóipar egyes területein*, 2018

*A 49 főnél többet fogl. megyei székh. ipari vállalkozások adatai alapján.

■ Bács-Kiskun megyében ■ Országosan

2019 I. félévében a megyei ipari telephelyek 1239 milliárd forint ipari termelésének volumene 3,0%-kal emelkedett, kisebb mértékben, mint országosan (5,3%). A legalább 50 főt foglalkoztató megyei székhelyű ipari vállalkozások 1040 milliárd forintos kibocsátása összehasonlításon 3,2%-kal (országosan 4,3%-kal) nőtt. A járműgyártás volumene 2,9, az élelmiszeriparé 1,8%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Jelentősen, több mint három tizeddel bővült a gumi-, műanyag- és építőanyag-ipar produktuma.

Építőipar

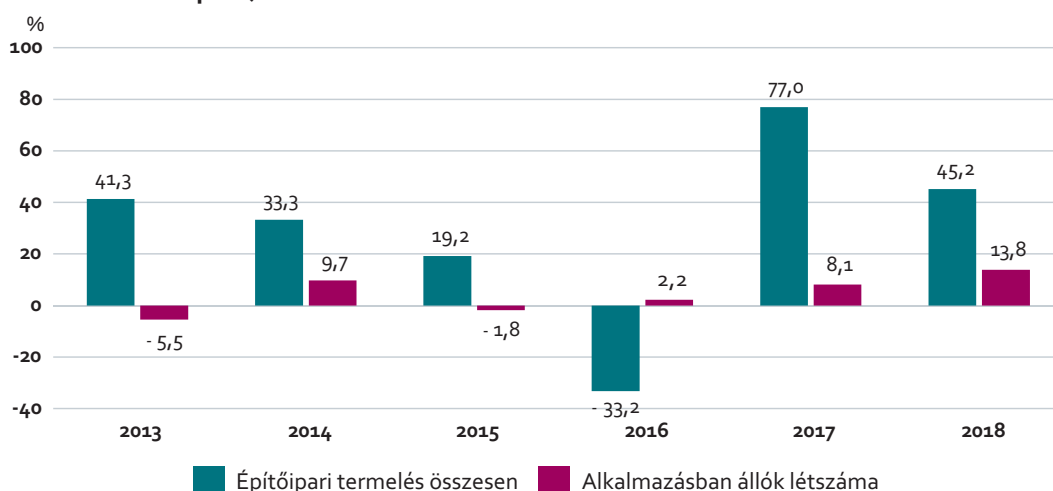
A Bács-Kiskun megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési volumene a 2013 óta eltelt időszakban egy év kivételével nőtt: a 2013–2015 közötti jelentős növekedést 2016-ban visszaesés követte, majd ismét növekvő pályára állt a megye építőipara. 2018-ban a magyar építőipari termelés közel egy tizedét kitevő 229 milliárd forintos termelési érték összehasonlításon 45%-kal haladta meg az előző évit. Az országos építőipari tevékenység bővülése a megyeinél kisebb volt. Az egy lakosra jutó termelési érték (455 ezer forint) a főváros és a megyék rangsorában Budapest után itt volt a legmagasabb, és a hazai átlag 1,9-szeresét tette ki.

A termelés mindkét építményfőcsoportban nőtt. A termelési érték háromnegyedét az egyéb építmények építése adta. A fennmaradó rész épületek építéséből származott.

2019 első félévében tovább folytatódott a dinamikus bővülés az ágazatban: a 107 milliárd forintos termelési érték összehasonlításon 28%-kal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában. Országosan a bővülés meghaladta a megyeit. Elmondható továbbá, hogy mindkét építményfőcsoportban nőtt a termelés.

2018-ban a termelés bővülése mellett az építőiparban alkalmazásban állók átlagos állományi létszáma (7029 fő) egy év alatt 14%-kal emelkedett.

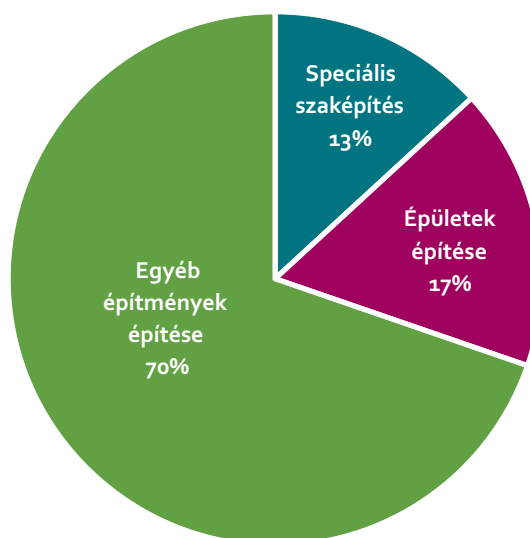
Az építőipari termelés volumenének és az alkalmazásban állók létszámának változása* (az előző évihez képest)

*A 2018. évre vonatkozó adatok előzetesek.

2018-ban ágazatok szerint a megyei építőipari vállalkozások termelésének hét tizede az egyéb építmények kivitelezésére szakosodott vállalkozások tevékenységéből származott, az épületek építését végző szervezetek a termelési érték 17%-át, a speciális szaképítési munkát végző vállalkozások pedig 13%-át képviselték. A termelési érték mindhárom ágazatban nőtt. A legnagyobb mértékben az egyéb építmények építésénél, ahol a termelés volumene 1,7-szerese volt a 2017. évnek.

Az építőipar termelési értékének megoszlása ágazatonként, 2018*

*Előzetes adatok alapján.

Az építőipar lendületének megtorpanására utal a szerződésállomány nagyságának csökkenése. A vállalkozások 2018-ban 285 milliárd forint értékű munkára kötöttek új szerződéseket, a szerződésállomány összehasonlítható áron 15%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az év végi rendelésállomány 303 milliárd forint volt, a 2017. év végi 85%-a.

2019 első felében a 159 milliárd forint értékű új lekötések értéke nem változott az előző év azonos időszakához viszonyítva. A június végi 337 milliárd forint értékű szerződésállomány közel egyötödével kisebb az egy évvel korábbinál.

Turizmus

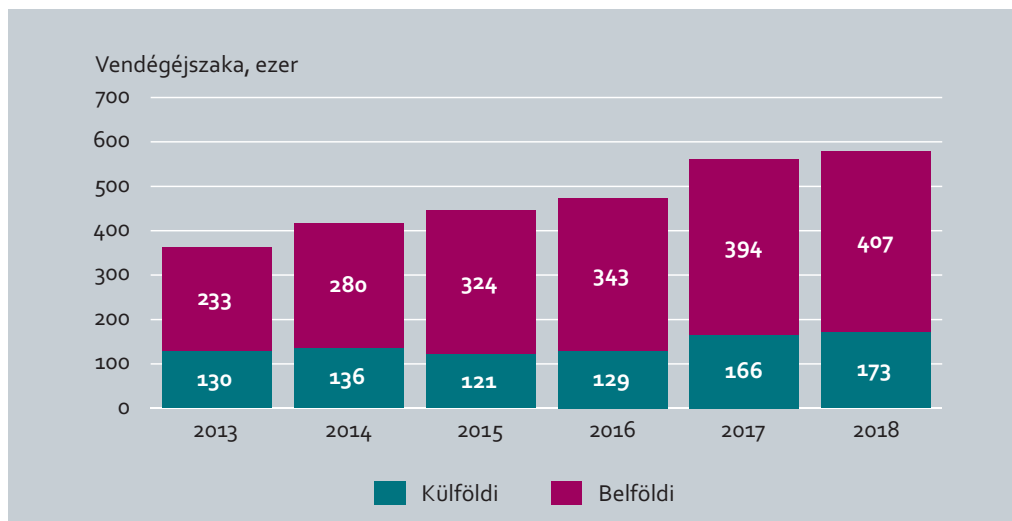
Bács-Kiskun megyében 2018-ban 127 kereskedelmi szálláshelyen az előző évinél 8,0%-kal kevesebb, 9,3 ezer szállásférőhely várta a vendégeket. A közösségi szálláshelyek kivételével minden szállástípusban csökkent a kapacitás, a férőhelyek közel harmadát kitevő kempingekben több mint 20%-kal.

A kapacitás csökkenése ellenére a korábbi évekéhez hasonlóan a kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma 2018-ban is bővült. A megye szálláshelyeit 9,4%-kal több (248 ezer) vendég 3,6%-kal több (580 ezer) éjszakára vette igénybe, mint egy évvel korábban.

2018-ban a vendégek mintegy háromnegyede belföldről érkezett, számuk (185 ezer), és az általuk eltöltött vendégéjszakák száma (407 ezer) 10, illetve 3,3%-kal haladta meg az előző évit. A 63 ezer külföldi vendég 173 ezer éjszakát töltött el, ami 6,9, illetve 4,1%-os növekedést jelent 2017-hez képest.

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak alakulása Bács-Kiskun megyében

A megye idegenforgalma a külföldi vendég-éjszakák küldő országokénti megoszlása alapján rendkívül koncentrált. A legnagyobb arányt továbbra is (41%) a Németországból érkező vendégek képviselték, bár az előző évihez viszonyítva 1,6%-kal csökkent vendégéjszakáik száma. A második legtöbb vendégéjszakát a román vendégek töltik el a megyében, részesedésük ugyanakkor mindössze 6,1% volt.

A megyei kereskedelmi szálláshelyek részesedése az országos forgalomból a vendégéjszakák száma alapján csekély (1,9%). Kecskemét kiemelkedő helyet tölt be a megye idegenforgalmában, itt koncentrálódott az összes vendégéjszaka 41%-a.

A legnagyobb vendégforgalmú települések Bács-Kiskun megyében, 2018

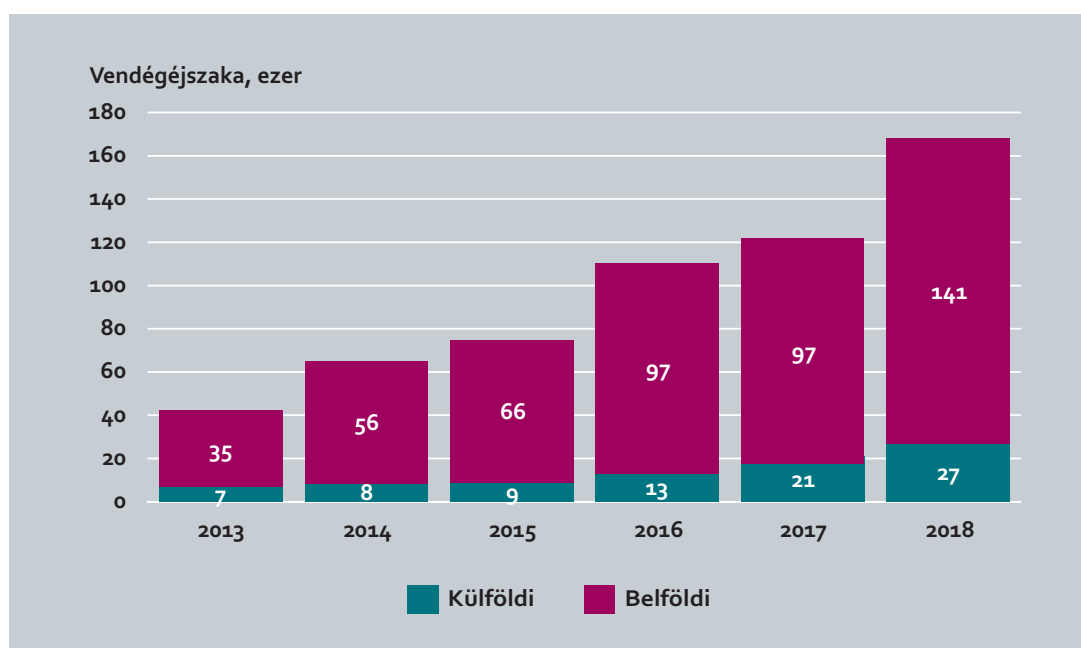
Megnevezés	Vendég-éjszaka	Ebből: külföldiek	Előző év azonos időszaka=100,0%	
			vendégéjszaka	ebből: külföldiek
Bács-Kiskun megye összesen	580009	29,8	103,6	104,1
Ebből:				
Kecskemét	236138	43,8	106,3	101,0
Kiskunmajsa	66217	19,2	86,1	99,5
Tiszaújváros	38823	8,9	120,9	113,8
Baja	36553	18,7	98,0	118,6

2017-ben a megye kereskedelmi szálláshelyein 8,9 milliárd forint bruttó árbevétel képződött, az előző évinél folyó áron 11%-kal több. A bevételek 47%-a volt szállásdíj. A megyébe érkező belföldi vendégek az elfogadóhelyeken 354 millió forint értékben fizettek SZÉP-kártyával, ami 1,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

A január–augusztusi előzetes évközi adatok szerint az előző év azonos időszakához képest kevesebb vendég kevesebb vendégéjszakát töltött el. A csökkenésben a külföldi vendégéjszakák 10%-os mérséklődése játszott a nagyobb szerepet.

A kereskedelmi szálláshelyek⁵ mellett üzleti célú egyéb szálláshelyek⁵ is kínálnak szálláshelyi szolgáltatásokat. 2018-ban az egyéb szálláshelyi vendéglátók kapacitása mintegy tizedével bővült. Vendégforgalmuk ennél sokkal nagyobb mértékben nőtt, 40%-kal több vendég (60 ezer) 42%-kal több éjszakát (168 ezer) töltött el. A növekedés döntően a soltvadkert-i szállásadóknál jelentkezett.

Az üzleti célú egyéb szálláshelyek vendégéjszakáinak száma Bács-Kiskun megyében

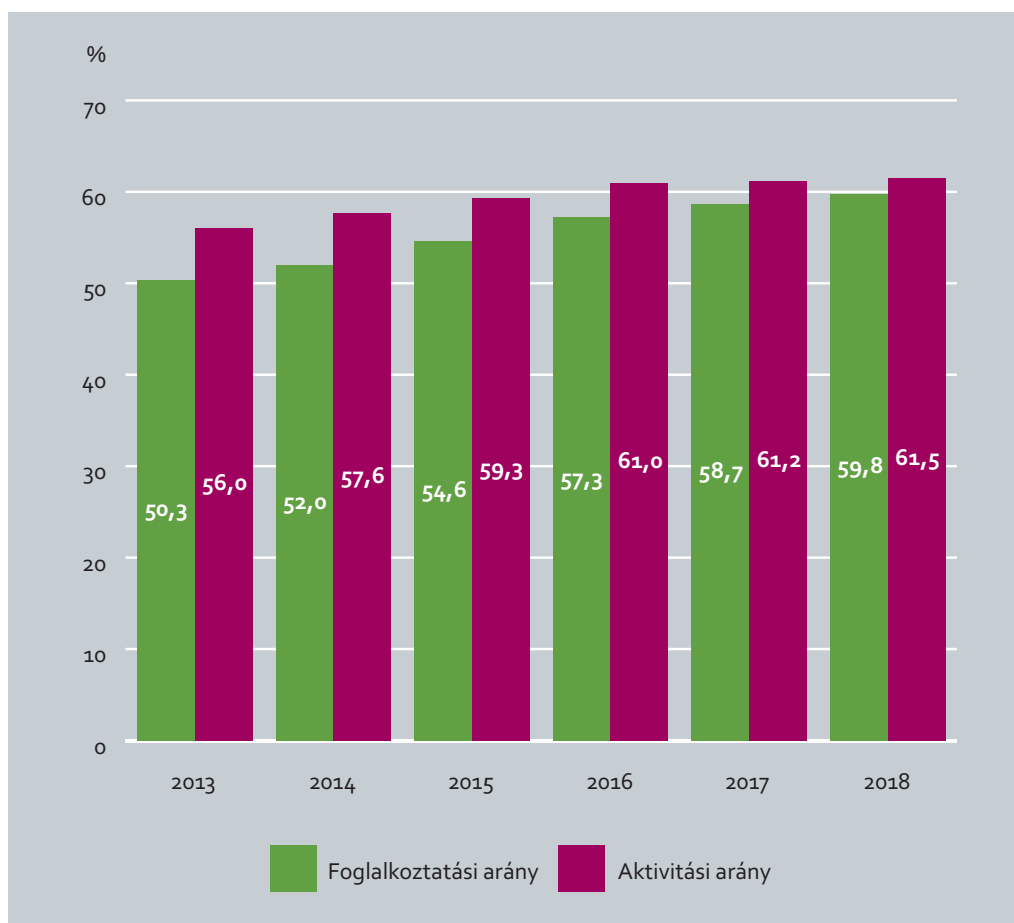
Munkaerőpiac

A munkaerő-felmérés adatai alapján 2018-ban a megyében a foglalkoztatottság szintjének kismértékű növekedése és a munkanélküliek számának jelentős csökkenése mellett az aktív népesség száma összességében nem változott. A megye 15–74 éves népességének 61,5%-a, 237 ezer fő volt gazdaságilag aktív. Az aktivitási arány – csakúgy, mint öt éve – 1,0 százalék-

⁵ Az üzleti célú egyéb (2009-ig magán-) szálláshely-szolgáltatást a kereskedelmi szálláshelytípusokba nem tartozó, nem kizárólag szálláshelyszolgáltatás-rendeltetéssel létesített önálló épületben vagy annak lehatárolt részében nyújtják a vendéglátók a vendégek részére. Ide tartoznak a falusi szálláshelyek is.

ponttal elmaradt az országosétól. A mutató értékét figyelembe véve a főváros és a megyék rangsorában Bács-Kiskun öt év alatt a középmezőny éléről annak a végére, a 14. helyre sorolódott. A gazdaságilag aktívak közül a foglalkoztatottak növekvő létszáma (230 ezer) mellett 3,2 ezerrel kevesebb (6,6 ezer) munkanélküli volt jelen a munkaerőpiacon.

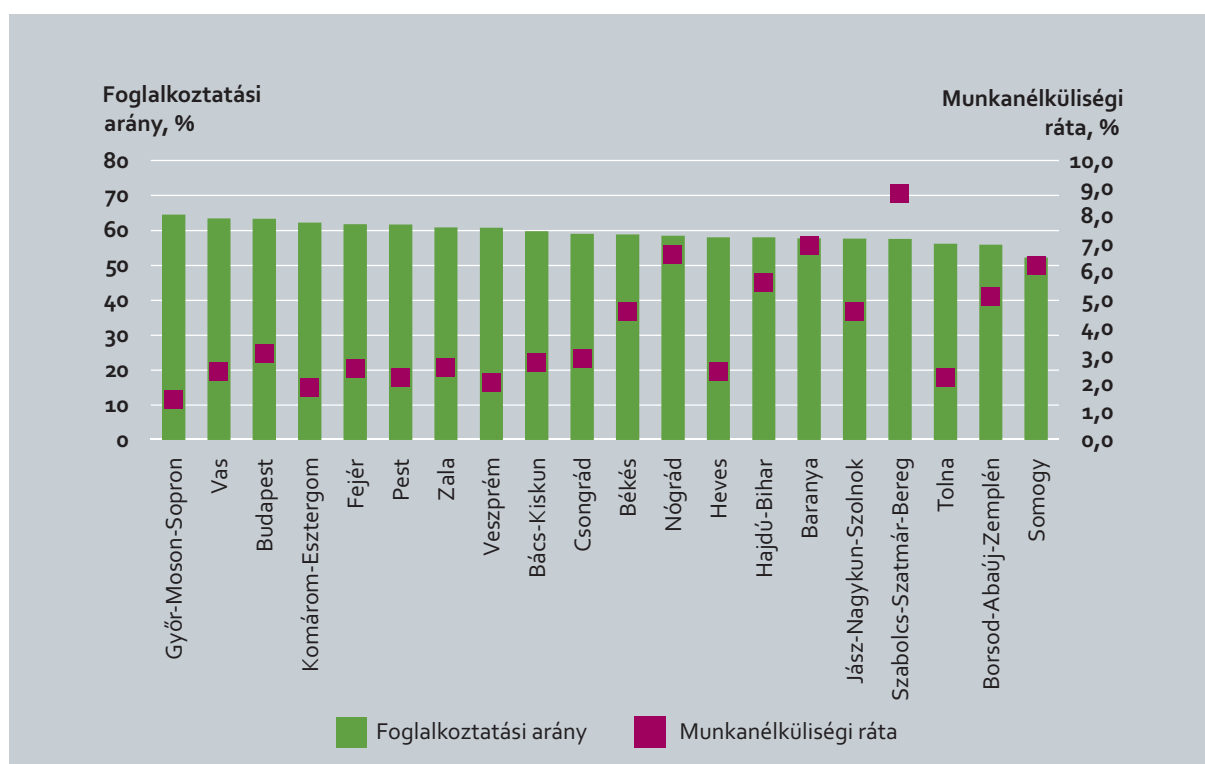
A 15–74 éves népesség foglalkoztatási és aktivitási arányának alakulása Bács-Kiskun megyében

Az általánosságban jellemző javuló munkaerőpiaci helyzet a megyében is megfigyelhető. A 2013–2018 közötti időszakban 29 ezer fővel az országosénál alig kisebb ütemben bővült a foglalkoztatottak száma, a munkanélkülieké ugyanekkor 16 ezer fővel visszaesett. A 15–74 éves népességen belüli foglalkoztatási arány öt év alatt 9,5 százalékpontot ugorva 59,8%-ra emelkedett, a munkanélküliségi ráta pedig 7,3 százalékponttal 2,8%-ra mérséklődött.

2018-ban a megye foglalkoztatási aránya valamivel kedvezőtlenebb, munkanélküliségi rátája ezzel szemben alacsonyabb volt az országos átlagénál. A foglalkoztatási arányt tekintve a főváros és megyék rangsorában öt év alatt egyet lépett előre, a 9. helyre. Munkanélküliségi rátája alapján a 2018. évi kedvező folyamatok ellenére egy hellyel hátrébb került, és a középmezőnyben található.

Foglalkoztatási arány, munkanélküliségi ráta, 2018

2018-ban 148 ezer fő tartozott a gazdaságilag inaktív népesség közé. Számuk az egy évvel korábbihoz viszonyítva is csökkent, a 2013–2018 közötti időszakban pedig összességében 16%-kal kevesebb, amiben a nyugdíjkorhatár folyamatos emelkedése is közrejátszott. 2019 II. negyedévében a megye foglalkoztatási aránya 59,7, munkanélküliségi rátája 2,7% volt, előbbi 0,3, utóbbi mindössze 0,1 százalékponttal volt alacsonyabb az előző év azonos időszakáénál.

Bács-Kiskun megyében 2018-ban átlagosan 131 ezren álltak alkalmazásban⁶, 2,3%-kal többen, mint egy évvel korábban. 62%-uk volt fizikai állományú, teljes munkaidőben kilenc tizedük dolgozott. A fizikai és szellemi állományban foglalkoztatottak létszáma egyaránt nőtt, utóbbiaké nagyobb, az országos átlagot is meghaladó mértékben. Az alkalmazottak 71%-át foglalkoztató versenyszférában 4,2%-kal emelkedett, a költségvetési szerveknél pedig 3,7%-kal csökkent a létszám. A közfoglalkoztatás szerepe a megyében is egyre kisebb: 2017-ben még átlagban 7 ezer főt, egy évvel később alig 5 ezret, fél évre rá pedig 4 ezernél is kevesebbet foglalkoztattak ebben a formában.

2018-ban az alkalmazásban állók 35%-át foglalkoztatták az iparban, 55%-uk szolgáltatási tevékenységet végzett, míg országosan 25, illetve 68%-uk. A nemzetgazdasági ágak közül az előző évihez viszonyítva 4,7%-kal nagyobb létszámban 43 ezren dolgoztak a feldolgozó-iparban. A szolgáltatói területen továbbra is a kereskedelem, az egészségügyi szolgáltatás és

⁶ A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások létszámhatártól függetlenül; a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

az oktatás játszotta a legfontosabb szerepet a foglalkoztatásban 17, illetve 13-13 ezer főnek munkát adva, de a közigazgatásban is meghaladta a 10 ezret az alkalmazásban állók száma. Utóbbi négy gazdasági ág közül csak a kereskedelemben és az oktatásban emelkedett a létszám. A közigazgatásban 2,7%-kal dolgoztak kevesebben az egy évvel korábbinál, míg az egészségügyi szolgáltatásban a nagyobb arányú csökkenés összefügg a közfoglalkoztatotti létszám fogyásával.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó 281 ezer forintot kerestek, nettó átlagkeresetük⁷ pedig 187 ezer forintot tett ki, mindkettő 12%-kal több az egy évvel korábbinál. A bruttó átlagkeresetek nagyobb mértékben nőttek az országosénál, ennek ellenére összegük 15%-kal, azaz mintegy 49 ezer forinttal maradt el az átlagostól.

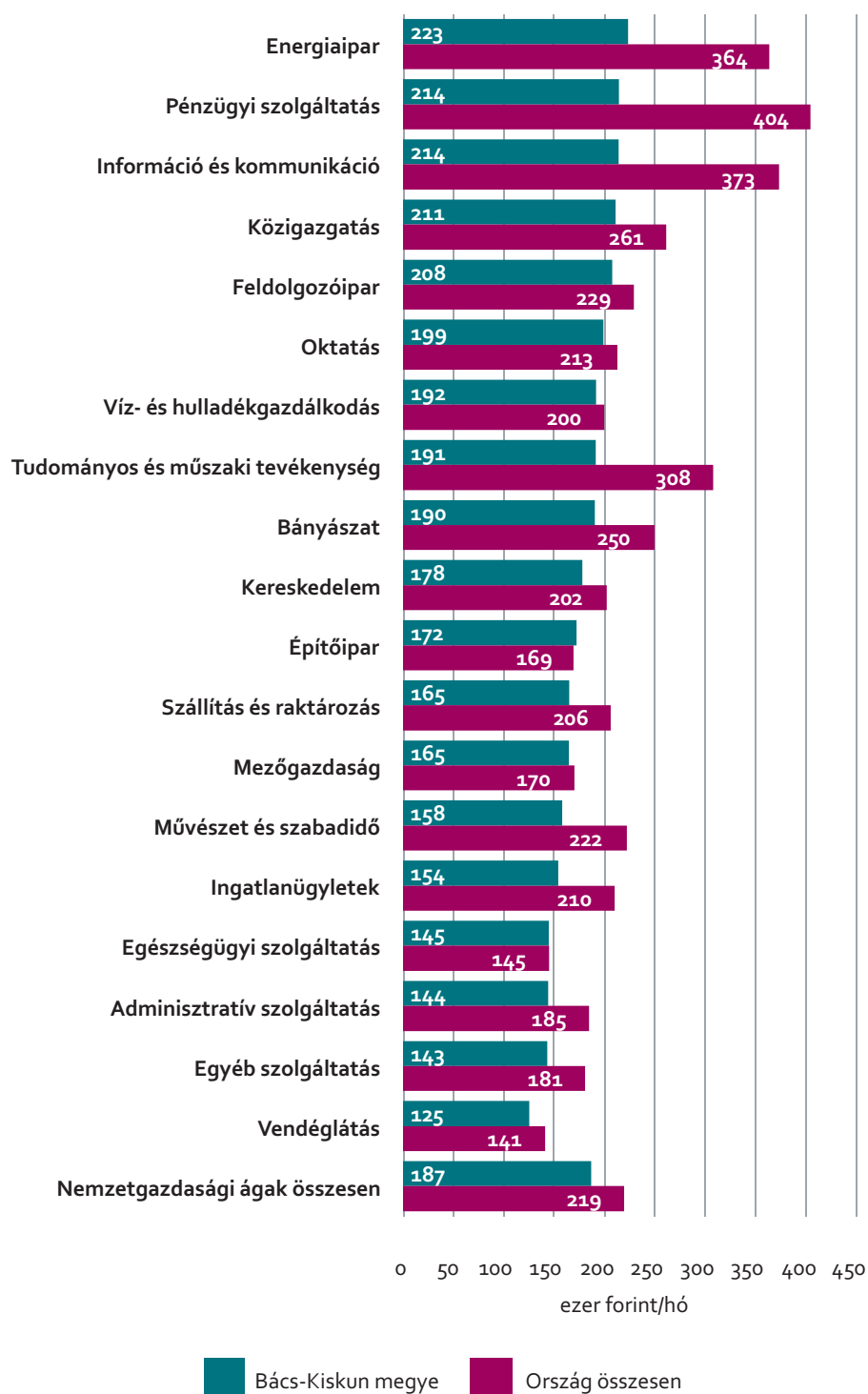
A fizikai munkát végzők keresete a szellemi foglalkozásúakéinál nagyobb mértékben nőtt, összege 4 ezer, illetve 73 ezer forinttal maradt el az országostól.

Az átlagkereset 2018-ban egyedül az egyéb szolgáltatásban csökkent, az ingatlanügyletek gazdasági ágban változatlan maradt, a többi területen – eltekintve az elhanyagolható szerepet betöltő bányászatétól – 6,5–19% közötti mértékben nőtt. A legnagyobb létszámot foglalkoztató nemzetgazdasági ágak közül csak az egészségügyi szolgáltatásban és a kereskedelemben haladta meg a megyei átlagot a bruttó keresetek növekedése 19, illetve 15%-kal, míg a feldolgozóiparban 11, az oktatásban 6,8, a közigazgatásban 6,5%-kal kerestek többet az egy évvel korábbinál. A foglalkoztatásban kisebb szerepet betöltő építőiparban a megyei átlagot jóval meghaladó létszámbővülés mellett 18%-kal nőttek a keresetek.

⁷ Adókedvezmények nélkül.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete, 2018

2019 I. félévében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 306 ezer forint volt, ez 13%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit, és a növekedés mértéke nagyobb volt, mint országosan. A havi bruttó átlagkereset ezzel együtt 54 ezer forinttal (15%-kal) elmaradt az országostól.

Megbízhatóság

Objektivitás

Pontosság

Minőség

Szolgáltatások

A Központi Statisztikai Hivatal a vállalkozásokat érintő statisztikákat és információkat hivatalos forrásból biztosítja, amellyel hozzájárul partnerei hosszú távú sikeréhez a gazdaság valamennyi területén.

Vegye igénybe szakértő kollégáink segítségét az alábbi kérdésekben!

■ **Egyedi igények szerinti adatösszeállítások a döntéshozatal támogatására:**

- gazdasági szervezetek regiszteréből,
- országos és területi, akár településszintű adatokból,
- Európai Unió adatbázisokból.

■ **Egyedi megrendelésre készített elemzések**

■ **Statisztikai kiadványok:**

- gyorstájékoztatók 13 témakörben,
- évkönyvek, adattárak.

■ **Besorolási állásfoglalások és igazolások:**

- TEÁOR / TESZOR / ÖVJT,
- fogyasztóiár-index,
- statisztikai számjel.

Keresse Információs szolgálatunkat!

Elérhetőség: 1024 Budapest, Keleti Károly utca 5-7.

Telefon: (+36-1) 345-6789

Web: www.ksh.hu/kapcsolat

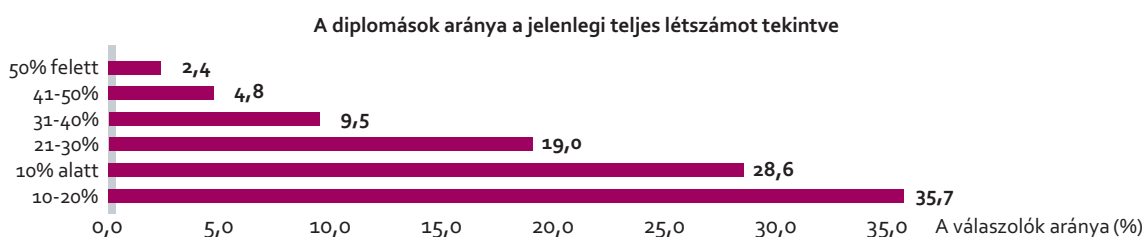
Látogasson el a KSH weboldalára, kövesse hivatalunk Facebook- és LinkedIn- oldalait!

Humánerőforrás-igények felmérése Bács-Kiskun megye legnagyobb vállalatainál

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) egyik kiemelt célja a magas színvonalú és minőségű oktatás biztosítása, valamint az, hogy megfelelő kompetenciákkal rendelkező humánerőforrást biztosítson a munkaadók számára. A folyamatosan változó, valamint a digitalizáció minden területét befolyásoló és felforgató világunkban különösen fontos az, hogy az oktatás is felismerje a kor kihívásait, egyúttal alkalmazkodni is tudjon a piaci igényekhez és a munkaadói oldal elvárásaihoz. Éppen ezért az SZTE is fontosnak tartja azt, hogy minél mélyebben megismerje a szűkebb és tágabb környezetében működő vállalatok humánerőforrásra vonatkozó igényeit. Ezen igények feltárása érdekében empirikus adatfelvétellel vizsgáltuk Bács-Kiskun megye legnagyobb vállalkozásait. Az adatfelvétel révén olyan releváns információkhoz jutottunk, amelyek segítséget nyújthatnak az Egyetem képzési struktúrájának, tematikájának tervezéséhez, fejlesztéséhez, valamint oktatásfejlesztési stratégiájának piaci igényekhez való kialakításához. Elsődlegesen arra voltunk kíváncsiak, hogy a vállalkozásoknak milyen szakmai és emberi kompetenciákkal rendelkező fiatal munkaerőre van szükségük, továbbá, hogy a vállalkozások foglalkoztatottjai között milyen arányt képviselnek a felsőfokú végzettséggel rendelkezők. További kérdéseket tettünk fel a jövőbeni várakozásaik és elvárásaik tekintetében is.

Bács-Kiskun megye Top 100 vállalatából 72 járult hozzá a neve megjelentetéséhez, ezeket a vállalkozásokat vettük kutatásunk alapjául. A kiküldött online kérdőívünkre a vállalkozások 58,3%-a válaszolt. Ágazati besorolást tekintve (fő tevékenység) a feldolgozóiparban (35%), az egyéb szolgáltatásokban (17,5%), az építőiparban (15%) és a kereskedelem és gépjárműjavításban (15%) lévő cégek válaszoltak a legnagyobb arányban. A létszámkategóriát figyelembe véve a kérdőíveket kitöltők között a 250 fő feletti és a 101-250 fő közötti foglalkoztatotti létszámmal rendelkezők voltak a legaktívabbak. A vállalkozások nettó árbevételét tekintve 6-9 és a 10-15 milliárd forint közötti árbevételi kategóriába tartozók töltötték ki a legnagyobb arányban a kérdőívet.

A kutatásban résztvevő vállalatok csaknem kétharmada 20%, vagy annál kevesebb diplomást foglalkoztat. Csupán egy cég jelezte, hogy munkavállalóinak több mint fele rendelkezik diplomával. Mivel a Szegedi Tudományegyetem végezte a felmérést, fontosnak tartottuk azt is megtudni, hogy a diplomások hány százaléka végzett az SZTE-n. 26 szervezet jelezte azt, hogy a diplomásai között 10% alatti az SZTE-n diplomát szerzettek száma. Öt cégnél pedig 10-25% közötti a szegedi egyetemen végzettek aránya. Természetesen kíváncsiak voltunk arra is, hogy a cégek milyen arányban foglalkoztatnak olyan diplomásokat, akik a Neumann János Egyetemen végezték felsőfokú tanulmányaikat. Az adatok szerint azt mondhatjuk, hogy ez az arány – 1-2 %-os eltéréssel – szinte teljesen megegyezik az SZTE-n szerzett diplomások eloszlásával.

Módszertani szempontból fontos megjegyezni, hogy a vizsgálatba bevont egységek között nem szerepeltek azok a szervezetek, amelyek általában a legnagyobb arányban foglalkoztatnak felsőfokú végzettséggel rendelkezőket, mint pl. költségvetési szervek, oktatási intézmények, stb.

A kutatás egyik fontos kérdése az volt, hogy a munkaadók milyen kompetenciákkal rendelkező munkavállalókat keresnek az esetleges új munkavállalók kiválasztásakor. Ezeket a kompetenciákat két csoportba soroltuk. Egyrészt a szakmai kulcskompetenciákat vettük górcső alá, másrészt néhány általános kompetencia vonatkozásában tettünk fel kérdéseket arra vonatkozóan, hogy azok mennyire fontosak a munkaadói oldalnak az új munkatársak kiválasztásakor. A szakmai kulcskompetenciák vonatkozásában a csapatmunkát, az együttműködő magatartást, a szervezet iránti lojalitást és a problémamegoldó képességet tartják a legfontosabbnak, míg az elemzőkészség, a szervezőkészség és az idegen nyelvismeret került a skála másik végére.

Az eredményeket elemezve azt mondhatjuk, hogy minél nagyobb arányban foglalkoztat egy szervezet diplomásokat, annál inkább fontos számukra az idegen nyelv/nyelvek ismerete, valamint az írásbeli kommunikáció.

Az általános kompetenciákra vonatkozóan a kérdéseinkre válaszoló munkaadók számára a megbízhatóság, a felelősségtudat, az igényesség és a motiváció a legfontosabb emberi tényezők, ugyanakkor nem olyan nagy eltéréssel a konfliktuskezelés, a lényeglátás és a pszichés terhelhetőség végzett a skála másik végén.

Az általános kompetenciákkal kapcsolatos mérésekről elmondható, hogy nem mértünk akkora szórást a különböző kompetenciák között, mint a szakmai kulcskompetenciák tekintetében.

A Szegedi Tudományegyetem számára az is rendkívül fontos információ a jövőbeni oktatási stratégiájának kialakításához, hogy megismerje a munkaadók jövőre vonatkozó humán erőforrással kapcsolatos igényeit az iskolai végzettség tekintetében.

A vállalkozások visszajelzése alapján legnagyobb arányban középfokú szakképzettséggel (szakmunkás) valamint emeltszintű szakképesítéssel (technikus) rendelkezőkre lesz leginkább szükségük, és legkevesbé a középiskolai végzettségűekre. A kérdéseinkre válaszolók egyharmada jelezte azt, hogy főiskolai vagy egyetemi végzettségű munkatársakat is szeretne foglalkoztatni a jövőben. A kérdéseinkre válaszolók átlagosan 40%-a jelezte, hogy főiskolai vagy egyetemi végzettségű munkatársakat is szeretne foglalkoztatni a jövőben.

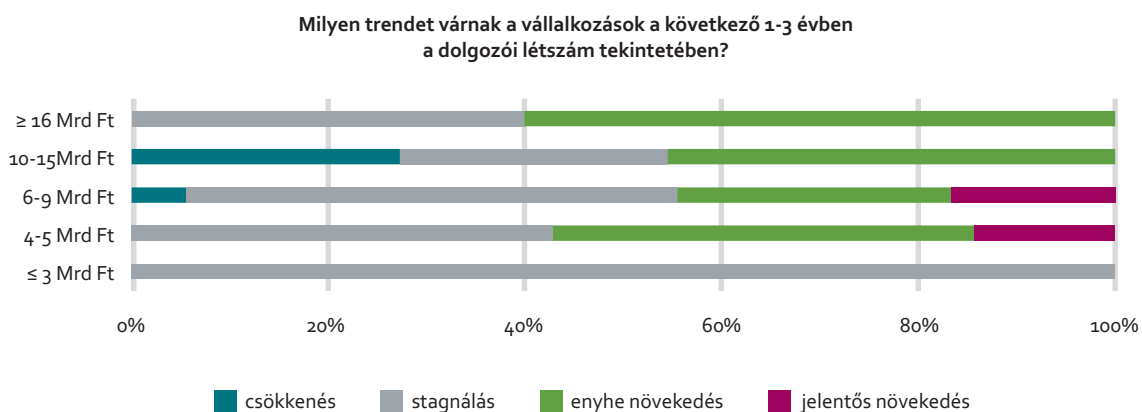
Kíváncsiak voltunk arra is, hogy az összes foglalkoztatottat figyelembe véve milyen arányban van szükségük a különböző szintű iskolai végzettséggel rendelkezőkre. Ez alapján azt mondhatjuk, hogy a kérdéseinkre válaszoló vállalatok felének van szüksége középfokú szakképzettséggel, emeltszintű szakképesítéssel és szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező munkavállalókra. A következő időszakban átlagosan 20-25% felsőfokú végzettségű alkalmazottat fognak keresni.

Arra a kérdésre, hogy ha felsőfokú végzettségű munkavállalót alkalmaznának, milyen szakembert látnának szívesen, a válaszolók leginkább a mérnököt - azon belül is gépészt, villamosmérnököt -, a közgazdászt és az informatikust jelölték meg. Az informatikusok tekintetében a legtöbben rendszerüzemeltetőt, szoftverfejlesztőt, szoftver alkalmazót és hardver üzemeltetőt keresnek.

Az utolsó kérdéskörben azt vizsgáltuk meg, hogy Bács-Kiskun megye legnagyobb vállalatai hogyan látják a jövőt mind a foglalkoztatotti létszám, mind az árbevételük alakulása tekintetében.

A vállalkozások 43%-a a következő 1-3 évben azt prognosztizálja, hogy a dolgozói létszáma stagnálni fog, 38% szerint enyhe növekedés és közel 10% szerint jelentős növekedés várható, míg csupán 4 cég jelezte, hogy csökkentenie kell a munkavállalói létszámát.

A vállalkozások árbevételének következő 1-3 évben várható alakulását vizsgálva megállapítható, hogy a cégek csaknem fele enyhe növekedésre számít, míg harmaduk stagnálást vetít előre, 6 vállalat pedig jelentős növekedést vár a közeljövőtől.

A KÖRNYEZET MEGÓVÁSA NÁLAD KEZDŐDIK

www.dtkh.hu

Társaságunk bemutakozása

Társaságunk, a DTKH Duna-Tisza Közi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (rövid nevén: DTKH Nonprofit Kft.) hulladékgazdálkodási közszolgáltatóként ellátja a Duna-Tisza közti térség északi részének közel 100 településén a keletkező települési szilárd hulladék gyűjtését, szállítását és kezelését, valamint üzemelteti többek között a ceglédi és kecskeméti regionális hulladéklerakó létesítményeket. Cégünk az utóbbi 3 évben a tulajdonos önkormányzatainak - köztük Kecskemét Megyei Jogú Városnak, mint a társaság jelenlegi legnagyobb tulajdonosának - szoros és hatékony együttműködésével a szolgáltatással ellátott lakosságszámát több, mint hétszeresére, a közszolgáltatásba bevont települések számát ötszörösére növelte, folyamatosan végrehajtva ezáltal a térség hulladékgazdálkodási integrációját. A DTKH Nonprofit Kft. a területi lefedettségének növekedésével egyidejűleg törekszik szolgáltatásait a közszolgáltatás ellátásán túl új területekre is kiterjeszteni, illetve azokat fejleszteni a meglévő és új partnerek lehető legnagyobb megelégedettségének elérése érdekében.

Alapvető értékeink és céljaink:

Fenntartható és élhető környezetünk elengedhetetlen feltételének tartjuk annak tudatos megóvását, valamint az európai hulladékgazdálkodási irányvonalnak és elvárásoknak való minél nagyobb mértékű megfelelést. Cégünk kötelességének érzi, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatáshoz kapcsolódó alapvető feladatainak ellátása mellett a társadalmi szerepvállalása révén a lakosság környezettudatos gondolkodásának és magatartásának formálásában szerepet vállaljon. Társaságunk elsősorban a keletkező hulladékok szeptiként történő gyűjtése, illetve a begyűjtött hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása révén tud a fent megfogalmazott célok elérésében tevékenyen és hatékonyan részt venni.

2016-ban 20 településen volt jelen közszolgáltatóként a cégünk, jelenleg 99 települést lát el a DTKH Nonprofit Kft. közszolgáltatással.

Szolgáltatások, hulladéktípusok

Lakossági szolgáltatásaink:

- > rendszeres háztartási hulladékgyűjtés
- > rendszeres szelektív hulladékgyűjtés
- > házhoz menő lomtalanítás
- > zöldhulladék begyűjtés
- > eseti megrendelések
- > konténeres hulladékszállítás

Intézményi szolgáltatások:

- > háztartási hulladékhoz hasonló hulladék gyűjtése, szállítása
- > szelektív hulladékgyűjtési szolgáltatások
- > lomtalanítás
- > eseti megrendelések
- > konténeres hulladékszállítás
- > egyedi megrendelések

(pl. tömörítő berendezések kihelyezése)

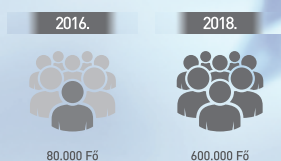
Telephelyi hulladékkezelés

Lakossági és közületi partnereink esetén is lehetőség van telephelyeinken hulladék átvételre, egyedi igény esetén előzetes ajánlat alapján. A kommunális hulladéktól és a haszonanyagtól (szelektív) eltérő hulladéktípusok esetén alapjellemzés és vizsgálati jegyzőkönyv szükséges az átadás előtt.

Cégünk növekedése számokban

Közszolgáltatással ellátott lakosok száma:

Értékesítés nettó árbevétele:

Foglalkoztatottak számának alakulása:

Szolgáltatások, hulladéktípusok

Főbb létesítményeink:

Kecskemét, Kisfái 248. 0737/12 hrsz.	hulladékkezelő központ
Dömsöd, Vasút u. 0388 / 39 és 0388/47 hrsz.	hulladéktároló központ
Cegléd, 0411-0412. hrsz.	hulladéklerakó telep
Cegléd, Külső-Kátai út 1622 / 18. hrsz.	szelektív hulladékválogató
Nagykőrös, Batthyány u. 0114 / 43 hrsz.	komposztáló

Telepeinken az adott telephelyre vonatkozó engedélyeinkben szereplő hulladék típusok kerülnek átvételre.
Az átvethető hulladékokról kérjük, érdeklődjön a dtkh@dtkh.hu e-mail címen

Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási NONPROFIT KFT.

6000 Kecskemét,
Kisfái 248. 0737/12 hrsz.
E-mail: dtkh@dtkh.hu
www.dtkh.hu

25 éves a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

1994. november 5-ei alapítással, megyei bírósági bejegyzéssel jött létre a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, amely a következő év első napján kezdte meg működését.

„Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen.” Gróf Széchenyi István megfogalmazása adta a kezdő lendületet. Kétségtelen, hogy nem volt könnyű az akkor kis- és közepes vállalkozások, valamint a kényszervállalkozások körében felismertetni az önszerveződés lehetőségét és erejét. Kitartó munka kellett az érdekképviselő kialakításához. Hamar beindult a kamara tanácsadó szolgálata jogi, munkaegészségügyi, vám- és külkereskedelmi, és kereskedelem-fejlesztési területeken. Információszolgáltatással, oktatással, szakmai utak szervezésével, hazai és külföldi kiállítások rendezésével, külkapcsolatok felvételével, konferenciákkal segítette a vállalkozásokat, akik közül különös figyelmet szentelt a tőkehiánnyal küzdő, kezdő vállalkozásoknak.

Az 1995 és 2000 közötti kötelező tagság idején kiépült a megyei ügyfélszolgálati hálózat, vagyis irodák nyíltak Kalocsán, Baján, Kiskunhalasán és Kiskőrösön a *„Közel a vállalkozásokhoz!”* kamarai törekvés jegyében.

A működés második évében indult el a mesterképzés és vizsgáztatás. Köztudott, hogy a szakmák társadalmi presztízsének növeléséért, a szakmatanulás népszerűsítéséért komoly erőfeszítéseket tett és tesz a mai napig is a kamara.

Az ezredforduló időszakában a köztestület is kivette a részét az európai integrációs folyamatból. Hét éven át tartó előadássorozattal készítette fel a megye vállalkozásait az európai uniós csatlakozásra.

Mérföldkőnek számít a Bács-Kiskun Megyei Békéltető Testület 1999-es megalakulása. A szervezet ez idáig a kamara mellett működött, 2019 őszétől pedig immár szerves része.

2002. augusztus 28. Ezen a napon vette kezdetét a Széchenyi Hitelkártya igénylésével kapcsolatos ügyintézés. A termék forgalmazása azóta is kiemelt jelentőséggel bír.

„Az 50 leg...” Ezzel a címmel jelent meg először a kamara és az adóhatóság közös munkája eredményeként az a kötet, amely a megye gazdaságát mutatja be a legjobban teljesítő vállalkozások adatainak tükrében. Ma már így ismerjük a kiadványt: *TOP 100 – Bács-Kiskun megye gazdasága*.

Summázva a mögöttünk hagyott éveket, kijelenthetjük, hogy **a kezdetektől négy fő pilléren nyugszik a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tevékenysége: az erős szakmaiság, a gazdaság szereplőinek mind szélesebb körű bevonása, a vállalkozói érdekek markáns képviselője, valamint a hatékony kommunikáció.** A jövőben is ezeken a fundamentumokon képzeljük el a fejlődés folyamatát.

Egy „csapatmunka” a miénk. Kizárólag a vállalkozásokkal együtt érthettük el a negyed évszázad alatt, hogy az ország 23 területi kereskedelmi és iparkamarája közül a legjobbak, a legnagyobbak közé emelkedjünk.

Köszönjük a bizalmat, amit a jövőben is szeretnénk megszolgálni!

Miért előnyös önkéntes kamarai tagnak lenni a kereskedelmi és iparkamaránál?

Kamara

- Mert a kamarától hiteles és minőségi információkat kapok.
- Mert egy olyan közösséghez tartozhatok, amely fórumot ad közös dolgok megbeszélésére, és támogatást nyújt a gondok megoldásához.
- Mert külföldi partnerek esetén előnyt jelent a tény, hogy kamarai tag vagyok.
- Mert tagként rendszeresen értesülök a kamarai hírlevelekből az újdonságokról, a változásokról.
- Mert a kamara elérhetőségeket tud adni hatóságokhoz, pályázatírókhoz, szakértőkhöz, stb.
- Mert a kamarai kapcsolatok segítségével fejlődhet a vállalkozásom.
- Mert tagként részt vehetek a kamarai küldöttek megválasztásában, élhetek javaslattevési jogommal a kamarai választott testületekben.
- Mert jó és fontos egy olyan szervezethez tartozni, amely képviseli a vállalkozásom érdekeit a törvényalkotásban.
- Mert a kamarában van a legnagyobb esélye a szakmailag hasonló érdeklődési körű partnerek találkozásának.
- Mert a kamara a sikerhez szükséges információkat, üzleti partnereket és pénzügyi forrásokat is megadja a cégemnek.
- Mert egy közösségben - hozzáértő szakmai, kamarai támogatással - hatékonyabb az érdekvédelem, az üzleti kapcsolatok építése és a vállalkozásfejlesztés is.
- Mert kiemelt figyelemmel fordulnak hozzám az ügyintézők.
- Mert a tagságnak presztízs értéke van: a kamarai tagok megbízhatóbbak, többször ajánlják őket, egyfajta garancia a jó minőségre.

Szolgáltatások

- Mert tagként ingyenesen, vagy kedvezményesen vehetem igénybe a kamarai szolgáltatásokat.
- Mert ingyenes tanácsadást kapok gazdasági, pénzügyi, adózási, hitelekhez jutási kérdésekben.
- Mert a kamarai pályázatfigyelő rendszert díjmentesen használhatom.
- Mert az üzleti partnerkeresésben igénybe vehetem a kamara bel- és külföldi szolgáltatásait, nyilvántartásait, kapcsolatait.
- Mert a működést érintő jogszabály-változásokról naprakészen tájékozódhatok.
- Mert a vállalkozásom szempontjából fontos szakmai rendezvényeken részt vehetek.
- Mert Széchenyi Hitelkártya igénylés esetén a belépési díjat nem kell megfizetnem.
- Mert vállalkozásom forráshoz jutásához segítséget kapok.
- Mert munkaerő-közvetítést is igénybe vehetek.
- Mert kedvezményrel mestervizsgázhatok, valamint munkavállalóimat is kedvezményesen képezhetem.
- Mert patinás épületben, korszerű körülmények között tarthatok találkozókat, megbeszéléseket, továbbképzéseket, tagként mindezt kedvezményes áron.
- Mert kéréseimet személyre szabottan kezelik.

Bízunk benne, hogy hamarosan tagjaink között tudhatjuk az Ön vállalkozását is!

* EZ IS EGY KERESKEDÉS. CSAK JOBB!

VILLANYSZERELÉSI ANYAGOT KERES?

WWW.JENEITRADE.HU

finder

Weidmüller

ÉS MÉG SOK MÁS...

OBO
BETTERMANN

Schneider
Electric

legrand

SIEMENS

STAHL

EATON

LAKOSSÁGI ÉS IPARI FELHASZNÁLÁSÚ ANYAGOK | IPARI AUTOMATIZÁLÁS

6400 KISKUNHALAS, SZÉKELY U. 2.
JENEITRADE@JENEITRADE.HU
+36 421 691
+36 20 981 9852 | +36 70 941 5800

6420 KISKUNMAJSA, FÉLEGYHÁZI ÚT 12.
JENEIMAJSA@GMAIL.COM
+36 77 482 533
+36 20 807 4700

HARMINC ÉVE AZ ÉPÍTKEZÉSEK ÉS A JÓ ÜGYEK SZOLGÁLATÁBAN.

hufbau akker

építőpontok

Büszkék vagyunk rá, hogy sok-sok épülő iskola és óvoda illetve a magánberuházások mellett, többek között a kecskeméti **Four Points by Sheraton Hotel**hez is mi szállítottuk az építőanyagot.

Az állatvédő szervezetek munkáját is igyekszünk segíteni:
Mentsvár az Állatokért, Kecskemét

Kecskeméten, Kiskőrösön, Soltvadkerten, Akasztón és Kalocsán koncerttámogatásokkal is részt veszünk a helyi kulturális élet felpezsdítésében:
Ismerős Arcok, Kelemen Kabátban, Csík Zenekar, Edda

Rendszeresen támogatjuk a VOSZ által az országos Prima Primiissima mintájára létrehozott **Bács-Kiskun megyei Prima díjak** átadását, mellyel a térségünkben élő, a tudomány, a művészet, a kultúra és a sport területén kiemelkedő tehetségek munkáját ismerik el.

Évek óta **Cipősdoboz gyűjtőpont** vagyunk decemberben.

A Bács-Kiskun megyei sportéletet névadó szponzorként is támogatjuk:
KTE-HUFBAU, Hufbau-Akker
Kecskeméti NKSE

Az **SOS Gyermekfaluban** élő gyerekekre is gondolunk.